

శ్రీ గాంధీ

శ్రీ గాంధీ వందన పరబ్రహ్మ

శ్రీ గాంధీ సామ్య కలమున

యోగము దుండబుల్లు

117

శంకరాభిషేకము - అదితాశము

పల్లవి - అందగాడవాడువులేరా శ్రీ అదితాశము

అనుపల్లవి - అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

అలంకృతైతేజానాథుడు * అదివరాహము * అంద

యశస్రయశంబులు,

మూరి * ఛాపు

అర్జున - అర్జున సుజానంధు * కాడితినిం తే

అనుపల్లి - చక్క నిమామువ్వగోశాం * డెక్కడనుండి తే నేమి || అ ||

ఉప్పల్లి వానిమోవి * చప్పరింగీనిం తే గాని

పొత్తుకుగ్గినరసము * చప్పనయ్యానా

అప్పిచ్చినదొరిల * ర్గివిద్రోత * నటవే

తప్పదుగాపధిశ్శము * తరుణిఅల్లకొ న్నార్లు

అర్జునో

చూరయె న క్షే నాచు * కౌశీణిబంధములతోను

పూనిపెంగినిశ్శానివాని * మేనుదాచీ న్నా

అవాతలేనితియూనా * నేనువలించుటగాదా

కానీయందులహూచు * నేకలిమ్మలేములు

అర్జునో

జ్ఞానీనుబులకుముగ * స్వగ్గనిగంతుమునాచా

జ్ఞానువలచినిటులగాదా * తిగుణనన నేలే

అర్జునో * ముముక్షువోపాలరా * ముఖమునుపటివలెనే

కా నేరా దాబా: * నీరు * తిగుణ * ముఖమునుపటివలెనే

అర్జునో

కాదోనీతిపుట

అర్జున - అర్జునోహగవాని * కాదోనీతిపుట

అనుపల్లి - అర్జునోహగవాని * కాదోనీతిపుట

రామరొ దానింబగాదిరిపగలు * రిచ్చిలీజేసిసాడే

నామననునొవ్వ నేమోమోదాడి * నిమ్మిక్కిలిచ్చిస్తాడే

నామన జేర్చుకొనికమ్మలనొత్తు * ముకుటెక్కుకొన్నాడే

ఏమి సేకునీమాటలెల్లవిని * యేలాగుతాళుదు నే - చెలియ॥ అక్కరో॥

నిన్న నేడువచ్చెదననిరాకుంటే * నెలతయూరకుందునా

కన్నెరోనవులకైనవానిపై * కాక శ్రేయకొందునా

వెన్నవంటిమనసువానికి నాపై * వెగటాయనవిందునా

అన్నెకాడై వాళ్ళనావలపెల్ల * నారుదురుచేసేనే - చెలియ॥ అక్కరో॥

మువ్వగోపాలునిముద్దుసఖుడని * మ్రొక్కివేడుకొందునే

జవ్వనమెల్లను నానెపాలుజేసి * సంతోషించుకొందునే

ఎవ్వతెయింటికిపోయినావద్దని * యిదిబుద్ధికాదందునే

చెవ్వండిలింగడింతరట్టుజేసి * చేపట్టిననుగూడనే - చెలియ॥ అక్కరో॥ ౩

అతాణా * త్రిపుట

శుల్లవి అక్కరో యోర్వని వారునరసుడుగాడని యాడుకొంటే ఆడుకొనేరు

అనుపల్లవి - మ్రొక్కిదగినవానిముద్దుమాటలవాని *

మువ్వగోపాలసామినియెవరైనగాని॥ అక్కరో

రామవానిదలచినపుడే * రవికక్రిక్కరిసిగుబ్బ

లేమోరో మ్రొల్లనిండ్లులే * వానిమాటంటే

నామనసుపైపైనుండునే * వానిజూచితే

నవనిధులబ్బినట్లుండో * యెవరైనగాని॥

అక్కరో॥

ఇంతిరోవాడిండువచ్చి * యెలమిగొంగిలించితే

యెంతోబడలికదీరునే * వశముగాని

కంతుతాపముచల్లారునే * యింతెకాదునా

సంతసమెల్లజేకూరునే * యెవరైనగాని॥

అక్కరో॥

పూనిమువ్వగోపాలుడను * పెనిచెయివేసి తేనా

మేనంబులకలుప్పతిల్లునే * నాతమిరేచ

వానికేబిరుదుచెల్లునే * వానిగూడిన

మానసమెంతోరంజిల్లునే * యెవ్వరె న గాని॥

అక్కరో.

ముఖారి * అది

పల్లవి — అక్కటలేనికాపురమాయె * నతనిమనసులేదాయె

అనుపల్లవి — ఎక్కడిదికదానిపాలాయె * నెవరాడినరొనుచులేదాయె॥

మగువనాపేరుదలపడాయె * మమతలుమఱపాయె

పగలురేయినందేయనికాయె * బాళియెక్కువాయె

సోగసులీవెనుకమెండాయె * వగలుసేనాయె

ఇగురుబోలులకునవున్వలాయె * నేమన్నవలపునుందమాయె॥ అక్కఱ

ఇంటిదోవతోంగిచూడదాయె * స్తోంటువెదకుటాయె

ఓంటిగాబెప్పిచాలోయె * నోర్పులేదాయె

తుంటపడుచునహవాసమాయె * మంటిముక్కాయె

అంటననుచునీసునిండాయె * నడగింపనిగొప్పమ్మత్తెమాయె॥ అక్కఱ

దానిపొందునంతోసమాయె * దైవముతోదాయె

చానరోనాపొందుకల్గాయె * సడ్డలేకపోయె

తానుమువ్వగోపాలుడాయె * దయలుదూరమాయె

కానివారికిదివేడుకలాయె * గయ్యాళేవానికిసతమాయె॥ అక్కఱ

ఘంటారవము * అది

పల్లవి — అక్షేయుండేపుసుమీ * నాపాణనాశ

అనుపల్లవి — అట్టేయందుండకిందువచ్చెనని*

యానబెట్టితినుమీనా ప్రాణనాథ|| అట్టే||

ఇంతలోనీవీడకురాకుంటేగన్నీగుకా* వేరికాలువనుమీ

ఇంతింకెక్కొచ్చి తేనెలానకుంటే*యిదుగోనోరెండినుమీనాప్రాణ

[నాథ|| అట్టే

విసరానీవుక్కరింటలేకుంటేపున్నను* పున్ననువెన్నెలవేడినుమీ

వనజాక్షణివీక్షణివచ్చెదాకతల*వాకిలెయిల్లునుమీనాప్రాణనాథ|| అట్టే||

మరచియ్యవతెతోనైనమాటలాడేపుగనుక*మనసువిరిచెన్నరునుమీ

శరతువువ్వగోపాలయీరేయిగూడ*జాగునేయికనెరమ్మినాప్రాణ

[నాథ || అట్టే

పంతునగాలి*త్రిపుట

పల్లవి — అడపగతైవారివంటిదైతేచాలా* అర్జునుగుగామగదా

అనుపల్లవి — పడతెరోమామువ్వగోపాలుండిటువలె*

బాడిదప్పినందుకు - ఓచెలియా|| అడపగతై||

కలికినేనులేనప్పుడుడానికి*గన్నుల మ్రొక్కునట

ములుచయైతనకొక్కిముచ్చబెట్టుమని*మూగిచాచునట

కులుకుచునడుపంచుకొనుచుదానిచెయ్యి*గోరుదాకించునట*

తొలగినాతోనవ్వదోనమనియది*తోదోపులవచ్చెను. ఓచెలియా|| అ||

వీరువారిచ్చటనిండేరువ్వాకిలి*వేసిరచ్చునునట

పారెకుదానితోబచ్చిదేరమిగుల*పరసములాడునట,

చేరరావదువదనంగానెపెటలో*జెయివేయవచునట

మేగుమానిసి కాగానందుకులోగాక మించ నాడివచ్చెను-ఓ చెలియా||౭
 కోమలి నేనీడనుండు తెల్లనీ*కోసమనిపలుకునట
 వేగుగుదానిపైపండ్ల గొరికి చాల*వెరపించిచూచునట
 ప్రేమతోనినుగూడుకున్ననన్నునీ * పేరఁబలువమనునట
 భామరొయిటువంటిమువ్వ గోపాలుని*పదరిపొందు జేసితి-ఓ చెలియా||
 ముఖారి*భావు [అడగుతై || ౭

పల్లవి — అడుగరమ్మాయతనిపైనురక* అలగినోట రే

అనుపల్లవి — పడుచుఁగనముమానిమువ్వగో *

పాలరాయనినానబెట్టిమీ|| రడుగరమ్మ

పూనిదానింటికిసోగానుమా*సొలఁగిచూచిబెవరించిన

దానికిలంచమిచ్చెదనన్నదితానోనేనో

వానిపైలేనివికల్పింపరాదు*వాడవనితలెల్లవినఁగ

దానినేజూడక తాళలేనన్నది*తానోనేనో ఆనబెట్టిమీ|| రడుగరమ్మ

అలుకుదీరిదానివాకిట*నిలిచిబీధిలోనన్నజూచి

తలుపుమూలదానియన్నది*తానోనేనో

అలసివచ్చెననుచుఁజక్కె * రానవాలిచ్చినవారగించి

తలిగుబోణి మోవిరుచికిరాదన్నది*తానోనేనో-ఆనబెట్టిమీ|| రడుగ

సొలపుమీఱి దానిగూపు*పలకమీఁద్రాసిపాణి

తలముననుంచిననుఁగొనుచున్నది* తానోనేనో

కలసిమామువ్వ గోపాలరాయని*కొంగలిందితేలలదాద

త్రైత యోగంబులు:

కౌపీశాపు

శ్లోవి — అన్యోన్మూవిశతనృదానైవదలీనేనీవి

అనుపల్లవి — మదిలన్మృతీశేమైశుంత్రించెఁగాబోలు

సుదతిమువ్వగోపాలుఁజూచినమొదలు || అదరీనే

ఇదియేమోమాయాశిలుకవచ్చిబెదరించిపోయా

విదురకంటికిరాకశిన్నటాలనుండి

చెదరీనేచిత్తముచెలియయేమిసేతు||

నదరీనె||

అప్పుడెకొమ్మాశనన్నవాఁడడిగించెనమ్మా

ఒప్పుకమావారశులూరకుండుటజూచి

యుప్పతిందివాఁకుసురసురనెనేమో||

అదరీనే||

లీలతోనించుశివచ్చితిగిలించెనేమంచు

బాలరోమువ్వగోపాలుఁడననుగూడ

నీలాగునేమేమోజాలముజేసేను||

అదరీనె-న

బేగడశ్రీపుట

పల్లవి — అదినోముఫలమెయోచెలియా

అనుపల్లవి — పదరవేమువ్వగోపాలునితోను|| అదినోము

ధనముచేతశుభవనముచేతఁజక్కఁ

గనమృగనటవేశునతలు

విసయముజాణతనముగలుగుట

వినుతికెక్కరెవనితలు||

అదినోము

మించిపయ్యెడశుంచిచాలలా

లిందివేటిని*యించక

మంచివారి*మించగలుగుట

చంచలాక్షిరో*కొంచెయి||

అదినోవ

మేలువాడుని*న్నేలినమువ్వగో

పాలునేమటచి*మేలటవె

నాలిముచ్చగ*య్యాలివై ననీ

కేలగ్గునే*తాలిమి||

అదినోము-౧

మద్యమాపతి*ప్రిపుట

పల్లవి — అనుకోపమేమున్నది*అక్కటలేనందుకు

అనుపల్లవి — ఎనిసిగూడిన*స్వేదపాసినందుకు|| అనుకో

మోముమోమునజేడా*మోవీయి నైతి నో

ఆముకొనిముచ్చట*లాడ నైతి నో

నోముఫలమింది తే*నోమోహనాంగిరో

పామాడిజోగి*వలెబోయెనా బ్రగుకు||

అను

అలమికాగిటజేడా*యందుకొనైతి నో

కులుకుగుబ్బలటొమ్మ*గుమ్మనైతి నో

తిలిరుబోణిరోవిన వె*తనకుగానిగూమి

ఫలమైయేమియెవరి *పాలై తెనేమి||

అను

మరుకేళి నెనిసి నా*మనసీయి నైతి నో

కరమెందియుపరతి*గలయి నైతి నో

తరుణిమువ్వపురి*ధాముడుననుగూడి

అరటాకుముల్లుసాహ్య*మై నందుకిప్పు||

డనుకొ

శంకరాభరణము* అది

పల్లవి — అప్పటికినిన్నెంచెనే*అతివ

అనుపల్లవి — ముస్పొంగియల*మువ్వగోపాలునిదోడతెచ్చిన*అప్పటికి||

పనిబూనినాకొఱకై* నెనిరుబుట్టమాటాడి

ఘనమైనవిరహవే*నదీరను

వనితరోనాప్రాణ*వల్లభునొసరగూచిన్

కనికరముననుననులూ*క్రిందిగనుండజేసిన||

అప్పటికి

ఇదివరకువిభుగొగి*లెడబాసియెలుగనుక

ఊనమొలిదియిని*తోచకమది

చెదరిదిగులుచేత*బిక్కినననుజేచి*యిందు

వదరోననుగా*వలసినమమకొన్న

అప్పటికి

మునుపటివలెమాలి*మినిమువ్వగోపాలుమ

కిలుకదీరనన్నుమరు*కేళినేలగా

అనుదినమునీలాగే*యెనెయుండుడని

కనకాంగిరోమాటవాసి*గట్టిగాగైకొన్న||

అప్పటికి||౧౨||

కేదారశాఖ*త్రిపుట

పల్లవి — అన్నునేజెల్లచాలునీవెక్కడి*యాడదానవె

అనుపల్లవి — సన్నుతితోమువ్వగోపాలునిసొండు*సతమనియుంటివి||అ||

ఎంతవలపైననుమొగవానికన*మిచ్చిమాటలాడుదుర

ఇంతలోనేవాడురాకుంటే*దింతలజిహ్వమర

సంతసమెన్నడులేదాయనోవాని*సడ్డనేతురాబుద్ధి
 మంతురాలవనివద్దంటేమున్ననా*మాటవినవైతివి అమ్మవేజ్ఞ
 కలికిప్రాశేశరస్సునిబయలుగా*గొగలేంచేవు
 పలుకరించియదేమన్ననాతోడ*బ్రమసిమాటాడేవు
 పలుమాట నానిపేర జెలికత్తెల*బిలిచేవుఎందు
 వలచేవారుకడుసీనులొనీవలె*వలచేవారులేరు|| అమ్మవేజ్ఞ
 ఇదియేమోయన్నమువానిసొత్తునేగాని*హితవుగాదనేవు
 మదిగాఢీమువ్వగోపాలునొద్దనెగాని*విదురరాధనేవు
 పెరిరేవువానిపైనునసునిలుపలేక*మొదలెకూడినావు
 ఎడలోనివెతడిరదునీమోహ*మింతకుదెచ్చెగా|| అమ్మవే ౧:

నాదనామక్రియ*త్రిపుట

పల్లవి - అయ్యయ్యోవెగటాయనె

అనుపల్లవి - పయ్యెరఁగఁజేరి*పన్నలిందియుండేసామికి || అయ్య

వెలఁదినామోయతొప్పు*వేయకకనుగొన

కలయినిండుసంజచీ*కటిగఁమ్మితే

కలికినీమ్మనుమోము*గానరాకయుండునది

తెలిపిస్తొద్దుండగానే*దీపముదెన్ననేసామికి|| అయ్యయ్యో

ననబోడివినుచున్న*నాపైచాలప్రేమచే

శనదంశమునవాయ*వరమునొక్కి

“మొనసిమాటాడితె*మోవివిషవలెనని

మదిరాక్షసినునున్న * మామువ్వగోపాలుండు

నిదురించినఁగొంగిలి * వదలినని

పదరిశయ్యమీడి * మప్పుటికొంగులునాలుగు

ముదముతోగట్టిగా * ముడిగొనునుసామికి॥

అయ్యయ్యో॥౧౪॥

భైరవి * ఆది

శల్లవి - అయ్యలునీవిట్ల * అలగియుండుర

అనుశల్లవి - తియ్యవిల్లువిగన్న * దేవామువ్వగోపాల ॥ అయ్యలు ॥

కలికిరోరమ్మని * కస్తూరినుకరికల్

వలచుచెక్కిల్లపై * వ్రాయునపుడు

శెలువుఁడానీగోటి * చెనకులుమించఁగ

చలముననప్పులకు * జడగొనిబెనరించి తె॥

అయ్యలు॥

జంటిపనులుదీతిన * జాళువారవికయు

తొంటికై వడిమించి * తొడిగిచూడునుచు

జంటవై నీవునా * చనుమొనలంటగ

కంటినీవగయని * కన్నులబెనరించి తె॥

అయ్యలు॥

విందుకురమ్మని * వెలలేనినామోవి

విధధారించిన * వింతఁగనుంగొని

అందుకుబదులుగా * నలమినెప్పైకొని

పొందువేళలోనిన్ను * బొమ్ముడినిబెనరించి తె॥

అయ్యలు ॥

ఉనేని * త్రిపుట

శల్లవి - అలగి తేభాగ్యమాయ * మఱేమివా * డలగి లభాగ్యమాయ॥

అనుపల్లవి — తలిరుబోణిరోవాని*దండించగలనవా|| డలగిలే

అరసాంపుమాట*లాడేవానికి నెం

దరుణిరోమంచి*దాననయ్యనా

సరసకురా*డాయ*సకియరోనామోము

తిరిగిచూడడేమో*దేవుడున్నాడువా|| డలగిలే

బాళితేడిక*నేలనాతోబొందు

చాలుగా*బోలు*సంతోషమాయ

నీలాగునెవాని*కితవుగాడేమో

నీలవేణిరోనాటి*నెనరించుకలేకవా|| డలగిలే

బాలప్రాయమువాడే*భ్రమియించినన్నవాం

డేలిసిసుద్దు*లెన్నెన్నోగలవు

చాలనాతోబా*సలుచేసిననాడేయో

బాలరోమువ్వగో*పాలుండిప్పుడువా|| డలగిలే||౧౬||

సారంగ*భాపు

పల్లవి — అలుకదీతెనా*నేడైనమీ*యలుకదీతెనా

అనుపల్లవి — పలుకులాడుకుంటిరామువ్వగో*

పాలుడునీవుముద్దులగుక్తుమీ|| యలుక||

చక్కెరబొమ్మమీయిద్దరిమనసు*చల్లనాయనా

నిక్కమానతీయవేనేడుమీ*నెంజిలిదీతెనా

మక్కువతోనేడైనమీకు*మంచిదినమాయనా

అక్కడిక్కడనిభుడువీవు*నసురుసురనియుంటిరామువ్వగో*

సుదతిరోయొకరికొకరు మోములు*జూచుకొంటిరా
 పెదవులూనితియ్యనిముద్దులు*బెట్టుకొంటిరా
 అదుముకొనికాగిల్లనిద్దలు*గదసియుంటిరా
 పదరి వానికినీకుబోయ*పగలవలె నేయుండెనేచెలియమీ॥ యలుక॥
 బాలరో నేడైన నేకశయ్యపీఠఁగఁ*బవ్వళించితిరా॥
 మేలుమేలనియిద్దటివలపులు*మెచ్చుకొంటిరా
 చాలవేడుకతోమువ్వ*గోపాలుఁడనీవుగూడితిరా
 వేళవేళల చాడిమాటలు*వింటిమనుకొంటిరిగదవెమీ॥ యలుక॥౧౭॥

సావేరి* ఆది

పల్లవి — అలుకొసాలయలుకొ* తెలియదమ్మలార

అనుపల్లవి — తలపులు తెలియవలెను*దాళలేమీరుచెలులార॥అలుకొ॥
 కన్నెచిన్నతనమేమంటె*కన్నులుతేలవేసెను
 చిన్నెలుజూచియాపెవిభుఁడు*చిరునవ్వునవ్వెను
 ఉన్నతిరిదేమంటె*యువిదయెంతేనుసురనెను
 వెన్నునినేనదలించితే*వినివిననట్లుండెను॥ అలుకొ॥
 చెలియవిభునిభుజముపై*జేరుకసోతేవలదని
 సొలపునఁజెంగటఁగూ*ర్పుండుమనెను
 అలివేణియతనికెమ్మోవి*యానెదననియందుకోబోతె
 చెలువుడావలిమోమై తన*చెక్కిలిగదియించెను॥ అలుకొ॥
 రమ్మనితిల్లగొవింద*రాజాయనిపిలిచితె
 కొన్నరోతనపేరుమువ్వ*గోపాలుఁడనెను

ఏమై తోమీర్దిగ్ధటు* నెనసియుంటి రాయంటె

ఎన్నితో నా పెగర్ నెను* నెలతయతడుతలయూఁచెను || అటుకో||౧౮||

మధ్యమావతి* ఆది

శ్లోవి — ఆడబుట్టువుబుట్టున*న్నలయింతుగ

అనుశ్లోవి — శేడుకొన్నరా నేయిపుడు* విభుడుమువ్వగోపాలుడు||ఆ||

మ్రొక్కి వేడినవినక* మోడిజేసేదిన్యాయమా

అక్కరో నా మోహమి* క్లారడయ్యెగా

దక్కిదక్కించుకొనెనంటే* నయయెంచైనదెలియనీడు

నిక్కమువానికి గాని* నేమైనచెలువసేమిసేయి||

ఆడబు||

పండువెన్నెలకాకాయ* భావజుడమ్మలనేయ

గండుగోయిలరవలి* మెండాయనిపుడు

కండచక్కెరమోచిచ్చి* కౌగలించడాయ

నిండువేడుకలవాని* నెనయవితనువేమిసేయి||

ఆడబు||

పపుమీటనిన్నవా* డెనసినన్నేలిరవాడు

గాపుచేసిరాకున్నాడు* రమణిరోనేడు

పాపజాతినావలపు* పడతియెటులగూడు

కోపగించిరాడుమువ్వ* గోపాలుడైనవిభుడు||

ఆడబు||౧౯||

ముఖారి* ఆది

శ్లోవి — అలాగేనుందిదికాని* న్మన్నవైయోయమ్మా

అనుశ్లోవి — బాలమువ్వగోపాలుడు* పంతమెసాధించెనమ్మా||అలా||

వినవేవానికినాచేతి* విడమైనను గారాదట

గనయెదురుకట్లనిలి*చిన కాడట

ననుజూచిన పాపమట*నామాటంబై సై చడట

తనకు గానియూ మేను*దాచియెవరికయ్యానమ్మా॥

అలాగే॥

విరిబోగి నేనున్నయింటి*పారుగి తై నజేరడట

అరసి నేవచ్చినదోవ*నై నరాడట

మరి నావలెనున్నప్రతి*మల నైనఁగనుఁగొనడట

సరసిజాతీయీపాపపు*జన్మ మేవరికయ్యానమ్మా॥

అలాగే॥

వనితమువ్వగోపాలుఁడు*తనుదానొచ్చుకొన్నాడట

తనతో నేమి పనియున్నదిపో*మ్మనివాడట

ఎరసినదికల్లలట*యిచ్చిన బాసలేదట

మనసు లేనివానితో నే*మల్లాడియెందుకయ్యానమ్మా॥

అలాగే॥౨౦॥

సురట*త్రిపుట

పల్లవి ౨ ఇంటికిరానిచ్చేనా*యూమేనితో*నింతివానిదలచేనా

అనుపల్లవి - గొంటుకాకుమువ్వగోపాలరాయఁడు*

తంటలుచేసి తేదండించకవిడిచేనా॥ ఇంటికి॥

ఇతనికివెరచి నే*నికలంచమిచ్చేనా

ఇన్నాళ్లవలెననుస*రించేనా

బతిమాలి నేరాయ*భారమంపించేనా

పలియనిమునుపటి*భక్తిదయలుంచేనా॥

ఇంటికి॥

ప్రేమఁదలచితన*మోమైనఁజూచేనా

ఏమిచెప్పిననిజ*మెంచేనా

రామలియినదె గాని*రచ్చకు వెఱు చేనా

ఆమాటసభలో నె*ననక విడిచేనా||

ఇంటికె||

ఎనసిన మొకమాట*మెంతైనజూచేనా

ఎంతోవేడినమన*సిచ్చేనా

వనితపట్టినపట్టు*వట్టిగనిపించేనా

పనిమూనిమువ్వగో*పాలయనిపిలిచేనా||

ఇంటికె||౨౧||

కల్యాణి*ఆది

✓ పల్లవి— ఇంటికేలరాడేముద్దులబాల*నేతాళజాల

ఇంగిరోవిరహమెచ్చెనేచాల

అనుపల్లవి — కంటకుడ్డెయ్యన్నాడు*కందర్పడుమదిని

బంటుపంతమిదేమేలా*పడతిరోవరదుధీవేళ||ఇంటికేల||

చిన్ననాడేవలపించినాడు*నామేలువాడు

అన్నెకారిచాడివిన్నాడు

నన్నుకలలోనైనజో*డెన్నడెడబాయనీవాడు||

ఇంటికేల |

భాసురాంగిసేయమాయవల్ల*నలగినాడల్ల

భావమేమోతెలియదుమెల్లమెల్ల

నాసరివారిలోనెల్ల*నగుబాటుచేసేనేజెల్ల||

ఇంటికేల |

కూరిమితోమరుకేళిలోన*న్నెలుమువ్వ

గోపాలుడెంతోసంతోసాన

నారీమణి నెలి నేడైన*మీరినమోహముతోన||

ఇంటికేల||౨౨||

పంతువరాళి*భాష

పల్లవి — ఇంతకంటెదానన్నేమిచేసిని*యింకఁగొంతయున్నదో
అనుపల్లవి — పంతముతోమువ్వగోపాలరాయడా*పడఁతియింటనుండి॥

ఇంతకంటె

ఆసతోనేఁగఁగిలించుకోఁబోతేను*అక్కడయుండుమనెను

ఈసులేకమోచితేనెలీరాయంటె*నెంగిలయ్యిననెను

కాసంతయెంచకనోటివిడమిచ్చుంటె*కసరిలేదనెను

నాసరివారిలోనీయుదాసీము*నినాఁగిరోచాలదా॥ ఇంతకంటె॥

ఇందుండీయాకుజుట్టిచ్చెదనంటె*హింపుగాదనెను

లందుండిమోమైనఁగనులఁజూచెదనంటె*నందుకువద్దనెను

సొందుఁగబాదములూతైదనంటెవచ్చి*ప్రాధ్దాయబొమ్మనెను

మందయానరోనీమీదిముత*తలుచితిననెను॥ ఇంతకంటె॥

వీదివారితోడనామీదిమున్ను*విడిగినదనెను

అదరించివాతోమాటలాడనంటె*నానలిమకొనెను

వాడించిసొందువద్దనిగట్టిగ*వక్కలాకులిచ్చెను

మోదముతోనన్నేలినచక్కని*మువ్వగోపాలుడు॥ ఇంతకంటె॥ ౨౩॥

కాంభోజి*రూప

పల్లవి — ఇంతదయగల్గవారిసేలరావద్దంటి*వెంతనిర్దయురాలవే

అనుపల్లవి — సంతతముమామువ్వగోపాలసామినీ*

సరసత్వములెయెంచునే*యోచెలియరో॥ఇంత॥

వెలదిసగుణముతమనినిండుకొలుపులో*వేనోళ్లగొనియాడనే

శలుమారునీకుసరిరూపవతిలేదనుచు* బాసజేసెదననియెనే
తెలిసిపదివేలజన్మములకునీరుణము* దీర్చుకొండజాలననెనే
శాలియతనమీదనీవలుకఁజెందినదితా* చేసినపాపమునెనే* ఓశాలియ

ఇంతదయ

[రో॥

మునినీదుకెమ్మొవి తేనెలానఁగఁ బ్రాణములునిలిచియున్నవనెనే
శుభ్రమైనవిరహవేదనకొర్వజాలనిక* కాచిరక్షించుమనెనే
తనువుతనసొమ్మెయిచ్చకముగదీమాట* తనచిత్తమెటుగుననెనే
ఎసజాక్షిసనఁగనిలేదునాపాలిదై* వముకరుణదప్పననెనే* ఓశాలియ

ఇంతదయ

[రో॥

ముందుమామువ్వగోపాలరాఠాయనిన* ముద్దుతామటువననెనే
కందర్పఁడికి నేమిచేసునోయెరుఁగమా* కిలికితోడలుపుమనెనే
మందెమేలముననేనాడినమాటతన* వదినుంచవలువదనెనే
యిందుముఖినుగూడిలాలించినసొగ* సెంతనుచుఁదలతుననెనే* ఓశాలి

ఇంతదయ

[యరో॥

విలహరి * త్రిపుట

పల్లవి — ఇంతతెలిసియండి* యీగుణమేలరా

అనుపల్లవి — శంతమామువ్వగో* పాలనాసామి॥ ఇంతతెలిసి॥

అలుకచేసియింటికిరా* వైతివినెనరై న

చెలికత్తెలున్నారా* ఫిలువవచ్చేరా

చెలికత్తెలైననీవె* చెలువుడవైననీవె

తలఁచిపూడనాపాలి* దైవమునీవె॥.....ఇంతతెలిసి॥

వింతదానివలెనన్ను * వేటుచేసిరావైతివి

అంతరంగులున్నా రానన్నాదరించేధా

అంతరంగమైననీవె*యాదరించిననీవే

చింతించిచూడనా* జీవనమునీవె||..... ఇంత తెలిసి||

శ్రీనిధిమువ్వగోపాల*చేపట్టినన్నే లితివి

నా నేర్పులెవరైననా*నందించేరా

నా నేర్పులె ననీవే*నమ్మికలిచ్చిననీవే

యానగాబలికెదనా*యానందమైననీవే||.....ఇంత దెలిసి||౨౫||

ఎదుకులకాంభోజి*ఆది

పల్లవి ✓ — ఇంతనిరాకరింతురె*యోచెలియినీ* వింతనిరాకరింతురె

అనుపల్లవి — పంతగించినీవీలాగు * పాపమునకొడిగట్టి || ఇంతనిరా||

తనువునీసొమ్మనేనట*దయ వాడననెనట

మనసునిలుపఁగాజాల*నని మ్రొక్కెనట

నినుదూర నోరురాక*తనుదాడిట్టుకొనెనట

ననబోడినీవెంతరాతి *మనసుదానవే||.....ఇంతనిరా||

జిగిమోవియానిచ్చి*జీవమునిలుపుమనెనట

వగలఁబెట్టినన్నేచ*వదనెనట

మగువ నేచునురంటె*మంచిదికాదనెనట

దిగనాడి తేగట్టిగఁ*దెగువనేతుననెనట||.....ఇంతనిరా||

కలికిపిరిహ వేదనచే*గన్నీరునించెనట

చెలియునికూడిగము*నేతుననెనట

కలసియొప్పటివలెఁగరుణించును నెనట

యలగిమువ్వగోపాలు*వాదరించకయూవేశ||.....ఇంతనిరా||౧౬||

పంతువరాళి*త్రిపుట

శ్లోవి - ఇ.త సౌద్రాయ*నింక వాడేమివచ్చిని

అనుశ్లోవి - చింతింపఁబనిలేదు*చెలియమువ్వగోపాలు||డిండిస్తా||

చేరినాతోనేస్తము*చేసినపాపమా

కీరవాణిరోయేలవే*గించేవేనీళ్లు

నూరినగంధకస్తూరి*పారవేసి పవ్వళించు

ఏరముణియింటనున్నాడో*యూరెల్లమాటుముడగే||

చింతస్తా||

భాసురాంగిరోవినవె*పతులు మొదలుగాను

వాసములుజేరితమ*వనితలఁగూడె

అసిందిసఫలించే*దరుడుగాదటవేనే

జేసినపాపమెవ్వరు*చేసినారేయోచెలియ||

ఇంతస్తా||

పన్నినవేమకతోను*పడకిల్లుశృంగారింబి

యెమ్మైకాడువచ్చునిని*యెదురుజూచితి

సొమ్ములేలేవిరులే*సొగసెవ్వరుజూచెనరె

కొమ్మనన్నేత్తినమువ్వ*గోపాలునినమ్మరాదె||

ఇంతస్తా||౧౭||

కళ్యాణి*త్రిపుట

శ్లోవి - ఇంతమేలుదానవా*యోచెలియనీ*వింతమేలుదానవా

అనుశ్లోవి - ఇంతిమువ్వగోపాలు*నింటికేలసొమ్మంటివె||ఇంతమేలు||

చెలులొక్కచునులేరు*చిలుకపంజరమునఁ

బలుకకున్నదియల్ల* భావమేమో

తెలుసుకొందామని* తెరచాటుననుండిన

కలికిరోవాడెవ* క్కనివాడంటివి||

ఇంతమే||

మరియేమందువోయని* మాటాడకనీగుట్టు

నరిసెననగ్గల* నద్దముఁబూని

మరిపేముతోనీడు* మోవిరిచిచూచుకొని

నేకజాణయైనవా* నికినీకులేనంటివి||

ఇంతమేలు||

వానిబంగారుదుప్పటి* వాసనజూచిగుట్టుల

పై నొత్తుకొనిమువ్వ* గోపాలయని

ఘానియింకొకసారి* సొంగకేలసొమ్మంటినాడ

దానిబుద్ధియెంతమాత్ర* నునికూరుకొంటివి||

ఇంతమేలు|| ౨౯||

శంకరాభరణము* స్రిపుట

పల్లవి - ఇంతమోహమేమిరా* యిందిరికంటె* రింతిచక్కనిదేమిరా

లనుపల్లవి - సుంతసేపుదాని* జూడకుంధగలేవు

అంతరంగముఁదెలుపవదియేల* మువ్వగోపా* ఇంత||

నీకెమరుగవచ్చునా* నెనరూరగ్గ* నిండుకాగిటఁజేర్చునా

ఆకుమడుపులిచ్చునా* తనచెలిమి* కైనవాడనిమెచ్చునా* తమిహెచ్చు

ఏకచిత్తమునమిరిగ్గలు* నింపుసొంపుగనున్నముచ్చట

[నా

వాకువినవినవేడుకయ్యారా* ముపుడానలీరా||

ఇంత||

మోవిపానకమిచ్చునా* కొసరికొసరి* ముద్దులాడనిచ్చునా

తావిపువ్వులుదెచ్చునా* తనసొగసుకు* తగినవాడనిమెచ్చునా * మనసి

శేవరేమొగడుకావలెనని * భావజునిగూజలొనరించిన [చ్చునా
 యాపనితపేరేమి నెలవీరా*సిగ్గెలలేరా॥ ఇంత॥
 సంతోసముగనాడునా*తంబురమీటి*సంచుపాటపాడునా
 వింతరతులగూడునా* ఆసమయమున*విడువకుమనివేడునా*కొనియా
 సంతతమునన్నేలుకొనియా*కాంతపై వలచినపుడెయిక [డున
 కొంతయున్నదోమువ్వగోపాలా*గారడమేలా॥ ఇంత॥౨౯॥

వసంతభైరవి*ఆది

పల్లవి - ఇంతరాపుచేసి తే*నేనెటులొర్తునే

అనుపల్లవి - ఇంతిమువ్వగోపాలుడు*వింతదానివలెనన్ను॥ఇంత

మొలవాడిడగువచ్చి*మ్రొకిరిపొందవలెనన్ను
 సనయుడవద్దు నేస్తమే*చాలునంటినె
 కదసినామాటవినక*కాళ్లవేళ్లబెనగుచు
 పదివేలబాసలుచేసి*బాయజాలననేవా॥.....డింత॥
 హససుడెలియవలసి*మాయింటికిరావచ్చన్ను
 కనుగొనదిటవులేక*కన్నీగునించెనె
 పెనగొన్నతగుకాన*పెదవులేడవుచు
 నినుబాయలేనని*నెలతబతిమాలినవా॥.....డింత॥
 నీమాటనన్నురాదోయి*నేచాలకోపగతైన
 ఏమన్ననేమివచ్చునో*యెందుకంటినె
 మోముజూచివాడుతన*మోహమెప్పుటకాపని
 కొమలిరోమువ్వ*గోపాలుడుననుగూడి॥.....ఇంత॥౩౦॥

యదుకులకాంభోజిరాగముఃగ్గుంప

పల్లవి — ఇంతలో నెల్లవానినన్ను గూర్చి యెడఁబాయజేసెగాదెవము
అనుపల్లవి — చింతింపఁబనిలేదు * సేయుపూజాఫలము॥ ఇంతలో నె ॥
అరు నెల్లై ననుఅతఁడు నేనొకచోట * హాయిగాఁగూడియుంటిమా
మారు కేళికి నెంతోవెతఁజేందితిగాని * మనసుమనసొక్క టైయుంజిమా
యారుకులో నైతిఁగానిగడ సేసై నను * తొడతొడసోకియుంటిమా
పేరెచెప్పిమాటలకొక్క నాడైనను * ప్రేమతోఁ బిలుచు కొంటిమా

ఇంతలో నే [ఓ చెలియరో

చక్కగావిభవమనేనొక్క నాడైనను * పరసములాడుకొంటిమా
చక్కెరకెమ్మోవియానియొకరికొకరు * చవిజూచికొనియుంటిమా
అక్కఱబుదీరఁగాఁగొంటిలోనడఁగి * యల్లివిల్లిగనుంటిమా
పక్కలోపలఁజేరియాటల కైనసతి * పశులనుకొనియుంటిమా * ఓ చెలి

ఇంతలో నే యరో

బాళితోమువ్వగోపాలునిపైవేడఁ * పదమైనఁబాడుకొంటిమా
బాల నెనరువముచ్చటలాడుచువిరుల * పాసుపుపైనుంటిమా
చాల సౌధ్వుగ్రుంకియొకనాడైనను * జాగరమైయుంటిమా
కాలమెప్పుటివలెవానితో నేఁగూడి * కాపుజెందఁజేసెగా * ఓ చెలియ

ఇంతలో నే [రో॥ ౩౦॥

ధన్యాసి * భావు

పల్లవి — ఇంతిరోవరదునికినీపై * నెంతమోహమే

అనుపల్లవి — సంతతంబతనివెతజూడఁ * జాలకయిందువచ్చితిని॥ ఇంతిరో॥

చెక్కిటచేజేర్చుకొనెను*జిటునవ్వునవ్వుకొనెను
 అక్కటనేదలచినట్టె*నైరాదనెను
 మక్కువమునుజేసినచెలిమి*మఅపురాదాయననెను
 చక్కనియాచెలినిగూడని*జన్మవేటికిజన్మమనెను||..... ఇంతిరో||
 శుడతియుండుండినేనేమి*పాపముచేసిననెను
 తడవునిన్నెడబాసి*తాళలేననెను
 నుడువనోరాడదనెను*నొసటచేయుంచుకొనెను
 అడిగితెమీరేమైన*నార్యేరో~~య~~యనెను||..... ఇంతిరో||
 పలువరింపుచుమామువ్వగో~~లు~~లుడైనవరభుండు
 నలినాక్షియానాటివింత*నడు~~న~~నోయనెను
 తలచియసురుసురుమనెను*దైవమిట్లచేసిననెను
 వలపనేపాపముపుగ*వారికైనగారాదనెను||.....ఇంతిరో|| ౩౨ ||

మధ్యమావతి * త్రిపుట

పల్లవి — ఇంతేమోహములేగ*దిపుడుతెలిసెగదరా

అనుపల్లవి — పంతగించిమువ్వగో*పాలరావైతివి||ఇంతే||

నీవువచ్చినమొదలు*నిమిషమేయుగముగా
 మావనితయొంటిగా*నుదిగుంచుచు
 భావమునఁగనుదానె*పలుమాటునొచ్చుచు
 ఈవేళదాకభుజి*యించకనెయున్నది||..... ఇంతే||
 నెవరైననుమువంట్టి*నెలగలతోబలుకక
 కనుమూసితానొక*గడియనిత్రింపక

గొనబునొమ్ము బెట్టక * కొప్పుచక్కముడువక
 మనసేజుదికాక చే * గనలుచునున్నది || ఇంతే ||
 వలచినచెలి నెడ * బాసయారీతిగాఁ
 జలముజేసెదవున * వుల్కై నఁదొలుతఁ
 గలిసినవాడవిట్ల * అలగినదెల్లమా
 వెలత చేసినపాప * ఫలమేమోఅకట || ఇంతే || ౩ ౩ ||

కేదారగౌళ * ఆది

✓ పల్లవి — ఇందుకుపగజేసెనా * యీదైవము 1

అనుపల్లవీ — కుందరదనవినవేమువ్వ * గోపాలునెడబాసినదిగాక || ఇం ||
 నాపుణ్యమిట్లైనందుకు * వాతిరోనీవుండిగదా
 ఈ ప్రాణములుగాపాడితి * బింతకాలము
 దావునవెవ్వారుదృష్టి * దాకించిరోయోర్వజాలక
 బాపురేనీకునేడూరి * పైనమువచ్చెనాచే || ఇందుకు ||
 దంటచెలులునొద్దికై నా * జంటనీవుండగాను
 నొంటినున్నదిగులుదీరి * యుంటినేనేను
 మంటమారితనముననే * మామనోయనినీవెంచి
 కంటికితెచ్చగాచిర * క్రమమునబోషించితివి || ఇందుకు ||
 పడతిరోమామువ్వగో * పాలుండననుగూడిచాల
 తడవాయినేమోగాని * తడజేసెననుచు
 నుడుకుచున్నవామనసున * కొక్కిలై నభయము
 వొడమనీకనాకుచితవు * బుద్ధులుబోధించితివి || ఇందుకు || ౩ ౪ ||

విలహరి * ఆది

శల్లవి— ఇందుకు నే నేమి సేతు నే * యేమందు నె

అనుశల్లవి— మంద మైనమనసు సిగ్గు * మా లినదయ్యె నయ్యయ్యో || ఇందుకు ||

దానింటికి బోయెనని * తరుణుల చేతవిని

ఆనబెట్టిరావద్ద నే * ననియుంటి నె

వాని మోముజూచినపు డె * వలపు రెట్టిందిచాల

ఈనినపులివంటికోప * మెందుబోయెనో యా వేళ || ఇందుకు ||

అతివరో దానికి సొమ్ము * లంపించెననివిని

యతని మోముజూడ * ననియుంటి నె

కతవిం టేయనివచ్చి * కౌగిటఁ జేర్చినపు డె

అతిశయ మైనరోష * మపు డేనో తోచదాయె || ఇందుకు ||

మదతిరో దానింట వానిఁ * జూచితిననవిని

యది మొదలట్టిట్టు జే * నె * ననియుంటి నె

ముదముతోడుత వచ్చి * మువ్వ గోపాలుఁడు

మదన కేళిఁ గూడినపు డె * మాటలన్నియును ఆపాయె || నిందుకు || ౩ ౫ ||

పున్నాగవర్తాళి * ఛాపు

శల్లవి— ఇందు కేమి సేతునవ్వా * యెవరుతోడి తెచ్చెదగవ్వా

అనుశల్లవి — ఇందు వదనకడ పవేంక * టేకుఁ * డెంతదూరాననున్నాడో ||

ఇందు కేమి

ఎక్కువ మోహమునన్ను * నేవేళఁ గౌగిటఁ జేర్చువా

దొక్కడే పవ్వళించియుండ * నోపునటవే

చక్కలోనవెదకికానక పా నేశుఁడెంతకులువరించెనో
మిక్కిలివిరహ వేదనచేతఁ జక్కనిసామికి మేనెంతచిక్కెనో ఇందుకేమి
నెలతరోనాకెమ్మోవానకఁ నిమిష మైనదాళలేదు
ఎలమినాపాత్తు నేగానిభుజియింపనొల్లదు
తెలియ నైతిమాయుద్దటివలపునృప్తిదాకెనమ్మలార
వలరాజునన్నుబాధించినట్లనా * చెలువుని నెడెంతవెతలఁజెట్టెనో
ఇందుకేమి

పడతిరోమువ్వగోపాలుఁడైనకడపవెంకటేశునిగూడి
యెడబాఁయకయుందుననియెంచుకొంటి
తడయకేనొకటితలఁచితేడైవ మొకటిదలఁచినందుకు
పొడబడి నేతెగువఁ జేసెదనంటె * తొయ్యలివాడేమిచేసుకొనునో
ఇందుకేమి॥౩౬॥

ఘంట * త్రిపుట

✓ పల్లవి - ఇందురాదగదునే * నేలవచ్చితి నన్న

అనుపల్లవి - అందటిలోఁజాలమోన * మాయెవాడిందులేడాయె॥
ఇందురా

మునుమున్నెశృంగారిండుకొనితమకమునరాగ

ననుజూదినీవైనవననవైనతె

వనజాక్షిగట్టిగవంచనలేచేసితివి

ఘనముగుట్టుదీరెనయ్యో * కన్నవారెల్లనవ్వగ॥.....ఇందురా॥

పలువకనందుబోయేది * తెలిసివీధిలోఁజేలులు

కలకిలనవ్వేరుగుంపులుకూడుక
 వలపుసిగ్గెఱుగదవి*పలికెరానూటలెల్ల
 చెలియిదినివినములు*చేసితివివేకములేక||.....ఇందురా||
 కలికిమువ్వగోపాలుని*గలసినదాననై
 యెలమిసఖులకూడిమా*యింటనుండక
 పలికిబొంకడనుచు*పడుచుతనముచేసి
 నిలునక వచ్చిన*ఫలముగలిగెను||.....ఇందురా|| 32 ||

సారాప్తం*శ్రీపుట

పల్లవి — ఇకనిన్నునన్నరాదే*ఓ*యింతిరోమాటలేటికె

అనుపల్లవి — ఒకవేళనవనీత*మొకవేళపాపాణ

మకటనీదిత్త*మయ్యయ్యోచెలి||...ఇకనిన్ను

సరసుడనిమెచ్చుకొందువు*పవేళనీ*చక్కెరకెమ్మోవియానుమందువు

తిరుగాలేనికొపముదెచ్చుకొందువు*నాదు*సరసకురావుయెంచకనన్ను

ఇకనిన్ను [దూరేవు||

చెలువుడనిభక్తిసేతువు*తమి*దెలిసిప్రేమచేజేరదీతువు

కలికిరోతిరుగాకాకసేతువు*చలమేలజేసేవుచాలుచాలుపదివేలు

ఇకనిన్ను

కూరిమినీవేననంటివి*మువ్వగోపాలయనికూడియంటివి

వేరేయింతులచాడివింటినిదిమేలా * వారిజముఖయేలవాదాడవచ్చేవు

ఇకనిన్ను|| 33 ||

మోహన*భావు

పల్లవి — ఇక్కన్ముబోని త్తనా*యిభరాజనరదా

అనుపల్లవి — శుకవాణిచేతనీ*సుద్దులెల్లనిన్నట్లాయే॥ఇక్కనిన్ను

నవ్వులంటయున్నావేమో* నాపద్దుచూడుమీసారి

పువ్వుబోడులచేత* రవ్వసేయించకమాన॥.....ఇక్కనిన్ను॥

జవ్వనమెల్లనీపాలుజేసి*చాలనమ్మియున్నందు

కెవ్వతెతోనోగూడివచ్చి*యిపుడులేదనిబొంకేపు॥.....ఇక్కనిన్ను

పన్నుగమువ్వగోపాల*బాసలిచ్చినన్నగూడి

వన్నెలాడికేలొనైన * పగలెల్లవివ్వారనేడు॥.....ఇక్కనిన్ను॥౩౯॥

యదుకులకాంభోజి*అది

పల్లవి — ఇక్క నేలనేవానిగొడవ

అనుపల్లవి — అకటమువ్వగోపాలు* డనుకూలుడటవె॥ఇక్క॥

చినవేమతిలేకయారీతి*నాని

మనసుదెలియకమోససోతి

కనుగొంటివానిజాతి*నెజ్జెల్ల

మునుపేయిటువంటివా* డనితెలియనైతి॥.....ఇక్క॥

సొన్నునవేలందుకేమాయ*వాని

నమ్ముదురేసోసోయిదివట్టిమాయ

అమ్మనామాటవెగటాయ*అల

యెమ్మెలాడేవాని* కెంతోహితనాయి॥.....ఇక్క॥

వలదేలరచ్చబెట్టెనవే*యారాయ

భారమెందాకనడిచెదవే

తొలిసొందుచాల్ చాలుచదవె*తి

చెలిచేతిలోదారబోసితిగదవే||.....ఇక్కడలేదే|| ౪౦||

భైరవి*తిని

చల్లవి - ఇక్కడలేదేమనసు*ఇంతిరోవానికి

తినుచల్లవి - దిక్కుమాలినమోహము * తెలియనీదయ్యెనయ్యయ్యె

ఇక్కడలేదే

వచ్చినప్పుడు ప్రేమచే*వానినెన్నేనినిండ

చచ్చిక స్తూరియెలదియే*పాటిదంటేను

మచ్చకంటికొంతసేపు*మాటాడకయూరకుండి

హెచ్చుతావిబూశినవా * రెవ్వరనెను||.....ఇక్కడలేదే||

కోమలియామాటవిని*కోపమడచలేకవాని

మోముజూచిపంటికొద్ది*మోవినిొక్కిలే

తాగురసాక్షిరోనన్ను * దానిపేరబలగ్గరించి

వేనులువనోచ్చిరి మ్రొక్కే*విడుపుమనెను||.....ఇక్కడలేదే||

దానిపైవానిబాళి*తప్పించవలెనని

సూనిమువ్వగోపాలుని*బొందుచుండగా

మానుమనియనకమంచి*మాటైననాడక

మానీయుస్సరనెను*మటినేజాలించితి||.....ఇక్కడలేదే|| ౪౧||

కన్నడ*త్రిపుట

చల్లవి - ఇటువంటినావల*పేమిగాఁబొయ్యానమ్మా

అనుచువిచిటుకమన్నకోశము* సేముమువ్వగోపాలునిపై నిటువంటి॥
 వచ్చినప్పుడు నేనే*వద్దికిబోయేదేగాని
 ఇచ్చటికిరారన్న నే*దెన్నడైననులేదుగా
 నిచ్చనిచ్చలులొలిచి* నేనలముకొనేదేగాని
 గ్రుచ్చివాడుకాగిలింను*కొనెదెన్నడులేదుగా॥.....ఇటువంటి॥
 ముందుగానునేనేవచ్చి*ముద్దిడుకొనేదేగాని
 ఇందమని కెమ్మోవిచ్చిన*దెన్నడైననులేదుగా
 అందంపుమోమునకోశ*మనురియింజేదేగాని
 మందయాననవ్వ నేచి*మనసుననైనలేదుగా॥ ఇటువంటి॥
 బలవంతముననేనే*చలుకరించేదేగాని
 ఎలమినాతోమాటాడే*దెన్నడైననులేదుగా
 అలసియుండిననేనే*కలసికూడేదేగాని
 చెలియమువ్వగోపాలుడు*చేరికూడినదిలేదుగా॥.....ఇటువంటి॥ర॥

సారాప్తం * ఛాపు

పల్లవి - ఇద్దరివలెనేగూడి*యెవరున్నారత్యేగా

అనుచువిచి-ఒక్కతోమనవలె*నున్నారమువ్వగోపాలా॥ఇద్దరివలెనే॥
 మున్నునలగాజునీవే*ముదితమయింతినేనే
 డెన్నుగ్రీ*కృష్ణుడునీవే*గ్రీరుక్మిణిదేవినేనే॥.....ఇద్దరివలెనే
 అలరఘుగామోడునీవే*అయినసీతాదేవినేనే
 ఇలమరంగేకుడునీవే*యేలినరంగనాయకినేనే॥..... ఇద్దరివలెనే॥
 సత్యహరిశ్చంద్రుడునీవే*సామిచంద్రమతినేనే

నిత్యముమదనుడనీ నేనీకురతిదేవి నేనే||.....ఇద్దరివలెనే||౪౩ ||

కల్యాణిః చాపు

✓ పల్లవి — ఇద్దరిసందునబవ్వలించియున్న *యిల్లిపేరేమిరా

అనుపల్లవి — గ్దరివగలమామువ్వగోపాల*

గాజాలచప్పుడు నేవింటిగదరా||ఇద్దరి||

అప్పటప్పటికినీదుకెమ్మోవి* యానీనయలవాటుచేత

గప్పురగంధిమోచినాపంట*గలయనొక్కిరిరా

అప్పలించిదానిమోచితే నే*యనుభవించితివెమోకాచి

చప్పలించగబోతేనమలిస చెటుకు* పిప్పివలెనేచప్పనైయుండెగదరా||

ఇద్దరి

కదసినీవంటదానిమేను*గ్రక్కునగొంగిటనదిమిపట్టిన

నుదుటుగుబ్బలునాగుబ్బలపై*నొరసిక్రికిరిసె

ఇదియేమోచింతనైయున్నదనుచు*నిందుకునామదిచోద్యమంది

పదరితేనీమనసునొచ్చినది* ప్రాణేశయావలిమోమైతిగదరా|| ఇద్దరి||

మునుపునన్ననీవనుభవించి*యాముద్దలగుమ్మనుగూడితివేమో

అనుదినమునునీరీతిగా*నదియూడకువచ్చునా

మనసుపోహణగంటినేడు*మదజనకుడైనసామి

విన్నవమ్మరాచురమువ్వగోపాల*నీవగల్గెనుదెలిసేనుగదరా||ఇద్దరి||౪౪

తోడి* త్రిపుట

పల్లవి|| ఇహా శ్లవలగదమ్మా*మువ్వగోపాలుండెన్నినేర్చినాడమ్మా

అనుపల్లవి — నన్నుకన్నులుమూసి*నాచెంతనుండిన

సన్మృతాంగి మోవి*చాలచప్పరించ నె||ఇన్నాళ్లు||

చలువచప్పరముల్లో*సవతి నేనుండఁగ

బలిమినామకొంగు*బట్టుక చాటున

పలుమాటుదొడలపై*సిరిగింతలిడఁగా నె

తెలిసినేనడిగి తే*కిలకిలనవ్వ నే||.....ఇన్నాళ్లు ||

మిసమిసలాడునా*వొసలిపైతిలకము

పొసఁగిదిడుచును*బొందుగనలదాని

కుసుమాస్త్రుగృహముపై*గొసరిచేవేయఁగా నె

కసరినేనడిగి తే*గారడమ్మాడెనె||.....ఇన్నాళ్లు ||

పదరకమువ్వగో*పాలుడునన్నుగూడి

మదిరాక్షిరోదాని*మమతదెచ్చుకొనెనె

కొదనుగుబ్బలపైని*కోకటుదొలఁగింప

కదసినేనడిగి తే*తుదనన్నుగూడెనె||.....ఇన్నాళ్లు||ర౫౫

మోహన*ఆది

✓ పల్లవి — ఇన్నాళ్లునల్లాడిన*దిందుకోస్తమా

లనుపల్లవి — ఘోర్నించినాపైదయమటువవద్దమ్మలార|| ఇన్నాళ్లు

మనసుగట్టిజేసుక*మగువలారవానిమీరు

కనుగొనవద్దనగా*నెకనగోరుట

తనువుకాశించికాదు*తగినచలిలేదాయె

ననిమీరువెతజెంది*యసురుసురనేరని||..... ఇన్నాళ్లు||

వానిమాయలబెలి*వగలమాటలమీరు

పీనులవినవద్దనఁగా నెఁకివినగోరుట

మానవతులార నాదుఁజు నసుదెలిసినవబి

గానమై తిమని మిగులఁజగిన్నరునిరఁజేరని||..... ఇన్నా ధ్లు||

పలుకూటుమామువ్వగోఁపాలరాయఁడనిమీరు

కలయవర్తనగా నేఁగలయఁగోరుట

కలనైననామాటఁగడువవద్దనిమీరు

దలఁచిజాలిచేఁజాలఁతల్లడమందేరని||..... ఇన్నా ధ్లు||రఁ||

ముఖారిఁజాపు

పల్లి — ఇన్నివిధములఁబూజించేరసామిఁయింతివిననుగూఁచుమి

లనుపల్లి — నిన్నెంతోగావేడుకొన్నందుకునాఁ

నెంజిలిదీర్చునుమీనాసామి||

ఇన్ని ||

కన్నెమోమునేనుగనుఁగొనఁగలిగిన * పున్నమొక్కప్రాక్షుండేరసామి

కన్నులుముడ్డాడఁగలిగిన నేజంటఁజలువపువ్వులఁబూజించేరసామి

సన్ననూగారంటఁగలిగిననాగులఁచొత్తివ్రతములుండేరసామి

చన్నులంటఁగలిగినబంగరుకలఁశముశిఖరముపైనుంచేరసామి||...ఇన్ని||

తియ్యనిమోవానఁగలిగినననజంటిఁతే నెలారగింపించేరసామి

శయ్యపైదానినపైనయఁచేసిననంతఁచతురశఁచెల్లిచేరసామి

ఓయ్యారిజిగిచూపులసన్నుజూచినఁనొప్పుగనారతులె త్రేరసామి

నెయ్యంపుఁబొందునఁజెమటలదడిసిన * నిత్యాభిషేకముచేసేరసామి

ఇన్ని

బాలనన్నుబిలిచినవిన్నుమువ్వగోఁపాలరాయఁడనిపిచేరసామి

చాలప్రాప్తువేడుకనుండగలిగిన జాగరములుగావించేరసామి
మేలుగరతులను మెలగిననీకులక్ష్మికిఁగల్గొనముచేసెరసామి
వాలుగంటియొదనుండగలిగిన శే. వేళనిన్న నేడలఁచేరసామి ఇన్ని || ౩౭ ||

కన్నడ * యౌంధ
చల్లవి - ఇప్పటికీలాగునన్నాను

అనుచల్లవి - ఇప్పటికీలాగుననున్న * యిటువంటివావలపు

ముప్పొంగనిచ్చేవోలేదో * మువ్వగోపాల || ఇప్పటి ||

నిప్పుడంటప్పుడునా * యిచ్చకువచ్చినట్లు
ముప్పిరిగొన్నతమక * మునబెనగుళు
జొప్పిలు తే నెలూరునీ * కప్పురంపుతావిమోవి
తెప్పలుగానానితనివి * దీరమప్పొంగుచు || ఇప్పటి ||
ఇదిసమయమవును నే * డిదివేళకాదనక
కొదవఇంతయులేదు * కోరినట్లు
గుడిగొన్నతమకమున * గుబ్బలకసిదీఱున
న్నదుముకొనికొగిలించి * ముదముచేబొదలి ||
కంతుకేళిఁగూడిన * యంతలోనెత్తమిరేగి
పంతమునబంధవి శే * షములచేబెనఁగి
పంతముతోమువ్వగో * పాలనాసామైతివని
చింతేమియులేకనీ * నేవేజీవనమై || ఇప్పటి || ౪౦ ||

ఘంటారవము * అది

చల్లవి - ఈమాటనెట్లనఁఫల * మింక నేనుకన్న

అనుపల్లవి - భామరోచామువ్వగో*పాలుపాండేమనకువద్దు|| ఈ ||
 వామాక్షిరోవాడిడకు*చచ్చేమనసులేదు
 రాసువాడురాదలచితే*రానిచ్చేదికాదు
 ఏమోనాటికాయాఫల*మింకబనిలేదు
 నామేలువానిపైనింక*నాటియుండగబోదు||.....ఈమాట ||
 వనజాక్షిరోవానికొత్తకై*దినదినమీపోరు
 కనివినిమీరెంతతైన*గాదనగలేరు
 చెనకివానితోననుమోడి*చేసుకొన్న నేరు
 చనువులేనిచోటయింత*వలమెట్లయ్యాడేరు||.....ఈమాట||
 ఎంతలాలించికూడెన*హితవుమాటనున్న
 వింతమువ్వగోపాలుని*విధములునేవిన్న
 అంతరంగముకోధించి*యలసితి నేనిన్న
 రంతునేయకచిత్తము*రాయచేసుకొన్న ఈమాట ||౪౯||

ఘంటారవమ్ము*యింప

పల్లవి - ఈమేనుజీవునకు*నెంతప్రియమాయో

అనుపల్లవి - భామమామువ్వగో*పాలుకాగింటలేని|| ఈమేను ||
 పడుతినేనొకచోట*బ్రాత్రేకుండొకచోట
 నెడబాసిమరుచే*నిదుమలకులోనై
 కడలేనివిరహాగ్నిగాగియున్నదిచాల
 పుడమిలోవేతెజవ్వు*ములేదెసుదతి|| ఈమేను||
 మోముజూడమనపై*మోవియాననోరూరి.

యాముకొన్న ప్రేమ చేసనురుసురనుమ

స్థాముకాళ్ళుబిక్కిరి * సాష్టాంగ ప్రణామం

కామినిరోయెడ తెగని * కన్నీటనిటులున్న

ఈమేను||

కంకేలిమువ్వగోపాలు * గలసియున్నదితల్లి

వింతతోచిన నామనను * వేవిధములాయెక

ఇంతిరోవిభు సేవు * మీవరకువిననైతి

ఎంత వాత ప్రాసియున్నదో * యింతకుదానియున్న||...ఈమేను||౫౦

కాంభోజి * రుంప

పల్లవి - ఈరితిమదనసాం (మృజ్య * మిచ్చినచెలి

నేరితిమది నేడనియ్యండు

లనుపల్లవి - పేరుకొనిరత్త కేలియందు * చెక్కులను

జీరెడనకొనగొలులందు * పోకముడి

జాగనోరకున్న * కేరిపై కొన్నవగ

మీటిమనఃసాక్షియదో * చేలియ||.....ఈరితి||

పిడిచిసోలేకనడ * వడిగొన్ననరులతో

ముడిగొన్నచన్నుగవస్తారు * కొప్పునను

సడిలియాడెడువిరులచేరు * నుదటిపై

విడినక సురిచెమటజూరు * కన్నులను

పడవాల్తుటకడ * తొడలజీరెడనెరు

పొడగట్టినట్లున్నదోచెలియ||.....ఈరితి||

అదనై నమోవిపై * గొడుగుకెంపులతో

పదరినవ్వి నతే నెజుల్కు * ముంగురులు
 చెదరిబొమలనుసొంపుగుల్కు * ఏడ నెడను
 బొదలునడుమున ముద్దులూల్కు * పెరవులను
 అదిరపల్కిన పల్కు * వదలకను నేమీనా
 మదినిలిచినట్లున్నదో * చెలియి||..... ఈరీతి||
 నిడలేనిపిటుఁదులను * దడబాటునడుగులను
 కడురేయినాకడకువచ్చి * కూచుకొండి
 విడమడిగినదుపులందిచ్చి * రవికముడి
 విడిచినపుడేతమకమెచ్చి * కొలుముల
 గడిదేరిమువ్వగోపాలయనికొసినది
 నిడబాయకెదనున్నదే * చెలియా
ఈరీతి||౫౦||

సావేరి * త్రిపుట

పల్లవి — ఈలాగుట వేబుద్ధి * యిందుబింబాననా
 అనుపల్లవి — నాలోనీళ్లు భేగమెమే * నాలోనీనదీవెయ్యా
 వేళమువ్వగోపాలునీ * మేలువానిచేయనా|| ఈలాగుటవే||

విద్యలుచదువక * పెంచినచిలుకకు
 సుద్దులుదెలుపక * సుదతిరోగీవు
 అర్థమరాతిరి * యసుమసురముగ్ధుంట
 ముద్దుమోమువ్వాడ * నిదురలేకున్నాను||
 కోడెగుబ్బులపైని * కొంగుబచరింపక
 తోడివారిజ్ఞాముల * తోమాటలాడక

ఈలాగుటవే||

ఆడికలకులోనై *యలమటనొండుచు

చేడి యేలచెక్కిట*జేయ్యిజేర్చుకొన్నావు||

ఈలాగటవే||

కూడిమువ్వగోపాలు*గుణములుదెలియక

కొడిగెపునూటలాడి*కొమలరోవానిబాని

వాడలోనీసరి*వనితలునవ్వఁగ

ఆడాడభ్రమజేంది*నట్లదిరుగవిదియేమో||

ఈలాగటవే||౫౨||

కన్నడ * ఆది

పల్లవి — ఈలాగు సేతురా

అనుపల్లవి — బాలరోమగవాడు*పాలుమారినగాని||ఈలాగు||

మెచ్చివాడునిలివెడుధనము*నీ*కిచ్చెదననఁగ సేమిఫలము

ఎచ్చటయీపాపమువినము*కాన*వచ్చెనునీచెలికత్తెతనము||ఈలాగు||

ఎరయలేదనినాతోనంటి*వివా*డేమికావలెనోమచ్చకంటి

వినవేయింత సేపేలయుంటి*వో*వెలదినీమాయలెల్లఁగంటి|| ఈలాగు ||

తోడితెచ్చెదననియందుఁజేరి*వాని*గూడుదురటేదోసకారి

మోడితోనీవిపుడున్నదారి*క్షితేలిసె * మువ్వగోపాలు పొందుగోరి ||

ఈలాగు ||౫౩||

అసావేరి*ఆది

పల్లవి — డొన్సోబోటిచెలులైతే*ఓర్చుకొందురా

అనుపల్లవి — కన్నులానశాంతురాల*గాననేదాళితఁగాని||ఉన్న||

కలువరిందినీవల్ల*చెలిపేరబిలువగఁనా

అనుదినముకొఁగి*లలమి నేనదలించఁగ

మనసునిలుపలేనని*వనితతోడితెన్నున్నందుకు||.....ఉన్న ||

కోపముదీరిమామువ్వ*గోపాలనినుగూడితె

ఆపెవలెహితవరికా*దంటినీమాటలకెల్ల|| ఉన్న ||౫౪||

అనందభైరవి * శ్రీపుట

పల్లవి - ఊరకేచలముచేసె*వేరామ్రైక్కేరా

అనుపల్లవి - బేరామువ్వగోపాలా*గారవించిచూడరా||ఊరకే||

పద్దసేయక వేగ*వద్దికెరారావట్టి

సుద్దలనేతేలించి*పొద్దుబుచ్చకురా

ముద్దలయ్యనీమోము*ముద్దుగులుకుచున్నదిరా

ముద్దుబెట్టమనసయ్యారా*మోముమోమునజేర్చరా||.....ఊరకే||

లరమగలుసేయకురా*పశుకునదాననురా

తరుణులవలెవలపు*దాచనేరనురా

నెఱనమ్మినదాననురా*నిమిషమింకదాళలేరా

మరునిల్లుచెన్నుగిలిమై*మఱువసాగెనురా||.....ఊరకే ||

అక్కరదెలిసివేగ*పక్కనుంచుకోరా

చక్కనిమామువ్వగోపాల*చొక్కియునామురా

నిక్కునాగుబ్బలుగోట*నొక్కియెడజేర్చుకరా

యెక్కువైనరతులచే*రక్కునన్నెలుకోరా||.....ఊరకే||౫౫||

యదుకులకాంభోజి*అది

పల్లవి - ఎంతచక్కనివాడే*నాసామివీ*డెంతచక్కనివాడే

అనుష్టుప్ — ఇంతిమువ్వగోపాలుడుసంతతమునామదికి*

సంతోసముచేసేనే||.....ఎంతచక్కని||

మొలకనప్పులవాడే*ముద్దుమాటలవాడే

తళుకాదుచెక్కుట*నదులవాడే

తలిరాకుజిగిదెగడ*దగుమోవిగలవాడే

తెలిదమ్మిరేకుక*న్నులనమరువాడే||.....ఎంతచక్కని

చిటుతప్రాయమువాడే*చెలువొందువిదియవం

దురుగేరునొసలచే*మెఱయువాడే

చెఱకువిట్టినిగన్న*దొరవలెనున్నాడే

మెఱుగుచారునచాయ*మేనమరువాడే||.....ఎంతచక్కని ||

సోదలుకెందామరలపెం*సోదపుపదములవాడే

కొదమసింగంపునడుము*కొమరమరువాడే

మదకరికరముల*మఱిపుచేతులవాడే

సుదతిమువ్వగోపాలుడెంత*సోగసుగలవాడే||...ఎంతచక్కని||౫౬ ||

ఆహిరి * త్రిపుట

✓ పల్లవి — ఎంతటలెల్లవారడెంతటప్రాప్తుగ్రంథంక*దేమరిదునమ్మలార

అనుష్టుప్ — కంతుజనకుడైనమువ్వగోపాలుడు*

కొంగింటలేనందుకు*లమ్మ నేడెల్ల||ఎంతట||

పతియునేమగూడిన*చిత్రమెల్లదలచుక

వెతలగొంతసేపు*వెన్నెలకాకకు

సతులుసేయులైత్యోప*చారములగొంతసేపు

అతఁడందు లేకలోకాస్తమాన మైనట్లు||.....ఎంతట
 గతముకొందఱింతులు*పతులఁబాసికూడిన
 కతలఁగొంత సేపుగరి*గమనలుపుణ్య
 వఱినీపతిచేపే*వచ్చునవెడి
 నుతులఁగొంత సేపు*నోరునిండినట్లు ||.....*ఎంతట||
 కోరినట్లనూమువ్వ*గోపాలుఁడందువచ్చి
 యూరడించికొంత సేపు*నొకవిమిష మొకయేడై
 యారమణితోనన్న *యదిదెలుపఁగొంత సేపు
 మారు కేళిఁగూడినాఁ*మనసుదేర్చుకోలేక||.....ఎంతట|| ౫౭ ||

కాంభోజి*అది
 ✓ పల్లవి — ఎంతలేదనియెంచకురా

అనుపల్లవి — కంతునిగన్నచక్కని*కరిగిరివరదాసామి||ఎంతలేదని
 నినుబాసితాళలేను*నీసొమ్ము జేసితి నామేను
 తనివిదీచఁకపోనీకు*చక్కతి నేను
 ననువిడనాడె*చనువగమాను*చనిచెనుమోహమునామదిలోను
 తనరఁగనీవునాదై వముగాను*మనసున నెంచితిమిక్కువతోను

ఎంతలేదని

ఇక్కడనుండమనసాయ*ఇనియేమో తెలియినీమాయ
 చొక్కుపోడిచల్లినట్లాయ*సుగుణవిధేయా
 అక్కడనీవువన్నగమర సేయఁ*జిక్కితిమదనునిచేరిటరాయ
 మొక్కనఁద్రి ప్పుపుమోమీచాయ*చక్కనిసామినీచలమిట్లాయ||నెంత||

తెలిసెమువ్వగోపాల*దేవుడవైతివీవేశ

కలసియేచుటమేల*కంటినీల

పాలపునననుడయ*జూడవదేల

చెలిమిమానియే*చెవపురచాల

వలచితిరానిను*వరదనాపాల్ల

గలవనినమ్మితిగరుణాలోలా||..... ఎంతలేదని||౫౮||

✓ పల్లవి — ముఖారి*అది
ఎంతవితరాచక్కనిసామి

అనుపల్లవి — కంతుజనకనాడు*కన్నులనక్కల్లగాదు||...ఎంతవితరా||

అనబాలుచక్కెర*పానకముజుంటితేనె

లాగగించివచ్చితోఅదిచెప్పరా

పూనినీచెక్కిలీనొక్కి*పుక్కిటికొలదిగానే

నానఁగానానఁగాఁదియ్య*నైయున్నదికెమ్మోవి||.....ఎంతవితరా||

కలపముఁబన్నీరు*కదంబమునీమేన

నలఁదుకొన్నావేమో*అందముతోను

కులుకుగుబ్బలనిన్ను*గ్రుచ్చికొఁగిలించుకొన్న

చలువవాసనలువెడ*చలీరాసామినీమేన||.....ఎంతవితరా||

ఎన్నినుందులిడితివో*పమినుంతరించితివో

చిన్నదానగాఁగామాయ*చేసితివో

నిన్నురతిఁగూడఁగూడ*నేడునాతమియ్యగలమై

తన్నగానెంతైనఁదనివి*దీరదుమువ్వగోపాల||.....ఎంతవితరా||౫౯||

అసావేరి*త్రిపుట

పల్లవి ✓ ఏందుకుపగజేసెనో* కమలజు* డొకనై లెన్న వ్రా యడో

అనుపల్లవి — అందుకందుకుచెలు* కమరికతోనున్నారు

చందమామయ్యారేయి*చలనం డేదై వమా||.....ఎందుకు||

బలిమి నేమంటినో* నాసామిని* తెలియక సొమ్మంటినో

కలకంఠిరోవినవే*కలలోన వానిగంటి

చెలిమిచెలువుండె*చేరదీయడందై వమా||.....ఎందుకు||

పగవారితోడేరెనో* నాపామిమనసు* బాళితేనట్లాయనో

చిగురుబోడిరోవినవె*చిన్నినాటి నాపైని

తగుమేల్లెల నేడు*దిగ సెనోదైనమా||.....ఎందుకు||

మ్రొక్కుమంటే మ్రొక్కునైనా* నేనిటుల* మోముచిన్న జేసుకొంటి

చక్కెరకెమ్మోవిచ్చి*చాలదయతోరాగ

[నా

పక్కుమువ్వగోపాలుడురాడోదై వమా||.....ఎందుకు||౬౦

కాంభోజి*భావు

పల్లవి — ఎందుకు*యీమాటలేల

అనుపల్లవి — ముందున్నెఱగనా*మువ్వగోపాలా||ఎందుకు||

నిలువునాపైదయయాక*ఆ

చెలియతోనలగివ*చ్చితివోలేక

తలపు తెలిసెనిందాక*న

న్నలయించుదై వము*ననవలెగాక||.....ఎందుకు||

మనసురానిపొందుమాను*ఆ

కనకాంగివలెఁజుకొనిదానఁగాను

నిను మెప్పించ నేర్తు నేనేను*ట

వనజాక్షుసరసము*వద్దునాతోను॥

ఎందుకు॥

రంతు సేయకమున్నరావా*నే

నెంతోకోపించిన*నెదురాడినావా

యెంత లేదనియుండనీవా*అది

కొంతకాలమువ్వ*గోపాలతేవా॥.....ఎందుకు॥౬౦॥

బేగడ*ఏక

ఫల్లు - ఎందుకువచ్చెనోకో*ప*మెవరేమన్నారు

అనుఫల్లు - అందుకిందుకుసరి*యాయరామువ్వగోపాల॥ ఎందుకు॥

ఎన్నఁడైననప్పుకోమో*యెదురుమాటాడుకోమో

మొన్నరాతిరలిగి*ముచ్చటలాడుకోమో

చిన్నిముద్దువచ్చెనని*చెక్కిలినొక్కసందుకు

నన్ననీవొకటంటె*నిన్ననే*నిన్ననేనొకటంటి॥..... ఎందుకు॥

ప్రేమరెట్టించుకోమో*బిగికొగిల్లనుండమో

ఏమైననుకోమో*యెచ్చుకొద్దులాడుకోమో

ఆమాటకామాట*కప్పుడేనేజాణనంటి

నామాటనీవుకాదంటే*నీమాటనేనుకాదంటి॥..... నెందుకు॥

అతనువికేళిఁగూడి*యంతమాయననుకోమో

మితములేనట్టినితమి*మేలనుకోమో

హితవైమువనిగోపాల॥.....ఎందుకునేనట్టితె

అతికవలగితి * వప్పుడెకూడియిప్పుడు॥.....ఎందుకు॥౬౨॥

కల్యాణి*రుంప

‘పల్లవి — ఎందుదాచుకొందునిన్ను * నేమి నేతు నేను

అనుపల్లవి — అంపమై ననీమోము * అయ్యలూముద్దుగుల్గుచున్నది

ఎందుదాచు

అందిందుదిరుగకుర*అతివలునీతోడి

సొందుగోరియేవేళ*సొగరుచున్నారు

ఎందఁడెందఱనికాతు*నెంతవి నేవిన్నవించు

శం దెమాడుకొన్నారట * పట్టుకపోయెదమనుచు॥.....నెందుదాచు॥

పలుమాటనాసామి*బయలు వెళ్లకు మ్రొక్కె

నిలుపరానిమోహమున*నినుజొచ్చెలులు

అలరునీమోచితే నె*యానివప్పురించవలసి

కులుకుగుబ్బలఱొమ్ము*గుమ్మి సొయ్యెదరనుచు॥..... నెందుదాచు॥

ముదముతోమాముద్దు*మువ్వ గోపాలనాసామి

గుదిగొన్నతమకమున*గూడియిర్దఱము

నిమరపరవశమున*వదలునోకాగిల్లు

పదిలముగానాజడను*బట్టికట్టుకొందునా॥.....ఎందుదాచు॥౬౩॥

సావేరి *భాపు

‘పల్లవి — ఎక్కడతాళుచునే*నేమనిదూరుచునే

అనుపల్లవి— మ్రొక్కెనరాడుకాగిలీడు*మువ్వ గోపాలుడోచెలియ॥ఎ

ప్రియముతోననుజూడఁడాయె*ప్రేమతోఁజేపట్టఁడాయెనోచెలియ॥ ఎ
 బతిమాలినరాఁడాయె*నన్ను*పగవాఁడై యలకంతుఁడేయ.
 హితవనినన్నేలఁడాయె*యెంతటిమాయయోచెలియ॥.....ఎక్కడ
 కూడియున్నదేవెగటాయె*నేను*వీడెమిచ్చిననొల్లఁడాయె
 మోడిచేసిమువ్వగోపాలుఁడునా*మోహమెన్నఁడాయెనోచెలియ॥

ఎక్కడ॥ ౬౪॥

సారంగ * త్రిపుట

‘పల్లవి— ఎక్కడి నేస్తములెక్కడి నెవరు*లెవరికెవ్వరె
 తనుపల్లవి— మ్రొక్కినవినకమామువ్వగోపాలునా*
 ముదితయింటికి ద్రోసిరే-ఓచెలియ॥ ఎక్కడినే
 ఇదిగోయెన్న డునిరుగుపొరుగులెఱుంగనివాని*కెన్నెన్నోబోధించిరే
 అదిచక్కనిజాణయనివానిదానిల్లు*కదలకుండగజేసి*వోచెలియ॥ఎక్కడ
 బలిమినివాచేతనింతలోనింతైన*బంచుకబోసేతురే
 చెలులుగాదారెండుదలచరనియుంటి*చెలుపునియెడజేసిరే*యోచెలి
 [య॥ ఎక్కడినే

మొలక*ప్రాయమునాడెమువ్వగోపాలుని*కలయుటదెలియరటె
 లలనరోవానిచేల్చంచానికాసింది*చలప్పెట్లిపగజేసిరే*యోచెలియ॥
 ఎక్కడినే॥ ౬౫॥

నీలాంబరి * త్రిపుట

‘పల్లవి—నీటువంటివాఁడేవాఁడూ*ఓయమ్మా వాడెన్నడునీవీధినిరాడూ॥
 అనుపల్లవి—కుటిలకుంతలిమువ్వ*గోపాలుడటపేరు॥ ఎటువంటి॥

పల్లవి మేని వాడట* టి యమ్మ వాడు* నయమ్మ లెనో చేసునట
 వల్లగా మాటాడునట* సరసము వానిసొమ్మట
 కల్లగాదట వాడు* కళలట నేర్పునట*.....ఎటువంటి||
 బంగారుదుప్పటి వాడట* వాడే మేమో* పంతులములాడుకొన్నాడట
 అంగనలెందల నై న* నలయక గూడునట
 సంగీతలోటుడట* చాలాయీ విగాడట||.....ఎటువరిటి
 నన్నే లేసున్నాడట* అంతలో నాడు* చిన్నెలు దెలిసినాడట
 మొన్నయిందువచ్చెనట* మువ్వగోపాలుడట
 చిన్నవయసు వాడట* చెలియయందగాడట||.....ఎటువంటి|| ౬౬||

బలహరి* ఆది

✓ పల్లవి— ఎటువంటి స్త్రీలసాంద్రై న* హితవైయుండునా

అనుపల్లవి— కుటిలకుంతలినామదిలో* కూరిమితోనుండగ || ఎటు||

మనసుమర్మము దెలియవలసి* మగువలగొందరదెచ్చి

కినిసిపక్కపద ద్రోసి* కేరినవ్వేరు

కనకాంగిననుబంపునప్పుడు* కన్నులనీరునించుక

వినయోక్తులుగావిన్నవించిన* వితముఖులువనీయదు||.....ఎటు||

చెలిముద్దుపాదములాదిగ* స్థిరముదనక చక్కవనము

నలినసంభవునకువ* ర్థన సేయదరమా

అలివేణిదూరమైన* తైలేమనసుదూరమా

వలపుననాతనువారమాణికి* వారక మైయుండును||.....ఎటు||

చెలువమువ్వగోపాలుడైన* శ్రీ వేంకటరమణాయని

కిలకిలనగవులనాయెదగు*బ్బులగుమ్ము చూ
కళలంటిపరవశముజేసి*కంతుకేలినన్నేలిన
మెలతనుదలపనిపుడునా*మే నెల్లబులకరించెగా||..... ఎటు||౬౭||

శుంతువరాళి*ఆది

✓ పల్లవి - ఎన్నటికినిటువంటిగుణ*మింకవలదె

అనుపల్లవి - నిన్నునన్నుగన్నవిన్ను * కన్నెలునవ్వేరె||.....యెన్నటికి||
వామాక్షిరోమాట*వచ్చినపుడేనీవు నేను
నేమైననాడుకొమో*యెపుడైనను
నామోమునీవుజూడవో*నీమోము నేనుజూడనో
భామయింటికిరావద్దని*పలుకరింతురటవే||..... యెన్నటికి ||
మెలతరోనీమీడి*మిక్కిలిదయవాడ

కలికినాపైచునను*గలదానపు

అలగియొకరికొకరుమో*ములుజూడవద్దనుచు

బెలుచడనముననొట్టు*బెట్టుకొందురటవె||..... యెన్నటికి ||

నీరజాక్షిరోయింతుక*నిన్ను నేనాడుకొన్న

నేరకరెండుమాటలునన్ను *నీవాడుకొన్న

ఆరసిమువ్వగోపాలు*డనికలయ నేమో

పారెకునీపొందులేక*క్షణమైననుందునో||..... యెన్నటికి||౬౮||

ముఖారి*ఆది

పల్లవి - ఎన్నిటికనినేమెత్తు*నెంతనివినుతింతు

అనుపల్లవి - కన్నెనీవుజేయునుప*కారములుపదివేలు|| ఎన్నిటికని ||

విరహసాగరముల్లో*దరిధాపులేనపుడునీ
 యురనునుదెప్పపైనుంచి*వెరపుదీర్చినందుకా
 మరునివాడితూపుల*మనసువేగునప్పుడు
 సరగునవచ్చిమది*చల్లజేసివందుకా||..... ఎన్నిటికని||
 మగువనినెన్నడబాసి*పగలురేఘుఁజీకాకై
 వగలఁబొరలునప్పుడునా*దిగులుదీర్చినందుకా
 నెగడుకార్చిచ్చువంటివె*స్థైలచేతవేగునప్పుడు
 జగిమోవిపానకమిచ్చి*సేదదేర్చినందుకా||..... ఎన్నిటికని||
 మొలకనవ్వుమోముతో*మువ్వగోపాలరస్తురి
 కఱ్ఱుచెమటలూరఁ*గొంగిలించునందుకా
 అలగినేనూరకుండిన*యంతలోనేతెలుసుకొనీ
 నలినాక్షుకోపమువద్దు*రమ్మితి నన్నందుకా||.....ఎన్నిటికివి||౬౯||

ఘంటారవము*ఛాపు

పల్లవి — ఎన్నితలఁచుకొందునమ్మా*యెట్లామరపువచ్చునమ్మా
 అనుపల్లవి—కన్నెరోచక్కనినాదేవుడైన*కంచవరదునిమంచిగుణము||తె
 మన్ననజేసియెప్పటికిదయ*మరువవద్దనిపాదములంటుచు
 నన్నింతజేసితివనుచుదెగువ*నవ్వునవ్వుచూ
 కన్నులబీనులఁజేట్రులమోవి*గళముముద్దుపెట్టుకొని
 కన్నగనూరికిఁబోవుచునన్నే*తిరిగితిరిగిచూచినవగ||.....లెన్నిదలఁచు||
 వెన్నవలెనేకరిగికరిగి*విడనాడనిమనసుతోడ
 నన్నుదప్పకచూచిచూచి*చిన్నబోవుచు

వన్నెబంగారుబంతులవంటి నా*చిన్నిచన్నులు రెండుదన
కన్నులనొత్తుకొనిమోము*గ్రక్కున నెత్తలేకున్నవగ... తెన్నిదలఁచు॥
శల్లవాధరిరోమిక్కిలిలేత*పాయపుదానపుతాళలేవని
మెల్లఁగాఁదమిరేచినన్ను*జల్లఁగాఁగలయుచు
నుల్లుమలరఁగఁదనయెదపైనన్ను*నుల్లెఘ్రావలెనుంచుకొన్న
వల్లభుఁడుమువ్వగోపాలుడగుకంచి*వరదుఁడుజేసినమచ్చిక॥లెన్ని॥౭౦

పంతువరాళి*ఛాపు

అల్లవి - ఎవతెఁగూడిన నేమిచాలు. నిదినాతోననకురే

అనుపల్లవి॥కువయాక్షిరోయెప్పటిమామువ్వ. గోపాలరాయఁడువీడెగదా

ఎవతె

కుంచితనమైననాడె*సుక్కువతోనెచెక్కునొక్కి
కొంచకమోహవేశమునను*గోరనేజేరి
అంచులచేతనప్పళించి*యానియానితనిదీర
చంచలాక్షిరోనెచాల*చప్పరించినవానిమోవెగదా॥..... ఎవతె॥
ప్రేమతోఁదనరెండుచేతులఁ*బిగియించితమికోద్ది
పేమరుగబ్బిగుబ్బలగుమ్మి*వేడుకమీఱి
మోమువానివక్కునిమో*మునఁజేర్చిచేర్చి
వేమరోనేగొగి*లించినవానియొక్కదా॥..... ఎవతె॥
హితవైయున్నమువ్వగోపాలు*డిందువచ్చేదినములెల్ల
సతమనినేనుపరతుల*సమరతుల
నతనినలయించితా*నలసిమఱియునింతనింత

విశముల నేనుజ * వించిన వాని మే నేగదా || ఎవతే || ౧ ||

సురటి * త్రిపుట

పల్లవి — ఎవరివల్లదుడుకుమా * యిద్దటిలో సఖియా

అనుపల్లవి — వివరింపు మమ్మామా * విధము దెలిసియిపు || డేవరి

రమణిబం గారుమం * చముపై నిద్రిలుచాల

మమతతో సరసంపు * మాటలాడవేళ

కమలాక్షి పేరనన్న * ఘనుడు బిల్వ గాకోప

శమనము లేక నాడు * జడకొద్దిగొంటినమ్మా || ఎవతే

ఘనుడని వానిపై * కొని నేను నెనరున

మొనగుబ్బు లేదను * గుమ్మచునుండే వేళ

కనకాంగిర తిక్కిట్టి * పనుల జాణయనగ

వినిపందిటిలో సగ * మొనరించితి నమ్మా || ఎవరి ||

కలికిమువ్వ గోపాలు * గలసిమునుపటివలె నె

తలిరాకు వంటిపా * దములూ త్రేవేళ

చెలియ పెట్టినమందు * తలకెక్కి నాపక్క

గలువరింపగ మోవి * గంటి జేసెతి నమ్మా || ఎవరి || ౨ ||

ఉసేని * ఆది

పల్లవి — ఎవ్వరెన్నిబోధించెనో

అనుపల్లవి — మువ్వగోపాలనాడు * మువ్వటంజెల్లనియ్యక

ముదుగునడిపించుమని * ముమ్మాటికి చలచట్టి || యెవ్వ ||

ఇన్నా శ్లదాక * నిరుచెనియెలుగనీక

నన్నుగావలసినీవు*నడిచితివి .

మున్నున్నదయలేక*మొగనాలనియెంచక

కన్నమఱుఁగుగానిచోటు*గాఁ జెక్కిలిజీరుమని||.....యెవ్వతె||

విరివాసనగూడిన*వితముననీవు నేను

నరమరలేకయండే*యందముజూచి

విరసమెందునలేదు*వీరికనిదలఁచి

గురుశుగానామోవి*గుమ్మెట్టుబోనొక్కుమని||.....యెవ్వతె||

హెచ్చుతమినీవద్దను*తింశ నేపు నేనుండిన

వచ్చితడవాయమాట*వచ్చినందువు

కుచ్చితమునమామువ్వ*గోపాలానన్నుగూడి

యిచ్చటతెల్లవారుదాక*నింటికిపోనియ్యవద్దని||.....యెవ్వతె|| ౧౩||

భైరవి* త్రిపుట

✓ పల్లవి— ఎవ్వరినంపుచు నేమి నేయుదునీ వె*యిదిబుద్ధియనవస్తు

అనుపల్లవి— మువ్వగోపాలుఁడు*మోడిచేరుకొన్నాడు.

మొన్నటాలనుండిరాడు*నీతోడునె|| నెవ్వరి||

అతివచులకనని*యందుబోరాదని

యతనిబిలువనని*యంటెనామదిలోని

వెతలెట్లుదీరు*నెన్నఁభున్న

మితిలేపోరు*నీకంటెనాకు

హితవరులెవ్వరున్నారు*చలుమారు||..... నెవ్వరి||

మనసుగరగమంచి*మాటలాడినామీధ

నెనగుబుట్టించేది*నీభారముగాకయే

వనితకేలా*దైవమునన్ను

వినవేనీపాలా*త్రోసినది

అనుమానమికనేలా*యీవేళ

నెవ్వరి

అక్కరోమువ్వగోపాలు*డతనుకేళిగూడగ

ఎక్కడనునని*చెక్కిలినొక్కితె

వాక్కువలేని*వారివలేనె

మొక్కెనేగాని*విడనాడియీ

దిక్కుకురాకమాని*నినుగాని

ఎవ్వరి॥౭౪॥

తోడి*ఆది

✓ పల్లవి — ఎచ్చోటనున్నాతో*చెలియవా*డేమనుచున్నాడో

అనుపల్లవి — విచ్చలవిడిగాను*వెలిపింలైనలేక

ముచ్చటలాడుచు*మువ్వగోపాలు॥డెచ్చోట॥

వారిజాతీయనుచునన*వద్దికిరమ్మని

తీరుగనుచుట*తిలకముదిద్దుచు*

జారుకొప్పుననన్న*జాబులుముడుచుచు

గారవమునపక్క*జేరిముద్దుబెట్టుచు

నెచ్చోట॥

చాలననుదూగుచు*దనసాటిలేరనుచు

పాలుగారుచెక్కిలి*బాగుగాజీరుచు

జాలాయముగాను*వాలెటయానుచు

పలపదముబాడుచు*నెలవిసాక్కించుచు

నెచ్చోట॥

బాలరోమువ్వగోపాలుడైనవరదుడు

కోలాహలముగగొసరికొసరివేడుచు

నీలవేణినిరతిఃపీలశయ్యనను

కూలముగమరుకేళిగూడిలాలింపుచు||..... నెచ్చోట|| ౭౫||

కాంభోజిఃగుంఠ

పల్లవి—ఎటువంటిమోహమోగానిఓయెలనాగఃయంతంతయనగరాదే

అనుపల్లవి— మటుమాయదైవమీమనసుదెలియగలేకః

మనలనెడబాపెనయ్యోఃఓమగువా|| ఎటు ||

కలికినిన్నెడబాసినదిమొదలునీరూపుఃకనులగట్టినట్లుండునె

చెలియనేనొకటిదలచెదనన్ననీసేయుఃచెలిమితలపైయుండునె

సాలసినేనేమైనవా యనీయాకారఃశోభనమెకనుపించునే

పిలిచిపేరునొకటిబిలువబోయిననీదు * పేరుముందుగదోచునే * ఓ

ఎటు

[మగువ||

అతివనీయధరావృతముదలచినంతనేఃయాహారమింపుగాదే

సనినీదుకొగిటనుప్రతిదినమునెసినఃగతిదెలుపనిదురరాదే

మతిలోననిన్నెగానితరంబునెటుగరతిఃపతియానకల్లగాదే

నతతమునునినుదలపకుండెదనన్న * తుణమైనమఱపురాదే * ఓమగు

ఎటు

[వా|

ఘనుడమామువ్వగోపాలరారాయనిఃకలసినదిమఱపుగాదే

దినమొక్కయొడుగాగడుపలెవ్వరితరముఃననబోణియేమిపేతు

మనసిజనిబాణవేదనలనేసైరింఘఃమగువరోవశముగాదే

మనము చేసిన పాప మెట్టిదో ఒరులతో * మాటాడ నేనై సదే * ఓమగువ ॥

ఎటు॥ ౭౬॥

భైరవి * ఆది

పల్లవి — ఏటిమమతయొక్క డియాస * యెవ్వరికెవ్వరే

అనుపల్లవి — పాటలగంధిమువ్వగో * పాలునినమ్మరాదె॥ ఏటి॥

కనుసన్నలో విలువ లేద * కరములెత్తి మ్రొక్కినదిలేద

అనుసరించి వెంటిరిగి * యాడుకొన్నదిలేద

తనువుపులకించి సొక్కించ లేద * తానెన్నెకొన్నదిలేద

తనివినై న ప్రాప్తుబోదు * తరుణి నీకు బుద్ధిలేద॥..... ఏటి॥

దక్కితెసంటన లేద * దండము బెట్టినదిలేద

మక్కువతో బాసలీచ్చి * మాటాడుటలేద

జెక్కిలినొక్క లేదా * చిత్తమిచ్చినడువ లేదా

చిక్కంపు సొమ్ములిచ్చి * సింగారించి మాడ లేద॥..... ఏటి॥

కురులు దువ్వొముడువ లేద * విరిసరులు జుట్టలేద

సరిగరవిక దొడిగి మంచి * చలువగట్టలేద

విరిశరుని కేళిగూడి * వేదనారాయణుడనగా

పరువంపు ప్రాయము నాడు * పైకొన్నమువ్వగో పాలుని॥ ఏటి॥ ౭౭॥

భైరవి — త్రిపుట

పల్లవి — ఏటిమాటలమ్మ * యీచెలులతో

అనుపల్లవి — పాటలగంధిమువ్వగో * పాలుడురాడా యెనయ్యో॥ ఏటి॥

మించినచింతతో నుండ * నన్ను మాటలా * డించ నెట్టమనసయ్యి నే

చందలమాయనామదికి* ఛాలుచాలు నేమనె
 నెందినయెన్నికల్లె* నీ డేరదాయెనయ్యో||.....పటి||
 మీననేత్రి రోవినవేనా* మేలొకరి* మేలనిమది నెంతు
 నేనెవ్వరికి పగ* దానవా నేమనా
 దీనతవిభునితో* దెలుపలేరయ్యో||.....పటి ||
 చెలిమి నెప్పటివలె నే* మువ్వగో పాలుని* కలికినాతమిదీటను
 కలసిసాంపుతోనుండ* గలిగీనో లేదోయో
 చెలియరోదై వము* చలముసాధిం చెనయ్యో||.....పటి|| ౭౮ ||

సౌరాష్ట్రము* ఛాపు

పల్లవి - ఏతీరునరమణిని గెలిచినీ* వెట్లరూపాదువో

అ - ప - చూతము రా రామదననీ* చేతిబలిమిమా చెలియబలిమి|| ఏతీరున||
 రాతిర నేయేనుగ నెక్కి* రాకాచంద్రుడు గొడుగు గాను
 లేత తెమ్మెఱ మొదలై నబలముల* చేత గెలిచెదనంటివా
 పోతుటేనుగకుంభము లే* సాలతిగుబ్బలు మోముచంద్రుడు
 నాతి ప్రాణము లేచలువ తెమ్మెఱ* జాతి వారిలో పగలుగలదా|| ఏతీరున ||
 జంటవిరిదమ్మియెద* నంటగుమ్మెదనంటివా
 దంటవేచెలి కేలుదమ్మి* తమ్మి యొక్క టేచుమ్మి
 తుంటవిల్లాక్కటినిదీ* తునియనివిండ్లు చెలియకబ్బొనులు
 ఇంట గెలిచిరచ్చ గెలువ వలెనను* నెన్నిక లేకబూనితివి||.....ఏతీరున||
 అంచలుమాచెలినిజూచి* యడుగెట్టెదెంచిచూడ
 పంచవన్నెలదిలుక* పలుకులేచానపలుకులు

పంచ బాణములు నీదు* చడతీచూపు లేతూపులనగ

నెంచశక్యముగాదామీద* నేలుకొన్నాడుమువ్వగోపాలుడు||పత్రి||౨౯||

తోడి* త్రిపుట

పల్లవి— ఏమంటినమ్మా* నాసామి* నేమంటినమ్మా

అనుపల్లవి— కోమలాంగిరోమువ్వ* గోపాలసామి|| నేమంటి||

వామాక్షీనాసరి* వారునవ్వేరని

వేమాటుమాటాడ* వెఱచి నేనుండగ

నామనసిం తెన* నాభుడు తెలియక

అమందయానతో* నాడుకొన్నాడట||.....ఏమంటి|

బలిమి వానిగుట్టు* బయలుదేరనియ్య

నలివేణితగవుగా* దని నేనుండగ

జెలుపుడునామేలు* తెలిసీ తెలియలేక

కలికితోఁబలుమాటు* గనరుకొన్నాడట||..... ఏమంటి||

ముచ్చటతీరనూ* మువ్వగోపాలుడు

శుచ్చవిల్లునికేలి* బరగనన్నగూడి

విచ్చలవిడిదాని* యిచ్చకములకేమో

గచ్చులాడితోనెంతో* నొచ్చుకొన్నాడట||.....ఏమంటి||౩౦||

కేదారగౌళ* ఛాపు

పల్లవి — ఏమందునమ్మా* యీవింతనే* నెటుగాననమ్మా

అనుపల్లవి— భానురోమువ్వ* గోపాలుడేలినభావ

మేనుని తెలుపుడు* నెయోచెలియరో|| ఏమందు||

ప్రేమతోసోక్కి*నాచెక్కిలి*వేమాటునోక్కి

కామించిననుబిగియఁ*గొగలింఁజెనెగారి

మోముమోమునఁజేర్చి*ముద్దుబెట్టఁడాయు||..... నేమందు ||

వలపుమితిమీటి*నావద్దికి*వచ్చినోరారి

పలుచనికెమ్మోవి*సొలసి*గోలెనెగారి

కులుకుగుబ్బలపైని*గోరులుంచఁడాయు||

నేమందు||

పరిపరిగతుల*నన్నుచాల*పైకొనిరతులఁ

బరికించిమువ్వ*గోపాలుఁడెలెనెగారి

చిరుదోడలపైఁదన*చేసోకనీడాయు||

నేమందు||౧౦||

తోడి*ఆది

✓ పల్లవి — ఏమనిదూరితివేఁడోమలనీకోపము*కొల్లసోవట్టా

అనుపల్లవి — మోముజూడకయిట్లు*మువ్వ*గోపాలు|| నేమని||

పిలువకవచ్చునో*పెద్దమాటలాడునో

చెలిమికాదనునో*చేకొంచమెఱుంగునో

అలుకఁజేయనేర్చునో*అందించుబోవునో

పలుమాటిందటిలో*బడుచుదనముచేసి ||..... నేమని||

మంచిమాటాడఁడో*మన్ననచేయఁడో

వంచనపరుఁడో*వచ్చిలాలించఁడో

ఇంతుగచి త్రవీడో*యెమ్మెలవాఁడో

అంచయానయిటుల*ననవచ్చుననరాదనకనీ||..... వేమని||

నినుగూడ డాయనో*నీయానమీఁదో

కినిసిరాన నెనో * కేరడములా డెనో

మనసు రాద నెనోనీ * మాటజవడా తెనో

మొనసికోప మోర్వక * మువ్వ గోపాలుని || వేమని || ౮౨ ||

అనందభైరవి * త్రిపుట

పల్లవి — ఏమని తెలుపుదు * నేలాగు తాళుచు || నేమి చేతు నేచెలియ

అనుపల్లవి — భాషురోయూరికి * బయలుదేరెడు వేళ

ప్రేమరనాసామి * పిలిచి చెప్పినమాట || యేమని ||

అన్నమిందకి * అతివెతనోందకు

కన్నీరునింపకు * కలువరింపకుమని

యెన్నెనో విధములహితవులు దెలుపుచు

కన్నీరునించుచు * గాంతుడు చెప్పినమాట || యేమని ||

విడివికన్నులనీరునించుచు దలయూచి

తడలేక వేగమే * తా నెవచ్చెదనని

అడుగడుగునకును * రసురనిమదిలోన

గడుమోహమున బ్రాణేశుడుబలికినమాట || యేమని ||

ఏనోమునోచితినో * యెంతనివేడితినో

తా నేమి వ్రాసెనో తలమీదవిధియని

పూనికతోడమా * మువ్వ గోపాలుడు

సూనశరుని కేళి * సుఖియింత మనుమాట || యేమని || ౮౩ ||

నాదనామక్రియ

✓ పల్లవి — ఏమి నేముడులేను నే నేబంగారుబొమ్మ

అనుపల్లవి — ఏమ నె నేమఱుఁగేలదాఁచకేరామతుపాకులరాయడనీతో॥

నేమ నె నే

మానినిముందుగానా*మాటనీవెత్తితివో

తా నెపలుకరించెనో*దయనాపయిగలిగి

కానుకతనచేతఁజూ నెనోయందిన్నని

యానతీవేనామీ*దానయోచెలియి॥.....యెమ నెనే॥

వనితరోవాడిడకు*చచ్చేన నెనోలేక

ననుతోడితెన్నునెనో*నా పాణవిభుఁడు

నెనరుతోమాటాడెనో*నేరమించనోలేక

వినుపింపువానిమాట*వినముచ్చటయ్యిని॥.....యెమ నెనే

వేడుకడుపాకుల*వేంకటకృష్ణుఁడు

గూడేవేళలోనె*నోడితినని

నేడాసుద్దులేమై నా*నీతోమందలించెనో

మోడిగానున్నాడో*ముదితరోయేమే॥.....యెమ నెనే॥౮౪॥

ముఖారి*త్రిపుట

పల్లవి — ఏమ నేవానతీరాదెమిసేతురా

అనుపల్లవి — తానుసమేలజేసేవు*దక్కితిమువ్వగోపాల॥ఏమ నేవా॥

పదముబాడగని నేవో*చదరంగమెచూచెనో

సదయుడకాగిలించేవో*చక్కెరకెమ్మోవా నెవో॥...ఏమ నేవానతీరా॥

తిలకమేదిద్దునో*దేవుడమని మ్రొక్కుమనో

పొలయలుకలేసేయుదునో*చెటిమితోలాలింతునో॥ఏమ నేవానతీరా॥

చేరికూడియుందునో * చెక్కిలి నేనొక్కమనో

విడెమిత్తునో * గొట్టునమువ్వ గోపాల॥.....ఏమ నేవానతీరా॥౫॥

ముఖారి*ఆది

✓ పల్లవి — ఏమిర వరదని* మోముచిన్నబోయినది

అనుపల్లవి — నామనసునీమనసు* ప్రేమనిండియుండగ్గ* ఏమిర

ఒడిమీద నేనుండగా* పడతులందలు రాగా

వడిగా లేచిపోయినదే* వలపులేనిదాననా

ముడిబొమ్మ లేలరానా* యడపకత్తెచేయాకు

మడుపులనంపించినదే* మమతలేనిదాననా॥.....ఏమిర॥

తెలయజూచి తేనీకు* గృష్టితాకీనంట

తలుసోర జేసినదే* తలపులేనిదాననా

నలుగురిలోనీతొ* నవ్వరాదనుచునే

నిలుచేరవచ్చినదే* హితవులేనిదాననా

ఏమిర

ఘనుడమువ్వ గోపాలు* డనుకంచివరదనే

తనిఁదీరకయలిగినదే* నెనరులేనిదాననా

వినరాయెలమిపైకొని* వింతవింతగరతుల

పెనగిమైమఱచినదే* ప్రియములేనిదాననా

ఏమిర॥ ౬౬॥

ఊసేని*పక

✓ పల్లవి — ఏమిసేతునే* కొమ్మనే* నెటులసైతునే

అనుపల్లవి — భామరోమామువ్వగో* పాలుదేలరా డెడీయమ్మా॥ ఏమి

ఒడ్దికతోడజెక్కిటగోరు*లుంచనైతినా

సిద్ధిమదనశాస్త్రమెల్లఁజెలుపనైతి నా
 ముద్దుముద్దుగనగునీకేను* మ్రొక్కనైతి నా
 వద్దికిరమ్మనిపిలువనంపి తే*గర్దరించెనటగదవేఁడీయమ్మా||... ఏమిసేతు||
 వంచనలేకసిగనుపువ్వుఁజులంచనైతి నా
 ఇంచుకించుకనేపుకొగి*లించనైతి నా
 లంచమిచ్చికెమ్మోవానిలా*లించనైతి నా
 కంచుపదనువంటినునను*గనకవాడిందురాడేఁడీయమ్మా||... ఏమిసేతు||
 చెలువుడాయనిచాలభక్తిసేయనైతి నా
 చెలిమితోడమోముమోము*జేచనైతి నా
 కలికిమామువ్వుగోపాలరమ్మని*కలయనైతి నా
 ఆలుకచేసియల్లదాని*వలనుబిక్కిరాడేఁడీయమ్మా||..... ఏమిసేతు||౯౭||

కాంభోజి* రుంప

✓ పల్లవి - ఏమిసేయుదుమోహ*మెటువలెనుదీరు

ఆనుపల్లవి - భామినీనుణినియో*వ్వరుతోడితెచ్చేరు| ఏమి||

వెలయనీకుముఖార*విదంబులిఖించి

అలరువాసనలు వ్రా*యగనెరనైతి

కళలాటమునీమోవి*గదసి వ్రాసితిగాని

నెలతొలుపునీచేసి*నెరనైతి||..... ఏమి||

కలికిసొగసై ననీ*కనులు వ్రాసితిగాని

బెళుకుజూపులు వ్రా*య*వితమెటుగనైతి

గళమురేఖలు తెలియ*గాను వ్రాసితిగాని

శైలగుకోకిలవంటి*పలుకువా యిచ్చెతి||.....పమి

తరుణిరోనాగబంధమురీతిగలయుటలు

గరిమవా సితగాని*పరవశముచేత

పరగమామువ్వ*పాలరారాయని

తిరుగరతులకువిలుచు * తెలివివ్రాయ నై తీ||.....పమి||౮౨||

సావేరి*రూపకము

పల్లవి— ఏమైన నేనందుబోనువేటొక్క*యింతినిబంపవే

లనుపల్లవి— రామనీవాడినమాటలకువాడు*రాడుమనసునొచ్చెను||ప

చక్కనివాడనియివికాడని*సరసుడనివావివేగమె

దక్కించుకోవలెననికొందఱు*చక్కెరబొమ్మలు

చిక్కులబెట్టియెన్నెనవగలు*చేసివానిసాందుగానగ

ఒక్కతెగాదెలిందఱువేసారి*యన్నారేటిమాటలు పమె||

విందులుబెట్టివానిమనసు*విరిచేసనిచెలులుకొందఱు

మందులెన్నోమాయలెన్నో*మంచితనమెంతో

కందువతెలిసికుంటెనగతై*లెందఱొంతజేసిన

ఇందుముఖనీమోహ*మింతంతనరాదు పమెన||

కలసివానిపైలేనిదిందలు*గట్టియింటికిరావద్దంటివి

పలుమాటువానితోసోరువద్దంటె*యలుకచేసితివి

చలపాదినీకోపమింతకువచ్చెను*తెలుసుకోనెరవైతివినేడా

చెలికిమువ్వగోపాలునికెడలు*నేయనాచేతగాదు|| పమెన||౮౪||

నావేరి * త్రిపుట

✓ పల్లవి — ఏమో తెలియదెటువలెనున్నాడో * ఏమనిదెలుపుదు నే

అనుపల్లవి — భామరోనాపై ని నెనరునచ్చటి *

నేనుము తెలిసివచ్చెనారెవరున్నా || రేమో ||

పొలఁతియూరి దాక * సోయివచ్చెదనని

పలికినంతలో * పలకన్ నీరునించి

కేలకేలమనినవ్వి * తలయూచియే మేమో

తలచితప్పక చూచి * దయయుంచుమనఁకి || వేమో తెలియదు ||

చుర చురమని వేడి * చూపులెగయుచు

దురు కాక మేనెం * తోనొగిలెనుగదవే

మగునిరాయడివెం * బడినిచల్లని గాలి

ధరియింపభరియింప * దరమాయెవరికైన నేమో తెలియ ||

కవగూడిదయపైని * గానిశయ్యపైని

బవళింపనేర్చునా * పడతిమువ్వగోపాలు

నెవతెయాదరించెనో * యెట్లనియెంచెనో

యువిదరొయీరేయి * నొంటినుండనాయ || నేమో తెలియదు || ౯౦ ||

✓ కాంభోజ * త్రిపుట

పల్లవి — ఏమో నేరమెంచుకయెదురాడచున్నా * డేమిసేతు నేచెలియ

అనుపల్లవి — భామరోనాపై ని * యేమోమోవిభునికి

పగవారుభోధించరో * యేమిచేసిరో || యేమో ||

అలగియున్నాడనియెలుకదీర్పగఁబోతే * అలుకలో * నలుకాయ నే

శైలియరో నెనదిసడ్డ సేయక పోతే చెయిబట్టి ననుదీ సెనె యో శైలియరో

యేమో నేర

అక్కరో నెవాని మ్రొక్కి వేడుకోబోతే * మ్రొక్కులో మ్రొక్కాయ నె
చక్కన గాద తెనకియరో వాడువా చక్కదన మెచూపె నె యో శైలియరో

యేమో నేర

వగ కాడుమువ్వంగో పాలునిరతి కేళి * సొగసులో సొగసాయ నె
మగువరో నెనపుడు మాటలాడగబోతే * మొగముగ మేజూపె నె * ఓ శైలి

యేమో || ౯౧ ||

యరో

మోహన * ఆది

✓ పల్లవి — ఏమో రాడమ్మయిందుండిపోయి * జామాయనమ్మ

అనుపల్లవి — భామరో యాదివరాహుడె * పడతినిగూడెనో ఏ ||

ఎన్నజైననన్నెడ బాసి * యీలాగుండువా

సన్నతాంగిమాట * జవదాటనివిభుండు

మ్మచతోనిపుడె * మగువవలదగిలెనో

ఏమో రాడ

కలువదేనామనసు వానిజూడక విమిషమైన

కలసిని వేళొగుణమో * కమలజి వ్రాతఫలమో

కలకంఠియిదేనిడము * కన్నులొనకల్లగాదు

ఏమో రాడమ్మ

ముప్పగోవాలుడైన * ముద్దువరాహుడు

పువ్వుబోణిగురుల * పాలుసొందననుగూడి

వల్చులకేలందు బేరి * వన్నుజూడకున్నాడె

ఏమో రాడమ్మ || ౯౨ ||

అహిరి*భావు

పల్లవి — ఏరితివేగింతు నేయోచెలియ

అనుపల్లవి — ఏరితివేగింతు* నెటులనేదాళుదు

సారెకుబైకొను*సకియని న్నెడబాసి॥ ఏరితి॥

సందప్రాక్షుకాడ*సమయమిదేయని
ముందుకొగిటజేర్చి*మోదముతో
దందనసేయక*దైవాలరాయనీ
పొందుగోరితనన్న*పొలితిని న్నెడబాసి॥..... యేరితి॥
అసబడినచెలి*యనుగూడకయున్న
దోసమురాయని*దూరుచును
బాసలిచ్చినన్న*బలిమినింటికి
నాసామిరమ్మను*ననబోని నెడబాసి॥..... యేరితి॥
పలుమారుమువ్వగో*పాలరమ్మనివేడి
నలమికొగిటమో*వ్యాననిచ్చి
తలిరువిట్టుని కేళిదమిమీరగానన్న
గళలంటిపూడన*కలికిని న్నెడబాసి॥.....యేరితి॥౯౩॥

శంకరాభరణము*త్రిపుట

పల్లవి -- ఏల తెల్లవారెనయ్యో*యింతవేగమె

అనుపల్లవి — భామరొమామువ్వగో*పాలుతోమాటాడగానే॥ యేల॥

రాకరాకమాయింటికి*రమణుడువచ్చినంతలో

పోకముడివీడగాను*పొంగుకొంచును

మే శ్రయ పదంబులు.

పకచిత్తమునశయ్య*నిద్దటముబవ్వళించి

యాకునుదువులందిచ్చిస*య్యాటలాడునంతలోనే||.....యేల||

మేనుమేనుగదసినపుడె*మిక్కిలిబిగిక్కొల్ల

పూనిపెనగుచునిద్దటము*సొంకముమీఱి

సూనశరునిపాటలు*సొంపుమీఱిబాడుకొంచు

వానిక్కొలించునని*యడిగేటంతలో||.....యేల||

పరసుడొమాహేమాద్రి*పామిమువ్వగోపాలుడు

కరుణించినమరతిని*గలయునంతలో

సురతానందమిహెచ్చి*చొక్కవేరేమితోచక

గురుకుచములతోమ్మి*గుమ్మిపైకొనునంతలోనే||.....యేల||౯౪|

కాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి — పలయలగినాడన్నయాయలుక*యెవ్వరుదీర్చెరమ్మ

లనుపల్లవి — భామరోమామువ్వగో*పాలుడునామనసుదెలిసి||యేల||

వేడుకతోనన్ననవిడిదికిఁబిలువనంపితే*వెలదిరోనేరానంటినా

యెప్పుడైనదనతో*మోడిచేసుకొంటినా*పలుమారుదా

జూడగానేవేడగాదామోడిగానింతపరాకా

ఆడాడదిరుగుచుమనసీక*యలయుంచియింటికిరాక||.....యేలయలగి|

ఇందువచ్చినయెప్పుడైనహితపుగమాటాడకనె*నుందెమేలమునఘంటినా

వేతోకలేవలెనె*పొందుకుపైడిదెన్నుంటినా*దానిబోధన

విందురాతావిందురాకనెయుందురానేనెంతోలేరా

ఇందుముఖినాపైనేర*మెంచుటమేరగాదు||.....యేలయలగి|

బాల ప్రాయమునాడేవేల నేరములు జేసి తేలాలించిమన్నించలేదా
 రతిలాహిరిలో నేయిల్లా లై ననునడవదామువ్వగోపాల
 బాలరా నేదాళ రాచల మేలరాలన్నదేతప్ప
 మేలోర్వని వారిలోనన్నీలాగునచులకనజేసి||.....యేలయలగి||౯౫||

తోడి*ఆది

పల్లవి — పలరాచలమేలరా

అనుపల్లవి — పలరామువ్వగోపాల*యేమిచేసితికోప*మేలరా||

ఇందురా రానవ్వితిని*యెంతైనసామివిగావా
 అందుకిండుకుని*న్నాడనోరాడునాకెమ్మో
 విందరాయింతచిన్నబోయుందురామనసునొచ్చుకొందురా* చక్కని
 పలరా [సామి||

నుంచివాడవు నేనీ*గుననుజ్ఞావినింతె
 వంచనగాడునీపై*వలచితిరాకాగి
 లించరా నేనీసామ్యనియెంచరా రతులనలయించరా*చక్కనిసామి|| ప||
 వేడుకై యింత సేపు*వేడుకొందువనుచు
 మోడిచేసితిని*తే*మువ్వగోపాలనన్ను
 గూడరానాతోసరసమాడరా నన్నుచల్లగజూడరా * చక్కనిసామి ||
 పలరా||౯౬||

నవరోజు*త్రిపుట

పల్లవి—పలవచ్చితివేసామి నెడబాసి*యేలాగుకాడ్లాడనె*యోలనరో
 అనుపల్లవి— బాలరోమువ్వగోపాలుడగునుదలచి*

శలువరింపుచునుండు నే*యోలలనరో || యేలవ||

ఉసురనితలయాచు నే*శయ్యపైనుండి*యులికిదిగ్గనలేచు నే

కసరిదిక్కులుబాచు నే*కన్నీరునించి*కన్నులెఱ్ఱగజేసు నే * యోలలన

యేలవచ్చితివె

[రో ||

తలవాకిట నేచేరు నె*నీదుకెమ్మొవి*తలచుకనోయారు నే

వెలదివిధినిదూరు నె*తనలోదాను*వెక్రికొరికగోరు నే * యోలలన

యేలవచ్చితివె

[రో |

నినుచాలలాలించు నే*మువ్వగోపాలు*డెననినవగలెంచు నే

చనువిచ్చికరుణించు నె*యింగరిలోనీ*సాటిలేదనియెంచు నే * యోలల

యేల||౯౭||

[నరో |

ఘరిటా * ఆది

పల్లవి — పలవలచితి నోయమ్మా*యెట్లావేగింతు నెకొమ్మా

లనుపల్లవి — ఈలాగొటయెఱుగనై తి*యెదుగిరిచెలువరాయనిపై||

ఉన్నచోటనుండనీచు*ఒరగుపైనన్నొనరగనీచు

అన్నాహారములేడు*తనబాలుడే నేచేచు||.....పలవలచితి

చలువలై తెనై చదాయ*జాజులెంతోమొనలాయ

నిలుపరానిమోహమాయ*గట్టూర్పులగ్గలమాయ||..... నేలవలచితి

తలపువానిమీదనాయ*తలవాకిలెయ్లాయ

శలుమాఱుగలసినమువ్వగో*సాక్షుడొక్కొక్కయనిపై|| నేలవల||౯౮||

ఆహారి*ఆది

పల్లవి — పలాగునరన్నుండు నేయో భాషువాని * నేలాగురన్నుండు

అనుపల్లవి — ఏలాగు నేనురమ్మందునీ* వేలాగుబిల్వము నేవు

పాలుమాలిమువ్వగో పాలుడీలీలనుండగ నేలాగున

లచ్చటవాడునదియొ* చల్లిబిల్లియైయుండగ

ముచ్చటలాడుచుండగ* ముద్దులుబెట్టుచుండగ

గుచ్చి కౌగిలించుకోగ* కొటికిమడుపులందియ్యగ

నచ్చిక బుచ్చికలచే* నాపెతానైయుండగ నేలాగున

చెలిమినొకరికొకరు* చిలక ముదిద్దుకోగ

కిలకిలనవ్వుకోగ* పైరమీటుచుండగ

గులుకుచునిగ్గటును* కొక్కోహముచూచుకోగ

జలువచప్పురములో* సరసములాడుచుండగ నేలాగున

నిమరకంటికిరాక* నీవు నేను వేగించగ

నదేమో వాడురాడాయ* ననినీవునూరుకోగ

మదిరాక్షిమువ్వగో పాలుడు* మాటలో నెయిందువచ్చి

మదనకేళినిగూడి* చునసు లేకందుబో తె|| యేలాగున||౯౯||

యదుకులకాంభోజి* అద్ది

పల్లవి || ఏలాగు నేవేగింతు నే* ఓముదుగుమ్మా

అనుపల్లవి|| బాలరోమువ్వగో* పాలుడలరి రాడాయ నె|| ఏలాగు

చిలుకనంపినరాడాయ నె* నాతో నెముద్దు

చిలుకమాట్లాడకపోయె నె* వానికెపుడు

అలిగియుండేదీహితవాయ నె* ఓర్వజాలని

అతివలర పమాయ నె* ఓముదుగుమ్మా||

ఏలాగు

బలిమినన్నెడజేసెనె*అందువల్లనా
 కలియేపుణ్యముచేసెనె*మందుబెట్టి
 అలవాదినోరుమూసెనె*అంతలోనామా
 టలుగాకురోడజేసెనె*ఒముద్దుగుమ్మ||.....ఏలాగు||
 కూరిమినేరమెంచెనె*మువ్వగోపాలుడు
 కూడినదాకనలయించెనె*పైసోటిచేసి
 ఆరామసాందుగావించెనె*నన్నువిప్ప
 డంతలోనెమచ్చరించెనె*ఒముద్దుగుమ్మ||..... ఏలాగు||౧౦౦||

ముఖారి*ఆది

✓ పల్లవి— విరాడే నేస్త*మన్నులార

అనుపల్లవి — సారసాక్షిసోరేడి*చాలునమ్మచెలులతో||విరాడే||
 నామీదనెనరుగల్గి*నావారివలనుండి
 ఏమేమోవిభునితో*నెగబోసిరే
 ఆమాటవిజముచేసి*అతడిందురాకున్నాడు
 వామాక్షిరోమేక*వన్నెపులివంటిచెలులే||.....విరాడే||
 నుడువనోరాడదమ్మ*నూగించెననాననియరు
 అడలినేనొకరితో*వాడుకోరాడె
 పడతిరోఆమాటలన్ని*పలికేరేవిభునితో
 ముడుచుకొస్తోయేరు*ముచ్చలిచెలులు||.....విరాడే||
 భాయకమువ్వగోపాలు*భావమైనయభిలాంష
 వ్రాయుకున్ననవరమృత*నన్నుగూడి

గాయక మెఱుగడన్పు * కటకట తెలియదు

కాయజునితలిరుపదము * కత్తులమ్మయూచెలులు || విరాజే || ౧౦౧ ||

కేదారశౌళ * త్రిపుట

✓ పల్లవి — ఒక్కరై న గానినా * యక్కరకొదిగేరా

అనుపల్లవి — ఎక్కునై నవిరహాగ్నిచే * జిక్కినపుడువచ్చి || ఒక్కరై న ||

ముదితరోవాడిందు * మోడిచేసి రాకుండగ

అదినాచెలులతోడితె * న్నునివేడితే

ఎదగరిగినామాట * యించుకై న వెంచరైతి

మదిరాతేలున్నార నె * మాటవాసియొకటేగాక || ఒక్కరై న ||

ఇంతిరోవిభునెడబాసి * యెలమియొక్కింతలేక

ఎంతోనామనసుకరిగి * చింతనొందితి

చెంతజేరినన్నావేళ * ఎంతైనసడ్డసేయరైతి

అంతరంగులున్నార నె * అడికలాక్కటేగాక || ఒక్కరై న ||

చానరోచక్కని * సామిమువ్వగోపాలుడు

సూనశరునికేళిగూడి * సొక్కించగా

నానేర్పులవాని * దానిల్లుజేర్చితి

మీననేత్రులున్నార నె * మేలిమొక్కటేగాక || ఒక్కరై న || ౧౦౨ ||

మోహన * ఆది

పల్లవి — ఒక్కసారికెయిలార్గైన * నోతూయిదేటిరతిరా

అనుపల్లవి — మక్కువదీర్చరమామువ్వగోపాల

సొక్కియున్ననీసాగసదియేమిర || ఒక్క

నెమ్మొగముననీబడలిః లేమిర*నీఱుకాడబొమ్మద లేదేమిర
 కన్నునివా తెరకందినదేమిర* కాళ్ళను చేతులుదడబడుటేమిర ఒక్క
 కన్నులనిధురగమ్మేదేమిర* గళమునఁజనుటలుగా రేదేమిర
 తిన్నవిపలుకులుబలికేదేమిర* తెలిసి తెలియకున్నావదేమిర ఒక్క
 తిన్నపురిముద్దులమువ్వగోపాల*యేపునననుగలసితివేళ
 మనముననిన్నేనమ్మితిఁజాల*మాటుబల్కుకున్నావదియేల||ఒక్క||౧౦౩

ముఖారి*భాపు

పల్లవి — ఒద్దదరలరైతిరేమే*ఓచెలువార

అనుపల్లవి — స్రాద్ధబోయినదాక*సుద్దులేతలపెట్టుక||ఒద్ద||

చిప్పలు లేనెనొవియానవిమ్మని*చేతులెత్తిమొక్కగాను
 ఒప్పుగానావదియొప్పు*డెప్పుడనగా

అప్పుడెవారవికెముడి*విప్పుగమీకెటుకలేక|| ఒద్ద||

అత్యులుతాళలేనని*యాముకొన్నప్రేమతోడ

వియ్యారయికదమి*లిలుపలేననగాను

లయ్యయ్యోనేకన్నగీటి*అరరవేసినదాక|| ఒద్ద||

నగుచుమువ్వగోపాలుడుమీరందబోలే*విగుగువిల్లునికేళిగూడ

మగువరోయీచెలులుసైగ*మాలినవారనగాను

మగవానిమనఁబెరిసి*మటినేగోమన్నదాక||..... ఒద్ద||౧౦౪||

కేదారశాళ*ఆది

పల్లవి — కంచివరదానీవెక్కడ*గలిగిది

అనుపల్లవి — ముంచెవోదరిజేర్చేవో*మోహంబుధిలోమన్ననన్న||౧౦

ముదముతో వేగ సేముడి*వదలింబిరపిడిస
 కొదమగుబ్బలటొమ్ము*గుమ్మిగోరాడి
 సదమకమై నసుద్ది*సరగనీతోడెలిపెదనంటె
 యిదియేమోమాటకవకాశ*నియ్యదునన్నింతసేయ||..... కంచి||
 నొక్కనోరునిండ*నూరారుముద్దులిపకొని
 చొక్కపరవశమై న*సుద్దులునీతో
 ముక్కువతోడెలిపెదనంటె*చుదిలోజాలసంతసమై
 యెక్కునైననాదుమోహ*లిల్లునుడించెనింతసేయ||.....కంచి
 నిలిచినిలిచికలయుచు*నివ్వెఱగందుచునిన్ను
 తలచితలచిసొలయుచు*గమినిల్పలేక
 కులుకుచుఁజెకి - లి*గొట్టియుద్దామచు
 నలరిమువ్వుగోపాలుడవై*నన్నదక్కించుకొన్న||... కంచివరద||౧౦౫||

కళ్యాణి*యుంప

శ్లోచి - కంచువలెలియకనాపైమేలువాడన*కొంచురితరులెల్లను

లనుపల్లవి - ఇందుముఖియోమువ్వుగోపాలసాపామిమా*

యింటికిరాగాజూచి||

||కంచు||

రచ్చలుజేసునీవీధిలోనన్న*~~క~~ణులగూర్పుకొల్లి
 ముచ్చటై నేవర్తజేరిమాటాడితే*మోడిచేసుకొనును
 సుచ్చకంటులిందరున్నారొకటై*నుంచిదిగాదనును
 వచ్చినంచువల్లయేమిభాగ్యవటు*వలెనున్నదిచారికి||..... కంచువ||
 పొలతియింట్లోదిరిగియీడకుసరి*ప్రాప్తువేళుచేరును

పిలిచినప్పుడెతలుపుదెగవరాదాయని*చెలికత్తెనుమూరును
 నలికేగియించుకనిదురబోతివని*నన్నజూచికేరును
 తలపునామీదఁలేదుగనుక నేరమువేలి*దానింటికిజారును||.....కందువ||
 మనసువచ్చియొకనాడీడనుండిన*మాటాడకనిద్రించును
 వనజాక్షిముందుగనఖులతోననులేప*వద్దనిబెదరించును
 ఘనమేనతమి నేనిలువలేకపైకొంటె*గ్రక్కునచాలించును
 తనకితపుగనుకమువ్వగోపాలుడు*దానింటవసీయించును||కందువ||౧౦౬
 సావేరి*త్రిపుట

పల్లవి — కొంచెగత్తెలామీరోచెలియరో

అనుపల్లవి — కొంచెగత్తెలానా*గుణముతెలియకనన్నుడి

కించివాఁడుదాము*కేరికేరినవ్వేరు||కొంచెగత్తెలా

అలగిరాడుతోడితె*మ్మనినఖులనంపితె

చెలువునితోడితెచ్చి*తలవాకిటనుంచి

అలదానిగూడిరా*ననెంటెనామది

కలగిక్కిరునించ*గాతోడితెచ్చేరు||

కొంచెగత్తెలా||

పారుగింటఁబతినుంచి*తరుణినీపతియూరి

కరిగేటప్పుడుదయ*నుటువవద్దనినీతో

నెరిగింపుమనెన*విరహవేదనచేతఁ

బొరలగనప్పుడువి*భువితోడితెచ్చేరు||.....కొంచెగత్తెలా||

నెలఁతమువ్వగోపాలు*నికినాసఖగట్టిన

వలువగట్టిస్త్రీవలెనె*యలవరించియిందుదెచ్చి

అలి వేణిపవ్వలిండు*మతడిందురాడని

తొలగియచ్చటనుండఁ*గలసివిభడునవ్వె||..... కొంచెకత్తెలా||౧౦౭||

ఘంటా*త్రిపుట

✓ పల్లవి — కోమలిరోవలచినందుకు* గోపాలుడనరానమ్మ

అనుపల్లవి — ఏమేనునిపేరునబిలుతురోతెలియదు *

సీమలోజనులందఱయ్యయ్యో|| కోమలిరో||

ఆముకొన్నతమినిలుపలేనప్పుడు*ఆసలబెట్టితివి

కాముతూపులమనసుగరిగిబతిమాలిన*కరుణజూడవైతె

రామరోయికదాళరాదేలుకొమ్మ*రవ్యముగాదంటివి

సోమవదనరేపుమాపంటకడకు*జూజమెచేసేతివయ్యయ్యో|| కోమలి||

చెలిమికై నేనెంతచుట్టుకతిరిగిన*చింతలబెట్టితివి

నెలతరోలందుకుకొలకులవడియు*నీరుదుడువవైతివి

లలననేవెన్నెలకాకకుడుకగాచ*లనిమాటలాడవైతివి

చలపాదివై పగసాధించి*జాలిమాలిబెట్టితివయ్యయ్యో||కోమలి||

పలుకరించిమామువ్వగో*పాలరన్న నిబిత్తిసేయవైతివి

నలి నాక్షీరన్నగూడి నాడిచ్చిన*నమ్మి కేనురిచితివి

చెలియరోనీవద్దజామునిలుచుండినా*చేరదీయవైతివి

కలికిరో నావంటివానిమేలెన్నక*గర్వాననుంటివయ్యయ్యో||కో||౧౦౮||

మోహన*రూప

పల్లవి — గడియగడియకుమ్మనవి*గలదటవెకొమ్మ

అనుపల్లవి — పడతిరోనామనో*భావమేటిగొల్పొరకు||గడియ||

కలనైనగలువరింకలనైనదననాను

ములెగనివేటొకటికలచదనితెలిసి

కలకాలమునునన్ను * గారవించినవిభుడు

తలిరుబోనిరోతానెకదయజూడవలెగాక||

గడియ||

ఎడబాసినన్నారెడెన్నడున్నదలేదు

పడుచుదనమునదన*పాదములెగతియనుచు

పడఁజిరోయొకపట్టు*బట్టరాదుపట్టిన

విడువరాదదిమంచి*విరుదుగలిగినదొరకు||..... గడియ||

అటపాలనునుటి*యన్నిటను నెఱజాణ

మేటియాతనకొకరు*పాటిలేరనుచు

మాటిమాటికినన్ను *మరుకేళిలొ

బాటించుమువ్వగొ*పాలునకునిమీద||..... గడియ||౧౦౯||

ధన్యాసి* అది

✓ పల్లవి — చక్కనిదయగలదాయినీ * జాగాచెవందిలింగా

లనుపల్లవి — యిక్కడికివచ్చినదేమో*హెచ్చుకంచివరదా||చక్కని||

చెలికాడనిన్నుచూడవచ్చితిచెవందిలింగా

తెలిసెమాయీటికికానిదేమో*ంచివరద||..... చక్కని||

ఇందున్నావనియూడవదితిచెవందిలింగా

అందుకేమియెవరోనియెవరోకంచివరద||.....చక్కని||

కానీవెనురదాకాణింపెగూనిచవందిలింగా

యూనికతోమనమేకమైయూరిదాముకంచివరద||..... చక్కని||

ఎవ్వడోయినానుడకింటిలోనవేసెడిచవంధిలింగ
మువ్వగోపాలుఁడుగాకముతైవ్వరుకంచివరద||.....చక్కని||౧౧౧||

యదుకులకాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి — చలమేలజేసేపురా*చక్కనిసామి

అనుపల్లవి—చలమేలజేసేపురానీ*చక్కెరమోవ్యాననిచ్చి
జలజాతనన్నాదుకోరా*చక్కనిసామి||చలమేల||

చేలిమిచేసిచిన్ననాడె*చేపట్టినీకాగిటిలో
నలవాఁటేలజేసేతివిరా*చక్కనిసామి
తెలియ నైతినిం తెనని*తియ్యబెల్లిచూటలెల్ల
చెలుపుడానిజమనియుంటిరా*చక్కనిసామి||.....చలమేల||
అలుక చేసిరానిపాడ*వలయించివెతలుబెట్టి
కలలోనేలవచ్చేపురా*చక్కనిసామి
నిలుపరానితమిచేత*నేనీతీరుననుండగఁ
బలుకవయ్యోపగదాననా*చక్కనిసామి||.....చలమేల||
ముద్దుమువ్వగోపాలనా*వద్దజేరిరతికేళిని
దిద్దుకొన్నసామివిగాదా*చక్కనిసామి
వద్దురబంగారుభంటి*వలపారడిబెట్టేవు
(ప్రొద్దుబోయెదాళజాలరా*చక్కనిసామి||.....చలమేల||౧౧౧||

.....
శ్రీ

ధన్యాసీ*త్రిపుట

పల్లవి — చల్లనాయలేరా*నామనసెంతో*చల్లనాయలేరా

అనుపల్లవి— చల్లనాయలేరానా*సామిచూవ్వగోపాల||చల్లనాయ

చెలరేగియదినీవు*చేపట్లుపట్టుక

కిలకిలనగుచు వె*న్నెల్లలోరాగా

బలుమొనలందుకొని*పడతికియ్యగఁజూచి||.....చల్లనాయ ||

జోడుగూడియదినీవు*సొగసుపాటలుబాడుకొని

వేడుకమీఱగనీ*వీధికేరాగా

తోడిచెలివచ్చినా*తోవిన్నవింపగ

మేడమీద నేనుండిమీ*మేలిమిచూచిచూచి||.....చల్లనాయ ||

ముదముననదినీవు*ముచ్చలాడుచుండగ

నదియేమోపదిరిని*న్ననగవిని

గదిమినిరాకరించి*కాదనియిందువచ్చి

కదలినన్నెలిన*ఘనుడవుమువ్వగోపాల||.....చల్లనాయ||౧౧౨||

తోడి*అది

✓ పల్లవి — చాలయిందుకేనా*మనసు*జాలిబొందెరా

అనుపల్లవి — తాళగలవాకంచివర*దా నేనిన్ను నెడబాయ||చాల||

ఇంతంతనామోవితేనే*లిచ్చినోరుదడపగ

చింతలోసొమ్మసిల్లే*చింకయేలాగో

కంతుజనక నేనిచ్చిన*కాగిలివదలీననీ

యింతగాకన్నీరునించే*చింకయేలాగో||.....చాల||

మొదటమడుపునొక్కి*మోవిచేసందీయవని

ఇదిగోవిడెమొల్లకున్నా*చింక నేలాగో

సదయుడ పడకంటిలో

జవాజిదెచ్చునంతలో

ఎమరెదురెజుఁజేవింక నేలొగో||.....చాల||

చేరిమరుకేలినిస్యెంతఁ సేపుగూడినగాని

ఏరాతనివిదీరదందుఁవింక నేలొగో

ఓరామువ్వగోపాలుఁడైనకందివరదరాజ

ఈరాతిరేపైనమైతేయింక నేలొగో||.....చాల|| ౧౧౩ ||

కాంభోజిఁగూపకం
పల్లవి - చాలుచాలునీవల్లునేరమా

అనుపల్లవి|| తేలిందిమామువ్వగోపాలునింటికిఁ తెచ్చిననన్ననవలెనుగాక

చాలు

అలివేణినీభుడునీపురిక నెన్నెడుఁనలగియుండరోయొకరికొకరు

పిలువమనినన్ను వేడుకొనిఁప్రియముచెప్పరో

చులకగాఁజూచెదవునన్ను తేరిఁచూడవుమందిమాపైననాడవు

తెలిసెఁదెలిసె నేడునియక్కరఁదీరెఁగనుకనింక నేనేటికి||.....చాలు||

నాసామినన్ను జేరనపుడెఁనాతిరోనీ వేననియుంటివి

వేసారకదినదినముకాళ్లఁవేళ్లఁజెనగితివి

యేసామ్మగోరిననిచ్చెదనంటివిఁయేబుద్ధిచెప్పినవి నేనంటివి

వానిగ నేరుగడచి తేబుట్టిఁవానికెఱొమ్మన్నమాటవిజమాయ||... చాలు ||

కోమలిరోదాని గూడినమువ్వఁగోపాలువిదెచ్చినిన్నుగూర్చితి

నామేలుతెలియ నేరవైతిఁవపుడెమరచితివి

నేమాట వాసికి బెసగితినిం లేకగిన్నుంబీనాకు రాఁదగినదేమి

కామినియొకలికాలమునకు పశుకారముగలదాయెవరికై నఁజాలు ౧౧౪॥

ముఖారిశుభావు

✓ పల్లవి — చిత్తమువేత్తైనందుకేచింతజేసేను

అనుపల్లవి — క్రొత్తలాయనానాటికినీశునిముకంచెవరదచిత్తము ॥

ఏనాతికై ననీకెమ్మోవిచ్చితివనితోపమా

ఆనీనివచ్చరించీతియపహరించీనా

నేనెంతోవిన్నవించినశీవువినవువినకున్న

మానుమందువల్లనాశునసునొవ్వగలేదురా॥.....చిత్తము॥

ఎలమి నెవతెకై నఁగొగలిచ్చి తెఱోసమా

లలమీనిగుబ్బలగుమ్మనిఅమ్మకొనినా

తెలియఁబలికననుసమ్మతించేదిలేదులేకున్న

శలుమాటునిందుకు నేనలగియుండలేదురా॥.....చిత్తము॥

అక్కటమువ్వగోపాలుడవై దానిల్లుజేరితే

మ్రొక్కినికలగినిశుమూలదాచీనా

చక్కనగాదంటెమాటలెక్కసేయవెందుకునీ

యిక్కువదెలిసెనుగనుక యూరసించలేదురా॥.....చిత్తము॥౧౧౫॥

శంఖరాభరణముశిరి

✓ పల్లవి — చెల్లగోపాలగిరిశిరెన్నుడేవీడుకొమ్మా

అనుపల్లవి — ఎల్లలోకములిత శిరెలుననగావినవా॥చెల్లబో॥

పరిగేవానిచేతిపైడిబట్టినదానవాయింటి

గురుతుజేష్టవద్దాయెంత*సరసురాలవెక్కిమ్మ
 శురీగాడుగనుకసి*గు నెవ్వరిననడుగక
 వెఱచీసందుకాసందుకు*తిరుగాదోడితేచ్చిలివి||.....చెల్లబో||
 వచ్చినదాకతల*వాకిటనీవై నాను
 నెచ్చెలువై ననుండే*నేరనుటవెక్కిమ్మ
 ఇచ్చినపైడిచేతికి*వచ్చినదేచాలునటవే
 హెచ్చుకొద్దులెరుగవలదా*యెవరంటయన్నావె||.....చెల్లబో
 బాలరోమువ్వగో*పాలుడైనచక్కని
 పాలగిరిచెన్నుడునీ*పాలగల్గెకొమ్మా
 పలరేవువచ్చేనంటే*యింతైననన్నుతింపక
 పలరావద్దంటివేసి*న్నేమందుచెలియ||.....చెల్లబో||౧౧౬||

ఉపేని*భాపు

✓ పల్లవి — చెల్లబోయెంతవేగమే*తెల్లవారెరా

అనుపల్లవి — ఉల్లములోళ్ళాలవింతై*యున్నదిమువ్వగోపాల||చెల్లబో||
 ఇద్దరమీవరదాక*నెడబాసినవెతదీర
 కొద్దిగానింతసేపైన*సుద్దులాడుకొంటిమో
 నిద్దరమైనతమిదీర*నెలతరారన్నునినీవు
 ముద్దుబెట్టిననీమోచినా*మోవిపైనున్నదింతలోనె||.....చెల్లబో||
 చెలువుడనీవునేను*వలరాజుచేజిక్కిన
 యలుకదీరమోవి*తేనె*లానుకొంటయంటిమో
 తలిరాకుబోసిరమ్మని*నయతోడనీవచ్చినట్టి

వలపులవిగుకొగిలి * వదల లేదింతలోనే||..... చెల్లబో||

కళలంటి నెబలికిన * పలుకులువినిముద్దు

చిలుక పలికినందుకింత * సేపునవ్వుకొంటిమో

కలికిరోరమ్మనినన్ను * కడువేడమువ్వగోపాల

కలసియుపరతేనేనై * గమకించేటంతలోనె||..... చెల్లబో|| ౧౦౭

ఖిలహరి * ఆది

పల్లవి — చేతకానులేదుగాని * చేసెగలే

అనుపల్లవి — ఈతరిమువ్వగోపాలు * డింతిరోవట్టియమ్మేలే|| చేత||

గీగునామముబెట్టి * గిలుకు ప్తావాలుమెట్టి

ఓరచూపుజూచుచు నే * నున్నతావున

జేరవచ్చినలోన * చిరునవ్వునవ్వుకొంటి

పారిపారియిందటిలో * పైబడవచ్చీని||..... చేత||

పిల్లగోవిచేతబట్టి * విగియుదట్టియుగట్టి

వల్లెవాటువేళియుందు * వచ్చిమెల్లనె

మొల్లనుగంధులందఱము * ముచ్చటలాడుచుండ

గుల్లకాడై మనయింటి * గురుతులడుగవచ్చీని||..... చేత||

చిటికెనకొనగోరు * విచ్చుకొంచుపలుమాటు

చిటిపాటిపదములు * చేరిపాడుచు

అటునిటువచ్చికళ * లంటినయముచేసి

యటనుటించిమువ్వగోపాలు * డందుమీదచేవేసెనె||..... చేత|| ౧౦౮ |

బిలహరి శ్లోకా

పల్లవి — చెపట్టుకావచ్చునా*మీలోమీకు*చేపట్టుకావచ్చునా

అనుపల్లవి — పట్లకై నను నెంచదగునుమిమ్ము*

యీపటలోమీకింత తాలిమి లేక|| చేపట్టు||

కోపమెవరికైనరాదా*తిరిగి*కూడియండవారులేదా

మావువచ్చెదనంటె*మందిదనగరాదా

రావటెవానితో*నీపాటువినరాదా||.....చేపట్టు||

అలగియూవతికై నీపూక*లోకు*లోకుకొందురేనిలేక

పలుకకుండలేక*పద్ధరితింతయగాక

కలికిరాతొల్లిటి*ఘనతయెంచుకొగ||.....చేపట్టు||

కాముడుజేసినసేతో*లేక*కమలజువా సినవాతో

ప్రేమగూడినవాని*చెమించేదిమి జాతో

భామరోమువ్వగో*పాలునితోనిట్లు||.....చేపట్టు||౧౯||

మోహనశ్రిపుట

పల్లవి — తగిలితివికనిన్నదరలనీయనోయి

అనుపల్లవి — వగకాడమామువ్వ*గోపాలనాసామి||తగిలితి||

గందముచాటున*ఘనమైనజడవేటు

కందియున్నసొగసు*సుగొంటినోయి

సందిటనున్నయా*చందురుపిల్లలు

అందమాయనోయిఅందుకేమోయి||.....తగిలితి||

తావిమించిననీ*మోవిపైపలుకెంపు

౧౮ *Dauro Hanani hanforda* నె||౧౧
 డేవువానవినుజూడ*శృష్టయ్యానోయి

దేవరచి త్తము*తెలియదానినానీ
 వీశకకెననా*యిల్లుజేరికోవోయి||..... తగిలితి||
 కళలంటివేమాటు*మునుడమువ్వగోపాల
 కలిసితివందుకు*గాదననోయి
 చెలిని నేటనుండి*దలచనంటనాతో

శులికి తేగానియా*పగకొలనోయి||..... తగిలితి||౧౨౦

ourgment of India and of all India
our Conqueror in the things of the
the Bengal Government
 పల్లవి - తరుణిరో నేనందాకజీవముబట్టుక * తాళియిండ్లనమ్మ
 పల్లవి - వరదుడురాకయుండినంతట *

వలరాయుడున్నాడు నేనున్నాను|| తరుణి

ఎన్ని నోములునోచినఫల*మియ్యకపోయనా
 పున్నమొక్క ప్రాక్షులూరకే*పొట్లుబోవునా
 తిన్నగామీవంటిపుణ్యసతుల*దీవెనవ్యధావయ్యావా
 కన్నుడెరచియేదేవుడై నను*గరుణజూడకపోయానా||..... తరుణి||
 ఛానరోనాగ్రహచారమింక నైన*చక్కనగాకుండునా
 దీనతజూచియేచెలియై న*చిక్కుగాకపోయానా
 వానిపై మన్ననావిశ్వాసమై న*వన్నెసేయకపోయానా
 పూని నేనుముందు జేసినట్టిదాన*పుణ్యమై నలేకపోయానా||..... తరుణి||
 కామునితోగూడినాయాపద లేమై న*తాపురముజేసినా
 పామరులాడుకోందురుదై వము*పగవారినిగూడినా

రామరోమువ్వగోపాలుడిందు నెఱుఁగరాకమానీవా

ప్రేమతోనన్నెలినదేవుడు*తామసమొనరించినా||.....తరుణి||౧౨౯||

ఘంటా*ఆది

✓ పల్లవి - తరుణిరోపుణ్యపాపము*తనచేతిది

అనుపల్లవి- పరమాత్ముడొమువ్వగో*పాలుతోవిన్నవించవె || తరు||

చేరదీసినామంచిదే*చేపట్టకున్నామంచిదె

ఆరుదూరుచేసిన*న్నలయించినామంచిదే

గారవించినామంచిదె*కొగిలించినామంచిదె

వీరిత్తివిన్నవించినా*యిచ్చక మైతోచీని||.....తరు ||

మనసువీరిచేచెలులచాడి*మాటలువిన్నామంచిదే

నెనరుదానననియాదరిం*చిననుమంచిదె

చనువుమాటలింక*చనదనినమంచిదె

తనకై నయ్యామేను*తానేమైననేయనీవె||..... తరు||

చెలులతోననుగవ్వ*చేసినామంచిదె

చెలిమితోనెప్పటివలె*జేరినామంచిదె

వెలదిరోనాపైచునను*విరుచుకొన్నామంచిదె

పలుకులేలమామువ్వగో*పాలుతోవిన్నవించవె||.....తరుణిరో||౧౩౦||

కాంభోజి*త్రిపుట

✓ పల్లవి - తరుణిరోనాప్రాణేశుని*దామకొందునా

అనుపల్లవి- సరసిజాత్రులెల్లగూడి*సామివెంటిదిగేరే- తరుణిరో ||

శృంగారవనములో*చెలువుడు నేను

రంగుమీరగచద*రంగమాడగను

అంగనరోఅల*యలివేణులుకొందలు

సంగతిగాకను*నైగజేసేరే||.....తరుణిరో||

విడిదికివాడురాగ*వెలదులందలుజూచి

వడిగరమ్మనిచాల*వగలదేలించి

విడములందిచ్చుచు*వెలపింతైనలేక

పడకకురమ్మని*బలిమిజేసేరే||.....తరుణిరో||

మక్కువతోడుత*మామువ్వగోపాలు

పక్కరోసనుగూడి*యతిశయముగను

పక్కలోనున్నవాని*పడతులుతమతమ

యక్కఱదీర్చువని*యానబెట్టేరే||.....తరుణిరో||౧౨౩||

కల్యాణి * ఝంపా

✓ పల్లవి — తరుణులారవిభునెందు*దాచుకొందునమ్మా

అనుపల్లవి — వరదునెందుదిరుగులాడ*వద్దనిమ్రొక్కినవినడు||తరు||

అబ్బరముగఁవాడువచ్చే*యుబ్బుతెలసివంతువేసి

యబ్బెననుచుఁబిలువ*నంపెనటయొకతే

నిబ్బరమునవాఁడురాగ*నిలుపునుపైటదీసి

గుబ్బలుజూపిమోహింపఁ*గులికెనటయొకతే||.....తరుణులార||

ఎక్కువతమితోఁగెన్నో*విన్నునుచునోహరి

యొక్కెడనుచెయ్యెత్తి*మ్రొక్కెనటయొకతే

అక్కఱతోవాఁడిందురాగ*నడ్డగిదికొగిల్చుని

పెక్కువిధములనొట్టు*బెట్టెనటయొకతే ||..... తరుణులార ||

అందితముగమువ్వగోపాలు*డై నకంచివరదన

న్నంచుకొమ్మనిచాల*నుడివెనటయొకతే

పంచశరునికేళిగూడి*భామనాతోమాటలాడ

పాంచులువినిమదిలోన*బొగిలెనటయొకతే|| తరుణులార|| ౧౨౪||

✓ మధ్యమావతి*త్రిపుట
పల్లవి — తలచునోతలచదో*తరుణి

అనుపల్లవి— చెలిమిమువ్వగోపాలు*డెలమికాడనిన్ను || దలచునో||

కుందరదనమొన*గొరికిమడుపొసంగ

యిందమనుచుదానె*యియ్యవచ్చిలేదంటే

అందుకునేజిన్న*నై యున్నాననినవ్వి

ముందామడుపుతోనే*ముద్దొసంగిననుద్ది||

తలచునో||

ఇంతినీదయలే*దింకనేనురానునా

యంతరంగమునొచ్చె*ననవినిదయవచ్చి

అంతలోఁగొంట*నలమినమ్మికలిచ్చి

సంతసమొవరించి*చింతదీర్చినసొగసు||

తలచునో||

ఆలించి నామాట*లాలించిమువ్వగో

పాలగమ్మనిరతి*దేలించిమనసెచ్చి

లోలాక్షీనామోవి*లోపలింకుకగంటు

గీలించిచెలరేగి*కేరినవ్విసకెలుయులు||

తలచునో||౧౨౫||

పాపేరి*అది

పల్లవి - తాళిమొకరికన్నావద్దా*ఓచెలియరో

అనుపల్లవి - లోలాక్షిమువ్వగో*పాలునికినీకుమాటలై తే|| తాళిమొకరి|

వాడలుగనీవలుగ*వశమేమీకైతిరుగు

లాడిచాలునన్న*ట్లున్నది*యెవరుమెత్తురే

కూడకమీరి*ట్లున్నది*నేజెల్లమీకు

కోపముముక్కు*నన్నది*చెలియరో||

తాళిమొకరి||

చలమునవాడొకటంటె*నైగగానూరకుండక

చెలియరోయిదేటి*కోపము*చెల్లునెమీతోడ

చెలిమిచేసిన*పాపము*యెందుకెమీకు

వలువనిమన*స్తాపము*చెలియరో

తాళిమొకరి

ఎలమిపాలునీరువలెనె*కలసిమువ్వగోపాలునితోఁ

జెలియరోయీచల*మేటికి*యిటువంటిగుణము

చెల్లునెనీవంటి*మేటికి*వివేకమింత

వలువదాలెస్సాయను*నేటికి*ఓచెలియరో||

తాళిమొకరి||౧౨౬||

కల్యాణి*భావు

పల్లవి - తెలియవచ్చెనురానీ వగలెల్ల*దృష్టిదాక్షిణిరా

అనుపల్లవి - వెలయుమువ్వగో*పాలదానింటినుండి*

విచ్చేయు*పాపయలుచూచి తెనిపుడు|| తెలి||

చక్కెరకెమ్మొవిపచ్చినీపలుకెంపు*సామినికన్నులనిద్దురమంపు

చెప్పటముపైఁగొన్నెలగురపు* డక్కేననలి నాకుదానిపైసొంపు

తెలియ

కులుకుసిబ్బెపు గబ్బిగుబ్బలపోటు*గుత్తపువన్నెలకీలజడవేటు
అలదానిపసుపుచుప్పటివల్లెవాటు*చెలుపునడలమించినతడబాటు|| తెలి
సందిటిబంగారుగాజులదద్దు*సకియదిద్దిననుదుటితిలకముముద్దు
అందముగాడమువ్వగోపాలయూసొద్దు*యిందువచ్చినన్నేలినపద్దు|| తె||

పున్నాగవరాళి* త్రిపుట

✓ పల్లవి — తెలివియొకరిసొమ్మా*యెందుకెవిభుని*

తిరుగబొమ్మంటినమ్మా

అనుపల్లవి — చలముననునవిలుతుండేసిన *

యలరుములుకులకలికియలసితి|| తెలివి||

చేడరోయేచుందునే*విన్నటిరేయిరే*రేడదియేమొకా
వీడుచల్లనివాండటగుచును*బూడజూడగవేడిమాయను||..... తెలివి||
బాయరానిప్రేమతోబాలమువ్వగో*పాలుడుననుకూడగా
కాయజునిరపమాయబరవశ*మాయనుపరతిసేయనైతిని||..... తెలివి||
మైచల్లగాజేసెడికమ్మనిముద్దు*మలయమారుతమిప్పుడు
వీచినంతటజూచీతేసెగ*గాచీనటువలెదోచుచున్నది||... తెలివి||౧౨౫|

మధ్యమావతి* ఆది

✓ పల్లవి — తెలిసి తెలియలేక* పలికేరుచెలులు

అనుపల్లవి — కలసియున్నసామిపైట్ల గాకసేయవశమా|| తెలిసి||

చలపెట్టితమబు*చులువినలేదని

యలిగి రేమి సేతు * నతివల్లె

చెలువునిముద్దుమా * టలునావీణలునిండి

తొలకుచున్నదితమమా * టలకుచోటున్నదా || తెలిసి ||

కోనగంటదముగను * గొనదింతె నగాని

నెనరులేనిదాయనంచు * నిందించేరు

ఘనమైనసామిరూపు * కనులునిండియుండగ

కనకాంగియితరులు * గానవత్తురటవే || తెలిసి ||

నాపాలగలమువ్వ * గోపాలసామితో

కోపించుకొమ్మని * కొమ్మలనేరు

ఏ ప్రాద్దునాసామి * యెడనిండియుండగ

బాపమింతేగాని * కోపమునకిమ్మున్నదో || తెలిసి || ౧౨౯ ||

అథానా * త్రిపుట

పల్లవి — దక్కితినంటేదయిసేయవు

అనుపల్లవి — మొక్కిలింపుమేల * మువ్వగోపాల || దక్కితి ||

ఎవ్వతెబోధన విన్నావు * ఎంతో మ్రొక్కినగైకోవు

నవ్వకయూరకున్నావు * నన్నురట్టచేసేవు || దక్కితి ||

అంటినాచేబట్టరాదో * అపురానీమ నుసురాదో

యింటికివచ్చేవోలేదో * యికనీకోపముసోదో || దక్కితి ||

మునుపునన్నేలి నావు * మువ్వగోపాలనీవు

నెనరేటికిదాచెవు * నిరాకరింపఁ జూచేవు

దక్కితి || ౧౩౦ ||

కాపి*భావు

పల్లవి — దినములెటువలెవచ్చెను*దేవుడోర్వజాలఁదాయ
అనుపల్లవి — మునుపటిదయలెందుబోయె*మువ్వగోపాలనాసామి॥ది
పరానీ వంతటఁరాగానె*యెదురుకొనినాసామిరమ్మని
బారసాచికొలిపించిన*భామనేగాన
బౌరానీరదముచేత*నలమినామోవిపానకమాని
పారవశ్యమొందినట్టి*పతివినీవుగావానాసామి॥ దినము॥
పడతులునేనారతులైతిని*పాదములుకన్నీటకడిగి
యడుగులికునుమడుగులూత్తిన*యతివనెగాన
కడువడినాపైబ్రవ్వలించి*గళముననీముద్దుమోము
విడువజాలకయుండిననాటి*విభుడునీవుగావానాసామి॥ దినము॥
చిన్ననాడెననుజేరరమ్మని*సిగ్గుననుండిగనాచెయ్యెత్తినీ
కన్నులనొత్తుకచాలలాలించిన*ఘనుడునీవుగావా
సన్నుగూడిమువ్వగోపాలయే*కన్నెలతోఁభోధిదునేయవద్దని
మునునీచేననమికనీసిన*ముదితనెగానానాసామి॥ దినము॥౧౩౪

భైరవి* ఆది

పల్లవి — దూరమెంచకయిటులసాన్నిధె*దూరులేలబలికేరే
అనుపల్లవి — తారుమారుమాటలేలనాడేరె*

తరుణులారతాళరెయికచాలును॥ దూర॥

ఏన్నడగినచెలులతోడఁజెలిమిగ*నెన్నడైనబలికినా
కన్నెలెందఱొన్నివగలుచేసిన*కన్నులెత్తిచూచినా

వన్నెమీట నెవరేమిపలికిన*చిన్నచిన్నగీతనుండుసామి
 చెన్నుమీటనాచెలివిగూడెనని*చిన్నమాటలేలనాడెదరే దూర||
 వారియిండ్లకెల్లనాసామి*వలసిపోయినాడా
 కోరికోరిచేధనములాసంగి*వారివేడుకోన్నాడా
 వారిజాక్షి తావద్దికిరమ్మని*వలసిసాలసిచొక్కితిననిపిలువగ
 చేరబోయిదానిచూచి నేనని*మీరి భ్రమసికూడే నేమొ తెలియదు||దూర||
 కంతు జనకుమువ్వగోపాలుడే*కాంతముననుమునునన్నుగూడి
 కంతుకేళిలోపలవిగిక్కిరిట*గళలంటిమెలగుచును
 వింతవింతవగగులుసామియే*యింతికైనదక్కునాయూరకె
 రంతులేలజేసెరెమిక్కిలి*రమణులూరవానిమనసుదెలియక||దూ||౧౩౨||

పున్నాగవరాళి*పక

పల్లవి — దొంతరపడచుతోనా*చెంతరాకురనీకునాయానా
 అనుపల్లవి — ఇంతకునేదాళగలనా*పరవిజయరాఘవజాణ ||దొంత||
 జగ్గుగుల్కమై బుక్కాతావి*చప్పరించిననీదుకెమ్మోవి
 నిగ్గునుదుటిలత్తుకరీవి*నీటుతోడను
 దగ్గరనిలువకుపదరా*దానికేనుతాళగరరా
 ఎగ్గుచేసినాయెదురా*యీలాగుననీవెబొంకుదురా|| దొంతర||
 సిద్ధెంపుగుబ్బలపోటు*చెమ్మిరేగినకీల్లడవేటు
 ముబ్బుమీటినిదిద్దరపాటు*మఱపుతోడను
 దబ్బరలాడేవుచాల*దానిదెగడరయీశాల
 గబ్బితనమునీలేల*కలికితోమాటాడుమీవేళ|| దొంతర||

చక్కనివిజయరాఘవ*సామిగానన్నేలి నావా
 తక్కులాడియింటికీపోవా*నుక్కు వతోడను
 ఎక్కడివీవాడినివిరులు*చిక్కుబడ్డనికంటసగులు
 నిక్కముదానిపైనురలు*నీవుదానింటికెతరలు|| దొంతర||౧౩౩||

ముఖారి*ఛాపు

✓ పల్లవి — నన్ననేవానన్ననేవా

అనుపల్లవి — నన్ననేవాయొకనీవు* చిన్నదానవాటయమ్మా

నిన్నువానిగూర్చినదే*నేమాలెస్సబాగాయ||నన్న||

సతిపతులుమీరిగ్దటు*సరసములాడెడువేళ
 నతడునిన్నేనున్నగాని*యొకనియనవలెగాక|| నన్ననేవా ||

పాయరానిమోహమున*పైటకొంగుబట్టి లేను
 నాయకుడనీకిది*నాయముగాదనవలెగాక|| నన్ననేవా ||

ప్రేమమువ్వగోపాలుడు*కాముకేళిగూడెవేళ
 నామజయానిరోనీకు*చక్కిలిగిలిగంతలెత్తె|| నన్ననేవా|| ౧౩౪||

అథానా*త్రిపుట

✓ పల్లవి — నన్నునీవువలచేది*నాయముగాదు

అనుపల్లవి — నిన్నునేనువలచేది*నీతిగాదుమువ్వగోపాల||నన్నునీవు ||

ఏప్రాక్షునాకాగిటిలో*నెనయుచున్నవాడవు

రావుచేసియేలొగై న*రానిపక్షమాయ

కొవన్నెఘనమాయ*గుణమెంతోచక్కనాయ

ఈప్రాక్షునాలించుకొంటె*యింతకన్నహుమిలేదు|| నన్నునీవు ||

నేవిన్నవించినమాట*నీకుసమ్మతిగాదు
 నీవెంతబాసచేసిన* నేనమ్మజాల
 ఈవగలిట్లుండఁగ*నింపుసొంపులుబుట్టునా
 దేవునమనసున మ్రొక్కె* తేకనులదీవించినట్లు||.....నన్నునీవు ||
 నేనునీవుమువ్వగోపాల* నేడుకూడియుంటిమి
 ఆనాటివలె నేమైన*నందహయ్యానా
 నీనానుననుచ్చితె* నెనరులేదుచాలించు
 పూనిచెలులందఱుగుం*పులుకూడినవ్వేరు||.....నన్నునీవు|| ౧౩౫||

పంతువరాళి* శ్రీపుట

‘పల్లవి — నన్నేటికిఁబొమ్మనేకే*వానివద్దికి

అనుపల్లవి — మిన్నకవానివద్దికి *మీరేసోరేచెలులార||నన్నేటికి||
 పడఁగి నేనందుబోను*పలుమాఱుదననోటి
 మడుపంచునయముచేసి*చేపట్టినన్ను
 పడకింటికిరమ్మ నెనే* నేరానంటె
 కడువెఱపించిహుమ్మ నెనే*అమ్మ నేవెఱతు||.....నన్నేటికి |
 మచ్చకంటియిపుడిపుడు*నచ్చినలేతచన్నులను
 నొచ్చిననగాఁబట్టి నే*వద్దంటేవినక
 మచ్చరానగోరుబెట్టె నె*వచ్చెరనంటె
 ముచ్చుచగలదోవగట్టె నె*అమ్మ నేవెఱతు||.....నన్నేటికి||
 నెలఁతనమ్మికలిచ్చి*యలమువ్వగోపాలుడు
 చెలిమితోననుసిన నే*కుయ్యకుమని

బలిమినోరుమూసెనె*పరివశమై

తెలియనైతి నేమేమోజేసెనే*అన్న నేవెఱుతు||..... నన్నేటికి|| ౧౩౬||

శంతువరాళి*ఆది

పల్లవి — నన్నే పెండ్లాడుసుమీ*నాయానమువ్వగోపాల

అనుపల్లవి— అన్నునమావారువరా*లడుగకుండజేసేగాని || నన్నే ||

చన్నులురాకమునుపే*సరసములాడుచునీవు

ఎన్నరానిమోహముననా*కిచ్చినబాసలుదలచి||..... నన్నే ||

ఎంతెంతోననులాలించి*యింటికిదోడుకపోయి

వంతసేయకనామోవి*విందారించినసొగసున||.....నన్నే ||

తెలియనైతివిన్ననాజే*తేలిందిమువ్వగోపాల

అలరువిల్లువికేళిన*న్నలవాటుచేసినసామి||.....నన్నే || ౧౩౭ ||

సెంథవి — ఆది

పల్లవి — నాకోపమేనన్నింతజేసెనమ్మా

అనుపల్లవి— రాకేందుముఖి నావద్ది*రహణులతినిపైచాడిపలుకగ|| నాకో||

నేనేపోయిపలువవలెనో*నెలతనంపుదునో

పూనివారిచెలులతోనే*సొసగదెలుపుదునో

నానినునసునానునసుదెలిసి*ఎరితనీవేతెలిపేవో

ఈనేరములుగాచియిప్పు*డింటికిరన్నునవె||.....నాకోపమే ||

వాడివేడిశరముల*పంటి నాచుటుకుమాటలకు

నాడుగాగదాళుకొని*వచ్చెనావిడిదికి

ఏడామెనొక్కనిను*మెప్పరితోమందలింతు

సోడిమిచెడియిట్లనా*బుద్ధికియింతమోసమై||.....నాకోపమే||
 చెలువమువ్వగోపాలుడైన*శ్రీవేంకటేశుడునన్ను
 వలగాజుకేళి నేలిన*వగలెల్లవిపుడు
 తలచినామేనుగఱగెను*దైవముపగసాదించెను
 గిలుపరానిమోహమాయ*నీవైనదోడితేవే||.....నాకోపమే||౧౩౮||

సారాప్ట||*ఆది

పల్లవి — నాదోవకురాకు*నాతోనవ్వకుమువ్వగోపాల
 అనుపల్లవి — కాదనగడమరా*గమునిలుపననేపు||నాదోవ||

విదెలున్నేర్చినదని*వినయపరురాలని
 దిద్దుకొందగినదని*తెలియనేర్గువావోరి
 వగ్గనుంటెయొకమాట*వాకిటవొకమాట
 సుద్దులేలనీగుణము*జూచినదికాదా||.....నాదోవ||
 మెత్తనిమనసుని*మేలులపేదాననని
 యొత్తమురాలనిగయ*యంచనేర్గువావోరి
 చిత్తిమనోప్పించేవు*స్థింతైనదకినీయపు
 హృదానివర్ధన*న్నాడుకోనేపు||.....నాదోవ||
 కొసరినేకేడుకొగా*నిసుమంతనేపునన్ను
 కుసుమశగునికేళి*గూడియలసిజనంటివి
 రసీకతగనవచ్చె*రాతిరినామనసునొచ్చె
 ముసిముసినవ్వులేల*మువ్వగోపా||.....నాదోవ||౧౩౯||

నారాష్ట్రం*ఆది

పల్లవి -- నావల్లదుడుకులె*న్నటికైననుగలవా

అనుపల్లవి -- మోవనాడుకలిగిన* మువ్వగోపాలదేవా||నావల్ల||

ఏరానికొగిలేనా*కిరవనియుండలేదో

గారానినుదైవము*మారుగఁజూడలేదో

మారిమిఁగొసరలేదో*కొమ్మనివిడమియ్యలేదో

దారితప్పినడువగ*దాళనైతిగాక||..... నావల్ల||

అనువైననామేనునీ*కమ్ముకొన్నదానగాదో

తనిఁదీరకేనేను*తమినుండగలేదో

మనసులొక్కటిగాదో*మాటనిలుపలేకనీవు

ననుమీటి నేడువేతే*చుచుకొన్నదిగాని||..... నావల్ల||

గూడియున్నదినములు*గూడియుండగలేదో

వేడుకఁజెల్లించలేదో*వేడుకొనలేదో

ఊడిగంపుపడుచునై*యున్నదాననుగాదో

పాడిదప్పిమామువ్వగో*పాలయింతవచ్చెగాని||..... నావల్ల||౧౦౦||

తోడి*తిపుట

పల్లవి -- నిదురవచ్చునాకంటికి*చక్కనిసామి

అనుపల్లవి -- కదసిననులీలాగు*గలసిమెలసియుండగా||నిదుర

గమ్మనివాసిండు*గళమునవదనాబ్జముంచి

కమ్ముకొనికొగిట*గదియరాదీసుకొని

నెమ్మిలోడగడిమీద*నీపాదములుంచగ

ఓమ్మన నాగుబ్బలునీ*ఱ్ఱమ్మననుంచుకొన్న గాని||..... నిదుర||

చక్కెరవలెనున్నది*చల్లనై యున్నది

అక్కరిరదెంతో*యాననిన్ను నిమోవి

ఎక్కువదిదినాసా*మ్మెవరికీయవద్దని

నొక్కితేనేమోవి*నోరనుంచుకొన్న గాని||..... నిదుర||

అలసిన గాని మొదటి*నిలువరముదప్పనీక

అలపునమితిలేని*వలపుగలుగజేసి

కలికిమువ్వగోపాలుడైన*కంచినరదుడని

కలసినాయరముపై*గ్రక్కునబవ్వళించక||..... నిదుర||౧౪౦||

పున్నాగవరాళి*ప్రిపుట

పల్లవి — నిన్నుజూడగలిగే నిన్నాళ్లకు

అనుపల్లవి — నిన్నుజూచినాబుగైదు* నెలలాయెమువ్వగోపాల||నిన్ను

నిన్నరేయికలలోనా*కన్నులగట్టినట్లుండ

వెన్నుడాదిగ్గునలేచి*వెదకికొనక

కన్నీరుచేపైటదడసి*కరగించితనొందితి

నన్నదలచితోలేదో*నానోమఃఫలము||..... నిన్ను

విడమనియన్నును*వేడుకనినిదురయని

యెడబాసినదిమొద*లేమియులేదుగా

అడవిలోస్త్రాద్వగూళ్ళ*అంధకారమైనవానలో

తడసిదోవగానని*దానివలె యున్నతనకు||.....నిన్ను

కన్నవారాడుకొనేది*నెన్నునవ్వుకొనేది

విన్నవోదనలెదో*వినరాయావంత

నిన్ను గూడినదేమేలు*నీతోడిదేలోకమే

యున్నానిం తేవేరేమనసై*యుంటినామువ్వగోపాల||... నిన్ను||౧౮౨||

కాంభోజి*ఆది

పల్లవి— నిన్నునీవేనొచ్చుకొనే*నీమనసునగరగేవు

అనుపల్లవి||నన్ను తాంగిమువ్వగోపాలుని*చాలయారుదూరుజేసి||నిన్ను||

తాళిమిగిలినవాడని*దండింపననురాదని

మేలుదాచినేతాళలేనని*యేలమనసునొప్పించితినని||..... నిన్ను ||

నిన్నుజూచియుప్పొంగునని*నీవతనిజీవనమని

కన్నెనీవంతకోపగించితే*కన్నులనీగునించుగాయనిన్ను||.....నిన్ను||

మక్కువనమ్మినవాడని*నూముప్పగోపాలుడని

లక్కవంటిమనసురాదు*లాలించనైతిగాయని||.....నిన్ను||౧౮౩||

కల్యాణి*భావు

పల్లవి — నిలువుననిలివెడదరముబోసినను

అనుపల్లవి— చలమేలమువ్వగో*పాలయావగలే||నిలువున||

మాటలదేలింది*హర్షముభేదించి

తాటూటువగలను*శరుణులవందించి

కూటమినొక్కింది*పూర్తిగుంపులుజేసి

తోటకూరదొంగవలె*దొంగిపొయ్యేవాడవు||.....నిలువున||

తియ్యబెల్లివగల*దేలిందిసోలింది

చెయ్యనిపనులెల్ల*జేసిభ్రమియింది

శయ్యపైబవ్వలించి*సద్దుఃఖేయక లేచి

తొయ్యలిపైచుమ్ము*చులిపిపోయేవాడవు||

.....నిలువున ||

అక్కరకాడవై *యందందే ప్రేరేచి

చక్కెరలూరించి*చాలామన్నించి

మొక్కబరచిచెలుల*మోహంబుదిలోనుంచి

చుక్క బొడువ లేచి*జునికిపోయ్యేవాడవు||..... నిలువున||౧౪౪|

అహిరి*రూపకం

✓ పల్లవి — నీకెనయరావతెగాక*లేకదిక్కెవ్వరు

అనుపల్లవి — పాకశాసనవినుతమామువ్వగో*పాలరాయనీమనసుకరి

నీకే

క్రొన్ననవంటిమేనుచిక్కిన*సన్నవలువలుగట్టయున్న

ఎన్నిదినములన్నముమాచిన*నేలాగునుండిన

చెన్నైనకురులుచిక్కిబడిన*చిన్నినాచక్కనిమోమువాడిన

అన్నియిదేటికనుచువచ్చినా*కన్నీరుచుడిచేసి నెలున్నారా || నీకే

విరహవేదనచేతసాకిని*వెతలజెండునపాపజాతి

మరునిమూకచుట్టుముట్టిన*మనసునొచ్చిన

విరతిమునేనసురుసురని*విట్టూర్లాలచేనొగిలియుండిన

అరసియేడకుమనుచువచ్చిన*వాదరించేయతివలున్నారా||.....నీకే

నేరకనడిచిననేర్చినడిచిన*నేనెటువంటిదాననైన

సారెకునిన్నెందూరుకొనిన*చలముచేసిన

చేరరమ్మగొంపగించక*చిత్రమురజల్లజేసిచాల

కూరిమితోమువ్వగోపాల*గూడితివెప్పటికీలాగె||.....నీకే||౧౮౫||

బిలాహరి * శ్రీపుట

శ్లవి — భీకేల బ్రహ్మదీరదే*కంచివరదుడా*నెలతపైమేలువాడె

అనుశ్లవి — రాకయిందరిలోని*రాకరించియుండగ||నీకేల||

పిలువనోపెదనని*తలపేలేవాడుదావి

సొలపుచూపులకె*చొక్కియుండగ

నెలతవారిపాలికి*నేనున్నానటవన్న

కిలిబోసిననుటవం*కలుజూచెవయ్యయ్యో||.....నీకేల||

తిలపాటలునన*య్యాటలవిగొన్నాల్లు

బూటకములుజేసె*పాటించెను

నేటికినీవేలే*నేనేలేవానికా

గోటిగలిగియుండగ*నేటిమాటలేచెలియ||.....నీకేల||

సరిలేదుమువ్వగో*పాలుడొవగదుని

చనువునిక్కమటవె*చంచలచిత్తుడు

ననుగూడినాతోనా*డినమాటలునిలుపెనా

ఎనజాక్షిపైనిగ్రోత*వలపదిరెణ్ణాల్లు||.....నీకేల||౧౮౬||

కల్యాణి*భాపు

శ్లవి — నీసొందునేయకమాన*మువ్వ*గోపాలనీపాదమాన

అనుశ్లవి — నాసొందునీవెడబాయకురా*చాల*

నమ్మితరానిన్ననప్రాణనాథ||నీసొందు||

ఎవ్వరాడినవాడని*మగ*దేమిచేసినదేయినీ

నవ్వేవారెల్లినవ్విని*యత్త*నన్నుదూరితెదూరనీసామి||..... నీపొందు||
 కన్నవారురవ్వసేయనీ*నా*కాపురమేమైనగాని
 అన్నదమ్ములెడబాయనీ*చాల*ఆగుదూరైతెకానివాసామి||...నీపొందు||
 నీవునేగూడగజూడనీ*మామ*నేరములెంచిననెంచనీ
 బావచాలరట్టుజేయనీ*చుట్టు*పక్కాబుడిచినదిట్టనీసామి || నీపొందు ||

సావేరి*ఆది

పల్లవి — నీమేలునుఱతునటె*యోముద్దుగుమ్మ

అనుపల్లవి — కామినితిగువెఱురివీరరాఘవునిసొందు*

గలిగెనెన్నటికైననోచెలియా||.....నీమేలు||

ఇంకనీవంటిసఖని*నెన్నిజన్మములకైన
 సంతరించుకోగలవా*సగముదేహమిచ్చిన
 ఎంతైననీగుణముదీరువా*నుదింివేదన
 నెంతటైనచల్లగువా*నీపురాకున్న
 కాగతుడుననుజేగువా*యెన్నటికైన||.....నీమేలు||
 మనసుచీకటిగమ్మి*మాటాడచెలులులేక
 మనమైనవిరహగ్ని*గాఁగేటప్పుడువచ్చి
 ననుజేరదీసితివి*తనుమధ్యప్రాణే
 శునిదారబోసితివి*ననుజెప్పిన
 వనజాక్షులనోరుమూసితివి*యెన్నటికైన||.....నీమేలు||
 బాలరోమువ్విగో*పాలుడొవీరరాఘవుర
 కీలాగుననున్నుది*హితవుగవిన్నవించి

చాలాయమిందురప్పింబితివి* తేరిహూడిని

చాలుగంటుల మెప్పించితివి* ననుగూడిన

చానిచే బాసలిప్పించితివి* యెన్నటికైన||..... నీ మేలు||౧౮౮||

భైరవి* ఆది

✓ పల్లవి — నీల వేణి వానికి నీ వేల* బాలబుద్ధివై చురగుట మేల

అనుపల్లవి — ఏల నే వేషకొ నేది చాలకొదు వే* వానిపై బాళి చాలు పడవే||

నీల వేణి

విన వేఘన మెటుగ వా వెట్టి దాన* వనిత కై నమగ వానికై న

నెరుబో తే ఆతరు వాత* నెనయరో తే గుట్టుతో మంటె రీ తే||... నీల వేణి||

ఛెలియరో మునుపటివలె నెవా డా* తలపు గలిగి తెఱా నేరా డా

పిలువరా దే మనము వానికి నీచై * వలపు లేదే వానికి నీకు తొలుత వాదే ||

నీల వేణి

బలిమిని మువ్వ గో పాలు విగూడి* యెలనాగ రోయిక నటికి మోడి

తెలుసుకొమ్ము నీలో నీ వే వానితో* చలము వలదే కొమ్ము వా పురెండుగల చే

నీల వేణి||౧౮౯||

[నమ్మా||

భైరవి* ఆది

✓ పల్లవి — నీ వే వచ్చితివి* నేను వచ్చినట్ల

అనుపల్లవి — భావము దెలిసి మువ్వ గో * పాల నే ముమాయింటికి నీ వే||

దినుము లెల్లనూరక పోయె* నిన్ను గనుగొంటి నేటికి లెస్సాయె

మన సెంత జేసెనవిటరాయి * యింక * నిను నే నెంత నిపెత్తు నెనగుననమ్ము

నీ వే

[నాయ||

వెలదులు మెచ్చుకొంగుండు * నీ * పత మెల్లను సేనులందు

చెట్టులకలికియూరకుండు * నారి * బలిమి పైకొందు నోయని పదరితమితో

నీవే

[నుందు]

కూడితినాము చ్చటదీట * మువ్వ * గోపాలచాల హేమయలు మీట

నేడు నారోరిక లీడేరి * యింక * వీడనాడకు నామది వేదన చల్లారి || నీవే ||

నవరోజు * త్రిపుట

పల్లవి — నెంజిలెటువలె * దీరునన్లు

అనుపల్లవి — కంజాక్షివి నవన్లు * కంచివరదుని బాసి || నెంజిలెటు ||

ననబోణి నెనరున * నాతలోదరము పై

తనవదనముంచి మో * దము మీరగ

కనురెప్పలచేతనా * చనుమొనలప్పలించి

తనువుపులకరించి నా * తమిరేచేసామి బాసి, నెంజిలెటు |

భాన ననుతనతోడల * పైబవ్వలించుమవి

మోముమోమున జేర్చి * మోహము మీర

నామోవితానానత * మోవి నేనాన

ప్రేమతోనుపము * ప్పించినసామి బాసి || నెంజిలెటు ||

పరమాత్ముడొమున్వ * గొపాలుడైనవరదుడు

సరసరతులమది * జల్లజేయచు

నిరుపమకరుణచే * రిదురబట్టినదాక

సురటిచేవినరన * కౌభనాకారుని బాసి || నెంజిలెటు || ౧౫౧ ||

తోడి*ఆది

పల్లవి — నెంతతడవలిగేదెల్ల* నెనరుగాదటవే

అనుపల్లవి — వెలవెలబోనేలమోము* చెలువుతోడితెచ్చెదనె|| నెలత||

కాటుకకన్నులనీరు*ఘనమైననీలములవలెనే

పైటదడిసిరవికదూసిగు*బ్బులపైనింజెనే

ఏటికెయివట్టివెతలు*ఇందువదనవెలువకువె

నేటిమాపటివేళ*నీవిభునినుగూర్చెదనె||..... నెలత||

వానిప్రేమతెలియకనె*వలపునీవులుపలేక

మేనెంతోకరియున్న*దానవేలనే

ఓనాతినిన్నెవరైన*నూరడించేచెలులున్నారా

నేనునీదాననెయుండగ*నీవొరులవేడదగునా, నెల్లత||

వనితమువ్వగోపాలుడొ*వరదుడునినుగూడిన

వెనకకనులెత్తియేచెలి*నిన్నెనాజూచునా

మనసుగట్టిచేసుకోవే*మగువనామాటవచ్చువే

కినుకవలచులాటకొ*వేసనిబోణిగెలుపుననుండవె||..... నెలత|| ౧౫౨||

కాంభోజి*ప్రిపుట

✓ పల్లవి — నోరెత్తనైతినమ్మా* ఓచెలియనే,

అనుపల్లవి — వీరువారందరు* వింటెసిగ్గయ్యానని||నోరెత్త

కలికిరోమోవిపై*కాటుకవిస్తలతోను

చెలుపుడింటికివచ్చెనె*అందుకులోలో

పలనెనోచ్చుకొని*పలికినందుకువిభు

డులికిరంతులు జేసెనె* అసుద్దులు
 చెలులడిగి తేనున* వృత్తులకని వారితో
 మలయజగంధిరో* మటుగు జేసెతినిం తే||.....నోరెత్త||
 అదరు బెదరు లేక* నుడుటిల త్తుగతోను
 గదసికాగిలిమ్మ నెనె* అందుకు నేను
 అదరి వచ్చినకోప* మడుచుక మెల్లనే
 యిది మేరకాదంటి నే* అందుకు వాడు
 అదలించి తెనాకు* యిదియేమానోయని
 అరటాకుసామెత* యట్లు వానితో నె||.....నోరెత్త||
 వినగోను, గళముపై * వీడెంపురసముతో
 నన్నకమ్మోవిమ్మ నెనె* అందుకు నేను
 ఎన్నఁను వచ్చిన వాని* మనసు నొప్పించుట
 ఘనము గాదనియంటి నే* అంతలో వాడు
 మున్నపటివలెనన్న * తనియకలసి తేను
 మున్నగోపాలుని * మోమాటముచేత||.....నోరెత్త||౧౫౩||

అహిరి* ఛాపు

పల్లవి — పచ్చియొడలిదానరా

అనుపల్లవి

పచ్చియొడలిదాన* పాపదునిలువడు

పచ్చిగూడుటకు* వేళగాదు

వచ్చెతాళనోయి* వడలనునీపాండు

మచ్చిక నొయ్యారి*మామువ్వగోపాల||

పచ్చి||

మిసమిసలాడేటి*నొసటిసొంపుజూచి

కొసరిపై కొనేవు*కొల్లులుగా

కసరితెనొకవింత*గారాబుజేనేవు

రసకుడయ్యావేళ*రారాదుపోపోరా||.....పచ్చి||

పట్టకు రారొమ్మ*పాలంటజేతులు

ఎట్టు*తునుపరు*లేమందురు

వట్టిపోలేమొట్టి*బెట్టునుపశిబిడ్డ

అట్టెనునీనువిగ*బట్టుకోరెండ్రెల్లు||

పచ్చి||

కారము దిన్నాను*కరకరలాడిని

యీరేయిశ్రీరం*గేశుడవా

మారుకేళిగూడ*మామువ్వగోపాల

ఆరడిబెట్టకు*మోరినాసామి||

పచ్చి||౧౫౪||

ముఖారి*ఆది

✓ పల్లవి — పదరి వానిచేపైడి*బట్టుకొనకుడి

అనుపల్లవి — కొదవలయ్యనిమువ్వ * గోపాలుడలగివచ్చెను|| పదరి||

విరిబోణిమీరుమేమి*వింతవారముగాము

సారిచూపటేకంచము*సొత్తువారము

అరమరికి లేనిచుట్ట*లగుమీకుమాకు

విరసమయ్యాననుచు*నెఱుకచేసెదమీకు

పదరి||

చెలిమినామిరుగుసొరుగు*చెలులబిలుతునని

తొలుతనా యొద్దిమీసము*దువ్వుకొన్నాడు

వెలదియారోసానవాడు*వేయాటులీయజాచెనే

చెలగియందుకాసింది*చేరివారిచేతమీరు॥

పదరి॥

ఎప్పుటివలెనేవా*డిందువచ్చినన్నేలితే

అప్పుడుచెప్పేనుగాని*యాసుద్దులెల్ల

కప్పురగంధిరోవాని*కసరివేసారుకొక

మొప్పెతనమున*మువ్వగోపాలుడలగివచ్చెను॥

పదరి॥౧౫॥

మోహన * ఆది

పల్లవి — పరదేశమునజేసిన*పనిలిందుజెప్పుగాకుట

అనుపల్లవి—తరణులారయిదెక్కిడిజోలి*తాళగనరెమిపుణ్యమయ్యివి

పర.

దానియంటికిసోయివలది*ధనములిచ్చివేయకొన్నాడా

వానిచొక్కనమెచూచి*వలచిపైకొనిబలిచూలి

గానవిద్యాప్రాధిమిచే*కరిగిందినట్లుగాబోలు

మానినగవాడుగనుక*నుననునిలుపలేడాయ॥

పర॥

పూచితంకేడువలెనే*గూపణభూషణురాలై

చూచిపరుడంపిమోహినీ*సుదశవలెనెవచ్చినిలిచి

ఓచక్కనిముద్దుసామి*యొంటినుండమేరగాదని

లేచిపచ్చిమాయంటికిలోబవి*ళించననెగాబోలు॥

ప॥

ఎన్నగిమదుగావు*రీతుడైనమువ్వగోపాలుడు

నన్నుమరుచేటిలోగూడిన*నాటనుండియన్నెమెలుగడు

చిన్నెలవాడుగాడమ్మ * చెలియరో గాంభీర్యశాలి
కన్నెరో నెదగరలేని * కాంతాళాన నై నట్లు గాబోలు || పర || ౧౫౬ ||

కాంబోజి * త్రిపుట

పల్లవి — పలుకులేటికిదయలు * బట్టబయలాయెన్

అనుపల్లవి — ఎలనాగయవకాశ * మెమున్నదయ్యయ్యో || పలుకు ||

నెట్టుకొన్న ట్టినుమత * నిలుపలేక మోవిన్నంటె

పట్టితోసినునను * గట్టిచేసుకొంటివి

చుట్టములేనివారు * సుదతియెవ్వరినో

పట్టుకొనిపాకులాడి * చట్టాయ నావలపు || పలుకు ||

నాతపుగానీపాదములె * గతియనినమ్మియుంటి

యితరునిగాజూచితి * వేమిసేసునుదలి

సతులనమ్మేపాప * జానినుగవారికి

గతులులేవనుమాట * కలికిరోనిజనూయ || పలుకు ||

మొమాటలేలనే * మువ్వగోపాలుడగాన

అగడైతినిన్నుగూడి * యంకటిలోన

మగువనాకుచనొకటి * మదియొకటియెంచుకొని

తెనాడితివిమున్ను * దెలియనేనై తినినొడ || పలుకు || ౧౫౭ ||

కేదారగౌళ * ఆని

✓ పల్లవి — పిలువనంపెనన్నీవేళ * ప్రేమమీరగానిపుడు

అనుపల్లవి — చెలియమువ్వగోపాలుడు * చిత్తమురంజిల్లనేడు || పిలువ

విరిబోనిగోరన్నని * విరులుజడనుజుట్టి

పరువమయిన నాటకీ*పైడియిదేనిసుచూ
మరువకుమీమాట*మనకిగ్గటికిపూట
చెరుకువిల్లుడెసాఁగి*చేలియనిననాసామి||..... పిలువ ||
ఎమ్మెక్కాడు నేను*నెనసినచిన్ననాడె
సమ్మతిగానొకచోట*జదువుచుండగ
పమ్మినవేడుకతో*భావనీవుప్రాడైతె
కమ్మనివిల్లునికేళి*గల సేమన్నదినిజమై||..... పిలువ ||
ఎలమాఁజిఁటలో*నింపొందనొకనాడు
ఎలమిగౌరిపూజ*సలుపుచుండగా
అలమువ్వుగోపాలు*డగువెంకటేశుడు
కలువలశయ్యపై*గల సేమన్ననినిజమై||..... పిలువ ||౧౫౮||

కేదారశౌళ*ఆది

చల్లవి-- పోయిరన్న నెముద్దుగున్న

అనుచల్లవి - నేయముగాదువగ్గంటె * నిలిచెదిమెరగాదు || పోయి ||
పలకన్నీరునించేవే*పమిటికానబెట్టేవే
పలవేడుకొనేవె*యీప్రాద్దుమందిదినము||..... పోయి||
తరుణిరోవానితో*నేలతరుచుమాటలాడేవే
తరువాతనడిచేసుద్ది*తా నెననబోయిని||..... పోయి ||
కలసినదేకల్లలాయ*కలలోనీసుద్దులాయ
పలుకులేలమామువ్వు*గోపాలునిమహారాజువలెనె||.....పోయి||౧౫౯||

సావేరి*భాపు

పల్లవి|| బాగాయనీవగల్లెమాబాగాయ

అనుపల్లవి— బాగాయమువ్వగో*పాలనీవగల్లెమా||బాగా||

నీకునేమడుపులిచ్చేది*నీవా*నెలతచేతికందిచ్చేది

లోకులందఱునవ్వేది * యది * గాకమరేమోచగడముచేసెదెల్లమా ||

బాగా

నిన్నునేగొలించేది*నీవా*నీరజాక్షినిదలచేది

నన్నునీవ్వాడకొనేది * అల్ల * సనబోణియింటనునప్పుణానేదెల్లమా ||

బాగా

కూడినేనినులాలించేది*మువ్వ*గోపాలనీవలగేది

చాడిమాటలువినేది * నిను * చొకచేసియల్ల సఖినిమెచ్చెదెల్లమా ||

బాగాయ|| ౧౬౦||

సావేరి * ఆది

✓పల్లవి— మగవానికట్టుబెట్ట*మనతరముగాదే

అనుపల్లవి— మగువమువ్వగోపాలుని*మనసుతెలియనిదానవా|| మగ||

మాటికినీవేమన్నాను*మర్తమునుదినుంచునా

బోటినిన్నుజూడకయె*చ్చొటనైననుండునా

గోటిచేసివానిపైని*పారిచూపులకేమేమో

సేటికీసేతి*లింకలైనచాలుచాలు||..... మగవాని||

మరొకరివానితో*నీవాడినమాటలువింటె ,

క్షణాడిగోజాళ*నశమొనెవరికైనా

అన్నిట నెరజాణగాగి*నతడుతా లెనుగనుక
 యెన్నటికీమాట*లెత్తవద్దూరకెచాలు||.....మగవాని||
 భామరొమ్మవ్వగోపాలుడే*పడతికై నజిక్కె-వాడొ
 వేమఱునీమదిలోన*వెతనొందనేటికే
 ఆముకొన్న ప్రేమచే*నతడునీవెప్పటివలెనె
 కాముకేళినిగూడె*కలశిమెలసియండరే||..... మగవాని||౧౬౧||

మోహన*ర్పుంప

శల్లవి— మగువతనకేళికా*మందిరమువెడలెన్

అనుశల్లవి— వగకాడమాకంచి*వరదతెల్లవారెననుచు || మగువతన ||
 పెడజారుగొజ్జంగి*విరిదండజడతోను
 కడుచిక్కుబడిపెనగు*కంటసరితోను
 కడుకన్నులదేరు*విదురిమబ్బుతోను
 తొడరిపదయుగమున*వడబడెడునడతోను||..... మగువతన ||
 నొగసిసొగయనియలపు*సొలపుజూపులతోను
 సగిపగలఘనసార*వాసనలతోను
 డిగిమించుకెమ్మోవి*చిగురుకెంపులతోను
 సగిముకుచములవిదియ*చందురులతోను|| మగువతన ||
 తిరితీపునేయుసమ*సురిలిబడలికతోను
 జిరితవావడచెఱగు*జూరైప్పటతోను
 ఇరుగడలచ్చైదిండ*లిచ్చుతిరుణులతోను
 పరమాక్షయి*వరదతెల్లవారెననుచు|| మగువతన ||

బేగడ * శ్రీపుట

✓ పల్లవి — మగువయితడుమకుతగు నెవానికి నేను * మగనాల గాడటవే
అనుపల్లవి — నగధరుడొమువ్వ గోపాలునికి మేర *
నగవులొననిదలచి మొగమాటాడినను || మగువ ||

రమ్మనినామనవి * కొమ్మని నేనిదు
సొమ్మనుచువచ్చి * కొమ్మడిలోమంచి
కమ్మనివాసన * గమ్మవిరులుదురిమి
నెమ్మిత్తోడుతముద్దు * లిమ్మవిపిలిచెనే || మగువ ||
పట్టుపటానిపూల * పావడసరిగల
బుట్టాలరవ సెల్లా * గట్టగావచ్చి చే
బట్టిపింజరించి * దిట్టముగా నాడు
గుట్టుజూపుమనుచు * మట్టుమీతినవ్వెనె || మగువ ||
ఓంటిగా నేపడక * టింటనుండగవచ్చి
జంటకుదముల గోరు * లంటనాటిముని
పంటమోపినొక్క * దంటవగలక శే
లంటిరతులసొక్కించి * వెంటవెంటదిరిగెను || మగువ || ౧౬౩ ||

బిలాహరి * శ్రీపుట

పల్లవి — మఱచితివానన్ను * మగువా

అనుపల్లవి — గురుతెరుగవామువ్వ * గోపాలుడనుగాన మఱిచితివా ||
సుదతియెన్నడునన్ను * జూడనట్లనేవు
విడుచునేగాడా * నేవేళమిచ్చినిది

కోదమగుబ్బలమీద* క్రొన్నెలలేమాయనో||.....మఱిచితివా||

సన్నతాంగిరొయెన్ని* జాణతనముటుజేసేవునీ

కన్నెరికమునకు*కంటనరులిచ్చినది

మొన్నగాదటవెనీ*మోవిగంటిచేసినది||..... మఱిచితివా||

పాటలాధరిమువ్వగో*పాలరమ్మనిమంది

లేటముత్రైపుసేరు*తీసుకగూడిన

వాటిబడలికింకా*నేటికిదీరదు||.....మఱిచితివా||౧౬౪||

భైరవి*త్రిపుట

పల్లవి — ముందటివలెనాపై నెనరున్నదానాసామి* ముచ్చటలికనేల

అనుపల్లవి — ఎందుకుమొగమిచ్చకపుమాటలాడే*

వేరామువ్వగోపాలనాసామి|| ముందటి||

పిలువనంపినరావు*పిలిచినానువినవు

పలుమారువేడిన*పలుకవు

వలపునిలుపలేక*చెలుపుడవనిదిన్ను

తలతలచిచాలా*తల్లడిల్లులేగాని||.....ముందటి||

చిన్నవాటనుండి*చేరినదెంతక

నన్నుచొకజేసేది*వ్యాయమా

వన్నకాడనీదు*వంచనలెటుగనా

నిన్ననబరిలేదు*నేజేసినపూజకు||..... ముందటి||

కలువలరేడంచు*కంచినరదనిన్నా

లలనయింగదూరము*గానిజేవా

అలరువి ల్లుని కేలి*నలముకొనుచునన్ను

కలసినపాపానికి*కన్నులజూడవచ్చితివో||.....ముందటి||౧౬౫||

హు సేని*త్రిపుట

పల్లవి — ముచ్చటతీరదు*మువ్వగోపాల

అనుపల్లవి — గ్రుచ్చియక్కునజేర్చు*కొనకరేయునుబగలు||ముచ్చట||

మచ్చకంటియనిమోవి తేనె*యిచ్చలుగాదయజేసిన

మెచ్చిదేవరచిత్తమిచ్చిలాలింపుచు* హెచ్చాయుపచారములెన్నెనజేసి

ముచ్చట

•[న

చక్కెరబొమ్మరమ్మనినన్నాదరించి*మిక్కిలిదయతొడను

దక్కిలినీకుదయవాడవనుకొని*పుక్కిలివీడెమిచ్చిచెక్కిలినొక్కిన||ము||

సరససల్లాపములగళలంటి*యరముపైనుంచుకొని

కరుణించిచౌశీతిరతులనన్నేలిన* మెరసిమువ్వగోపాలమేలునీసొన్ననిన

ముచ్చట||౧౬౬||

శంకరాభరణము*త్రిపుట

పల్లవి — మూవ్వగోపాల*ముచ్చటలేలా

అనుపల్లవి — నావిధిగానినిన్న*నబనిలేదు||మూవ||

కడనుండిమాటాడెగాని*యూరకయుండు

తడవాయవచ్చియొక్కడికిపోవలెనో

విడనాడితివిం లే*విడమైననొల్లవు

జడియకుమీయాపె*సఖులిందులేరు||..... మూవ||

మిగులవెఱుగువల్లి*నగమాయలూడికి

నగవులొకి గాప*న్నగరాజశయనా
 తెగువతోనైనరా*తిరికిందు గాలేవో
 శుగలివోటిమాటలకే*పగలాయగదరా॥
 ఈవేమెచ్చగగూడి*యూజగమెటుగగ
 సేనజేసినదినీ*చిత్తానలేద
 నానంటిదాననె*న్నపుమువ్వగోపాల
 ఆవనీతకుసతమయ్యోపానీవు॥

మూవ

మూవ॥ ౧౬౭

కాంభోజి*శ్రీపుట

పల్లవి — మేరకాదురన్ననవే*గాసామిని

అనుపల్లవి — మోరతోపుసేయక*మున్నగోపాలసామిని॥మేర॥
 అలిగేవారలులేరో*అంతలోనేసన్నుతింది
 కలిసేనారులేరో*కలికిరోయిపుడు
 చలపట్టియిందురాడు*నాలమ్రొక్కెనవినడు
 వలరాజుబాకికోర్వ*వశముగాదొయన్న॥
 నెగుగుననేనొక్కటంటే*నెలతయదేనెపముచేసి
 అనరానిమాటలాడి*అలయించెనే
 వనిశమోహంబుదిలో*ముదిగియల్లొడుదాన
 సువంటిసామికిడి*గగవుకాదేకోమా॥
 హనుతతోదిన్నవాడే*హద్వికచేసినన్న
 సగురతులదేవినట్టి*చనువుగనను
 గగుకిందినొగిపంట*గంటిజేసినది

మేర

మేర

రమణిమువ్వగోపాలుడు*రాక పరాకు జేసెనే||..... మేర||౧౬౮||

కల్యాణి*అది

పల్లవి— మేలువాడ నేనినుబాసి*తాళజాలనే

అనేపల్లవి— ఏలుకొమువ్వగో*పాలుడనుగాన||మేలు||

నందజేరి-హుయలు*ముద్దుముద్దుగనీతో

నుద్దులాడక నెట్లు*పొద్దుబోవు నె ||.....మేలు||

మడుపునగముకొటికి*గుమతతోనీవియ్యక

పడతిరోకన్నలాన*విడమింపుగాదె||.....మేలు ||

మునుపటివలెనె*మువ్వగోపాలరమ్మవి

దినదినముగూడక*తవివిదీరునా||..... మేలు|| ౧౬౯||

సావేరి*శ్రీపుట

పల్లవి || మోసబుచ్చిరమ్మమగవానియాడదంట*ముదితలందఱుగూడుక

అనుపల్లవి — చేసిన సేతకుమనసుగరగి నేను *

చీకాకుపడియుంటి నె*ఓచెలియరో||మోస||

అత్తమానుకూతురనగ మ్రొక్కి-తేపెండ్లి*యాననిదీవించెనే

విత్తమువచ్చినమగనిదెచ్చెదగాని*సిగ్గలతెన్న నేనే

గుత్తంపుగుబ్బలువట్టువులొనని*కొనగోరనొక్క జీరెనే

పొత్తుకురమ్మనిచేపట్టిననుదీసి * బువ్వముదిసిపంచెనే * ఓచెలియరో||

మోస

రామరోరమణాధూరలేకు*రమ్మన్నపడుకొంటి నే

భాగ్యగోపొద్దుబోకుమోరిపంటి*సానము సేవామననే

క్షే. శ్రయ. పద్యములు: 12/4/70

కోమలియ్యగ్ధమాడవోరై తిమి*కోరికదీరదనెనే

ఏమటి నేనికురబోవగజూచి*యేమేమో సేయజూచెనే * ఓ చెలియరో ||

మోస

నికురకంకికి రాదుమగపనులు సేతామా* నెలతయ్యగ్ధమనెనే

ముదితరో అంతలో నాడదనుచు వాని* మొనసి నేపైకొంటి నే

వదలకుండగబిగి కొగిటలియ్యమై* వంచనతనమునను

శదసిమామువ్వగోపాలుడుతానని* కళలంటిననుగూడెనే * ఓ చెలియరో |

మోస||౧౨౦||

కానిబోజి*ఆది

పల్లవి - మోసమాయ నే* నాబుద్ధికి * మోసమాయ నే

అనుపల్లవి - మోసమాయ నేమి నేను* మువ్వగోపాలుడు నేను*

(మొక్కి వేడిన రాడ ఓ చెలియ|| మోసమాయ|

అందటిచల్లనైనచందమామ నాపాలిటి * కనలమాయనయ్యో చెలియ

ముందు నేనెవ్వరిపొందెడ బాపితిన్ * అందుకు నేనీలాగై తిన్నో ఓ చెలియ

మోసమాయ

వలవలనాకన్నీగు వెలువలాయ నేటికె * వెలదిమోసు జూచితిన్ చెలియ

చిలుకపగపాదించె నెదీని బెంచిన * చేతులెటువంటిదో చెలియ|| మోసమా

ఏప్రాద్దుప్రాణవిభల నెడ బాయనియింతు * తెన్నినోములునో దిరో చెలియ

చావునగూడున్న విభునిదప్పుల బెట్టుచెబులు * నాపాలగలిగిరో చెలియ

మోసమాయ| ౧౨౧||

ఘంటా*ఆది

పల్లవి

(మొ) క్కేనుజాగు సేయకు వే*మా*చక్కనిమువ్వగోపాలునితోడి లేవే

అనుపల్లవి - ఎక్కువైన పాణసభినీ వే*యదినమ్మితి*

నింతయూపకారము సేయవే|| (మొ) క్కేను||

కాయబుబారికి తాళజాల*నీవురన్ను*కాచిరక్షింపనిదియేవేళ

ఓయమ్మ పొరిచూపులేమేలా*యూసమయాన*నోదవనిచెలికతైలేలా ||

(మొ) క్కేను||

వేడుకన్న నాపెరయలేదా*అయ్యోనాపాలి*విధినామనవినిన్నవింప

అడబుట్టువుబుట్టలేదా*విరహవేదన*అతివనావలెనీకుగాదా|| [నీదా

(మొ) క్కేను||

ముదితరోసేనున్నతెలుగు*విన్నవించితేమువ్వగోపాలునిమనసుకరగు

మొదలనన్నేలినమోహమెలుగు*మాటలేటికి*ముమ్మాటిజొచ్చినినీమ

(మొ) క్కేను||౧౭౨|| [రుగు||

తోడి*ఆది

పల్లవి - (మొ) క్కేరచలమేల*మువ్వగోపాల

అనుపల్లవి - అక్కరతోనీకొగిలు*నలముకొంగయివేళ|| (మొ) క్కేర||

అరుదుగాదానీమేలు*అలిగేదియింపాటచాలు

సరసమాయినెమ్మేలు*కాడివింటివిగాబోలు.....(మొ) క్కేర ||

మారుడేసెప్పుచూపు*మనవాయింతైనరాపు

కొరియున్నానునీ, పా, పు*పక్షి వేయెంతసేపు||..... (మొ) క్కేర||

నిన్ను నేలపాదాలా*ననువిల్లుకేళిదేల

మొన్నటిచలమిక నేల*మువ్వగోపాలయీవేళ||... మొక్కేర||౧౨౩||

కేదార*త్రిపుట

భల్లవి - రమ్మనవేసముఖాన*రాయభారములేలే

అనుభల్లవి - కమ్మబిల్లునిగన్నచ*కొనిమువ్వగోపాలునిరమ్మనవే||

సొగసుజేసుకవచ్చి*సుదతులందఱుజూడ

వగలుచేసితల*వాకిటనిలిచి

తెగవాడేవిధమేమో*చినదినముక్రొత్తలాయ

యిగురుబోణిరోవచ్చి*యెంతసేపాయినో||.....రమ్మనవే||

ఇరవందనిన్నమా*యింటివరకువచ్చి

తీరుగవేంచేసెనట*సరిస్థాన్తువేళ

పిరిబోణిరెవ్వరో*వేళగానదిరట

తరుణిరోమేనుంత*దొరలమాబాగాయ||.....రమ్మనవే||

రాహురోతానెన్నడు*రాతేదోసోలేదో

కామకేళిచినన్న*గలయిలేదో

ఏమేసేనందాకి*యెదురుగాగావలెనో

మామువ్వగోపాలుడు*మనసుశోధించెనేమో||.....రమ్మనవే||౧౨౪||

అహిరి*గృంథ

ప|| రామరామప్రాణసఖినెడబాసి*రాముడెటువలెదాళేనోముందు

అనుభల్లవి - తామరసాక్షిదలచితెవాగుండె*

గలడంటందెనేనుందునయ్యయ్యో||రాహు||

కలికిదిలుకలపలుకులీలాగుననతికి*కిర్మిపూలంబులై యుండలేదో
 వెలరాయడతనిపాలిటికినీలాగున*నిప్పులకుప్పయైయుండలేదో
 తెలికను రాతిరిపగలునీలీరువను *దిగులుమదిలోదోచదాయ నేమో
 చెలియ నెడబాసినప్పటినుండినామనను * చిందరవందరై యున్నదయ్య

రామ

[యోగ్య

మగుగుపగవాడగుచునీలాగునాడల్ల* మనుజేశునలయించదాయ నేమో
 కెరలియాగండుగోయిలనాడమీలాగు * భేకమై యతనిబాధించలేదో
 విరివిగానతినికాహారని ద్రాదులును * విరసంబుగాకనింపాయ నేమో
 విరిబోణి నేచెబాసినది మొదలు నేనిట్ల*వెడవిల్లుబారిపాలై తినయ్యయ్యో

రామ

జేమాటునావలెనుదననతికినాతడును*వేడగనునమ్మికలునియ్యలేదో
 కామినీమణివద్దలేనప్పుడతనికి*కనుగవలనీరిట్లు గ్రమ్మలేదో [మో
 తామసపుప్రేమచేనతడునావలెగాక* ధైర్యంబుదెచ్చుకొనియుండెనే
 కామించిననుమువ్వగోపాలరమ్మనుచు * కలసినచెలికనులగొప్పనయ్య

రామ॥౧౭౫॥

[యోగ్య

కేదారగౌళ రాగము*ఆది

పల్లవి - రారరారయింత*రాపుజేయక

అనుపల్లవి - కోరియున్నానుమువ్వగోపాలనీకు మ్రొక్కేను॥ రార॥

తేరిజూచిమాటాడితె*తే నెలుజిండునటర

కూరిమిగోరంతలేక*కోపగించేవు

చేరినేనెంతవేడి*చి తమేలకరగదు

సార సాక్షయి దేటి చలము * చాలు చాలు యీ వేళి ||..... రార||

ఎందాకన న్నే చేవు రా * యంత సేపు తాళుదురా

మందబుద్ధివై నేమనా * మాటవిసవు

చిందర వందర లై మనసు * జెప్పినటు చేయదు

లందగిందికొగిట * నలముకొందువు గాని||..... రార||

శంచ బాణుకేళినిలా * లించిన న్నే లిపివిపుడు

మంచి వేళ గాగా నేమో * మక్కువ మీఱ

వంచనతో నీమనసును * ల్లించుకొనియింతలో నే

మించినాపై లేని సేరి * మించక మువ్వగోసాల||..... రార|| ౧౨౬||

కిల్యాణి * ఆది

పల్లవి - రారా నామిరారా

అనుపల్లవి - రారా నావలపు * వారకమించె నానామి||రారా||

ఎంత సేపు తాళుదానరా * మోహ * మింతని రాదు నీయానిరా

చెంత చేరికె మోక్షవియానరా * నన్ను * చింతల బెట్టేదిమానరా నానామి||

రారా

పరానీకు పగదాయనా * చూచి * యేలేటంత పాటిలేదాయనా

చేరినీ పడ సేవ జేయనా * యిప్పుడు * చిన్నినాటికూటమిపోయెనానామి||రారా

కూడితివి కదయపుంచరా * మువ్వ * గోపాలనా మోహ మించరా

వేడుక య్యానికొగించరా * నన్ను * వింత సేయక గారవించరా||రారా

సావేరి * త్రిపుట

పల్లవి - లేమరొమా మువ్వగోసాలు చందెన * లేస్సయ్యుండి లేచాలు

అనుపల్లవి — వేమాటుగా లేడినగ వా బావిలోనీరు*

వెల్లువ బొయ్యినట వే*మెంతటిదిట వె॥ లేమ॥

నాపుణ్యముచక్కనా నాటిదిరము లెల్ల*నన్ను చేపట్టలేదా

ఈపట్లవిడనాడె వెన్నెలదీకటి*యెవరికైనలేదా*నానితోవాద॥ లేమ॥

పలుమారు నా వెళజూచినొచ్చి ననోట*బలుకబొయ్యేరునుమ్మి

అలగిమీచేత నేనాడించినట్టె*తె* అశనిమనసునొచ్చు నె*యేమివచ్చునె॥

లేమ

కన్నెరోననుకూడికొంటియ్య మై*యన్నమువ్వగోపాలుడు

వెన్నె వంటిహనను రాయిచేసుకొన్నాడు* విడనాడియించురాడు*మో

లేమ॥ ౧౭౮॥

[మజాడదు

శాదాకాశ*ఆ

౬ పల్లవి — లేమరోయూక కేపవ్వ*ళించియూంటినే

అనుపల్లవి — మామవ్వగోపాలునికే* సీమాటిభంధించెరో

ఆమాటేమియులేక*అశదాకడ నెనీకడ ॥ లేమరో॥

వడివడికొపములొను*వచ్చిముసుకు బెట్టుకొని

పడకింటిలోమాటాడక*పవ్వళించెనే

విడనియ్య నేబోదుగిదా*వికలించివేసెనంచుకు

నుకువనోరాడకయిదివా*నొముఘనునుకొని॥..... లేమరో॥

మెదలితేశయ్యపై శనమేనువామేరంటునని

ఓదిగితామంచముగొటి*యోరజేరెనే

కదసినాకొంటిలోనే*నదముకమోవానబోతె

ఉనరి లేదిసాయ్యానని*పద లేదిమేరి గాడని||..... లేమిరో||

అలగియున్నవిభుడెప్పటి*అలవాటున నాయందుదిరిగి

కలికినిదురపరాకెమో*కొగిలిం చెనె

సలలితముగ నేనప్పుడు*నందుకొనిమువ్వపురి

నిలయునితోగలసిమెలసి* నేనునతడునప్పుకొని||..... లేమిరో||౧౨౯|

ముఖారి*భాపు

‘చల్లవి - వచ్చిన నేమి రాకున్న నేమి* వనితరోనీవదికి

అనుపల్లవి* ముచ్చటదీరమామువ్వ * గోపాలయని*

మోవియాననిచ్చేవోచెలియ||

‘వచ్చిన

చేరదీ సేవో*యిందురచ్చని*చెక్కునొక్కేవో

వారిజాతీనీపై*వలచినవాడని

గారవిం చేవో*రమ్మనినన్ను*కరుణజూచేవో

నేరములెంచేవు* నెనరులేనివోట||.....వచ్చిన|

చిత్తమిచ్చేవో*దేవుడని* సేవచే సేవో

పుత్తడిబొమ్మనీ*పాండగోరివనన్ను

పొత్తుజే రేవో*గురునిచేతి*పోరుదీ చేవో

మత్తురాలవునీ*మాటనమ్మియిందు||.....వచ్చిన

మనవివి నేవో*బాగాలిచ్చి *మడుపాసంగేవో

మునుపటివలెన* న్నెననినోరునిండ

ముద్దుపెట్టేవో*నామదిలోనిమోహమెంచేవో

నసుమువ్వగోపాల*యగిలాలిం చేవో||.....వచ్చిన||౧౩౦

పంతువరాళి*యుంప

పల్లవి — వచ్చే మనసో రాని మనసో* వనితనీ వేదెలుసుకోవే
 అనుపల్లవి— అచ్చటకంచివరకు*దాడినమాటలిదిగో||వచ్చే||
 మొంటనేబిలిచి శే*ముదితనీవెవ్వర నెను
 కలసినదాననటె*కన్నీగునించెను
 ముగముననీవంపించ*ముద్దుటుంగర మొసగితే
 సదయండుకువచ్చి*సక్తియ కేలనుంచెను|| వచ్చే||
 శొలుతటినుమతలు*బెలిమిలాలనవగలు
 నలపులువేక్కణజాబు*వ్రాసినగని
 పలుకరించి వాని*పాదములచెంతనుంచగ
 ఆలివేణి తాచదువు*అసరుసురననే|| వచ్చే||
 ముద్దుముప్పగోపాలుడుమన*మిద్దటినిబ్రమయించి
 అద్దమరేయినిన్ను*సద్దుసేయక నేలి
 దిద్దినపైగనే*దెలియజేసినంతలో
 ముద్దియదయమటువకుమని*ముమ్మాటికనుమనేను||..... వచ్చే|| ౧౮౧|

కాంభోజి*త్రిపుట

పల్లవి—వదరకపోవేవాడేలవచ్చిన*వద్దరావద్దనవే
 అనుపల్లవి—అదియొక్కయుగమువేతోజన్మమిపుడు*
 అతడెవ్వరోనేనెవ్వతోటచెలియ|| వదర*
 చచ్చనిచ్చలునేడేవచ్చినరేపైక*వచ్చిననుచునుదిలో
 చచ్చగాబలువేడిగట్టూర్పులచేత*నింతిరోపెదవులెండి

హైచ్చైనవెన్నెలచిచ్చులరాత్రులు*ఎన్నెన్నోగడచిలివిక నేటిమాటలే
వదరక

వలపుకానిదేకదావచ్చుననుచుదెరు*పులుజూచివేసారితి
నెలలెంచియులసితినిలుపరానిప్రేమా*నెమ్మదిపడచకొంటి
కలకంఠశుకనాదములుమించువాధుమాన*ములుగడచితీ వట్టిముచ్చటలిక
వదరక [నేలే॥

భానురోశకునములడిగితిమువ్వగో*పాలుడువచ్చుననుచు
కామించినాధులగలయుచెలులజూచి*కరగిచింతనొందితి
రామరామయీమేనితోనికవాని*మోముజూడవలెనామొదటిపాండే
వదరక॥౧౮౨॥ [చాలు/

ఘంటా*అది

పల్లవి-వన్నెకాడిందురాగానే*వర్షనేరమ్మ

అనుపల్లవి-కిన్నీరుచెలులకుపాన*కముగాబోలు॥ఎన్నె

అందముతోనుంచిమాట*లాడుచునుంటె
అందునావంటివార*లనియుంటినమ్మ
ఇందుముఖప్రాణేశు*నెడలుజేసినదనక
కందువతోనిందుకే*కంకణముగట్టిరే".....ఎన్నె॥
నెరుతోనాయంట*నేయున్నాడనిసారెకు
మనసుపెరిగవలెనని*మందలింతురె
ఎనితివారిమాటలు*పెననైసమ్మతిజెల్ల
కినిసికలపలేని*యో*మనిబోధించిరో".....ఎన్నె॥

పలుమాటుముప్పగో*పాలుని నేను

కలసి తనజీవము*వలెనుంటిరమ్మా

మలతలందటికి నా*మేలుకి నులకు వెగటై

చలపట్టి వారేమి*సాధించుకొనిరో||.....వన్నె || ౧౮౩||

మధ్యమావతి*భావు

పల్లవి—వలచిన నాడ నేనీమీరచాల

అనుపల్లవి—కులుకులాడిమువ్వ*గోపాలుడ నెభాను|| వలచిన||

నిను బాసికంటికివిమర రాదు*నిమిష మైన గాని ప్రాప్తబోదు

ఎవసినమరు బారిరోర్వగ రాదు*యిక నాతమినిలుపవశము గాదు|| వలచి||

బాళి నెంతో తగుణియీ వేళ*తాళ లేనునా పైదయదాచిన మేల

చాలనన్ను కరుణించిల*నేలుకొమ్మంటెనీ జాగులేల|| వలచి||

ఏపట్ల దెలియ లేక యిటువలెనీవు*పాపజాతిమరుని పాలుజేసేవు

కోపగింది నెవరు గొనరిన రావు * కొమ్మమువ్వగోపాలుడని కాగిలీవు ||

వలచిన|| ౧౮౪||

పున్నాగవ గాళి*త్రిపుట

పల్లవి—వలప నేదెటువంటి*వస్తువో తెలియదే

అనుపల్లవి—తలిరుబోణిమువ్వగోపాలుని*

తచ్చనల కేలోనై తి నేతాళ జాల నేమి సేతు నె*తిన్నయ్య|| వలప నె||

కన్నవిన్న మేలుగా*దున్నచోటనుండనీదు

అన్నముహిశవుగా*గదేమో, పొదుపొదు

క నైరోవలపునన్నింతగాజేసెనొలెదొకటకటతాళనావళమ*అన్న

వలపవె

య్య!

రోయ్యుపగలునిద్దరలేక*రెట్టించివానిపైప్రేమ

వోయన్నమించెనెతమి*యోర్వనావళము

మాయగాదుమువ్వగోపాలుని*మచ్చికలకేలోనైతి నెనెగాయకములె

లియనైతిని*అన్నయ్య||వలపవె||

కలలోమెలుకువనువాని*కలువరమేగాని

చెలులతోమాటాడనా*చిత్తమురాదె

అలవాటులేనిమో*హముగాకనెలయ్యయ్యోయేమి నతునె*అన్న

వలపవె||౧౮౫||

[య్య!]

పంతువరాళి*భాపు

✓ పల్లవి—వలపుదాచనేరనెయోభామ*వారికిరివలెనె

అనుపల్లవి—తిలపునతనమీడి*బాసలిచ్చిచాలతరికిపుచేసినాడె*పీభాష

వలపుదాచ

ఇదిగోవాడువాకటవచ్చెననివింటె*ఎదురుగనెబోదునె

పరకచేలాగొసగితోడితెచ్చి*పానుపుపైనుంతునె

ముదమునవానితోమ్మనగుబ్బలానించి*ముద్దుబెట్టుకొందున

అదనుగనుతిచేసేబాగాలిదిగోయని*యూకుమడుపులిత్తునెవోబాస

వలపుదాచ

తేలకముయదముమీగనాకొనగోట*దిక్కివేళకబూతునె

బలిమినుగదధముపన్నీటచుక్కించి*బాగుగనలడుదునె

సోలపున వాని సైపదము బాడివీణ * సోలపుగ మీటుదు నే
 పలుమారు నామీదద యయుంచుమని వాని * పాదము లొత్తుదు నేడ భావ
 వలపుదాచ

మోసబుచ్చినన్ను మువ్వ గోపాలుడు * మోముజూపకున్నాడే
 చాసిదాననని తెలిసి తెలియ లేక * యాసలూదగ జేసెనె
 గోసమునిలువదెటుల తాళుచునా * దోస కారిని హడ నే
 మీసముగలమగ వానివలె నెవచ్చి * మీసరమున నేలె నేడ భావ || వల || ౧౮౬ ||
 పున్నాగవరాళి * ఆది

✓ పల్లవి — వాడిచ్చిన నొమ్ము * లేలవద్దంటి

అనుపల్లవి — నేమయూమాటలువింటే * నినునివ్వరాచెలులు || వాడిచ్చిన ||
 హితవుగూర్చినీతో * యింతకోపమువద్దని
 బతిమాలేసుఖులునీ * పాటిగార
 అతివవానిచేతు * లంటిననీగుబ్బలు
 న్నతములై నీరొమ్మునను * న్నిదియిందు కేలాగే || వాడిచ్చిన ||
 నవనీతమువంటిమ * నసురాయిజేసుక
 ఎవరుదెల్పినకన్ను * లెట్టచేసేవు
 అపుజెయిన్నాళ్లు వా * డానినకెమ్మోవి
 కువలయాక్షియుంచేది * కొడువగాదటవే || వాడిచ్చిన ||
 కొనిన్నేలినమువ్వ * గోపాలుడించువచ్చి
 నేరములుగాచిమ * నించుమనిన
 ఆరుదూగుజేసేవు * ఆతడుసంపరిచగా

శ్రీ స్రయపదంబులు.

మీరియున్నటియీ*మే నేమి చేసేవే||.....వాడిచ్చిన||౧౮౭

ఊసేని * త్రిపుట

పల్లవి — వానికి నే నేలవలచితనిటువంటి*వాడనితెలియకను

అనుపల్లవి — నేనేపుణ్యమాలినదాననై నంతుకు*

పూనియెవ్వరినైనదూరుకొనగనేలే||...వానికి||

అలరుశయ్యసైవె*న్నెలబైటనుండగ

ఛలి నెట్లసైగచే*సితివిరాయంటె

అలివేణియిట్లందు*వరిగదాయాగకే

అలదానిరమ్మంటి*ననిబొంకులాడెనె||.....వానికి||

నెనగుతో నాయొర్ద*నెయుండిదానిత

న్నువిముద్దులిడుకొంటి*వనినేనడిగితె

నినుజూచిచూచినా*కనులరులుగ్రమ్మియా

వనితనీవనియుంటి*ననిబొంకెనమ్మ వానికి||

కూరిమిమామువ్వ*గోపాలనెజూడ

పారసాక్షినియెట్లు*జేరితివంటె

వారిజముఘియాలాగు*జేరితిననితనివి

చీరసారెకురతుల*దేలిం చెనమ్మ||.....వానికి||౧౮౮||

యదుకులకాంభోజి*త్రిపుట

✓ పల్లవి — విందుబూచిగిరిగోనే*తిల్లగో*విందుడిందువచ్చీనేమో

అనుపల్లవి — ఇందువదనయింటి*ముందర నెంతవింతగవిందు||

కలుకుచున్నట్లు*కుశ్శిరిగీ నె

కలకలమునుచు పైడి * కంటపలికి నె
 మొలనున్న నెటికోక * ముడియిప్పుడువదలీ నె
 ఇలలోననీశకున * మెవరికయ్యానమ్మ || విందు ||
 జక్కువగుబ్బలు * చాలయిస్పాంగీ నె
 చక్కెరచర్మకొక్కెమ్మ * సోధకదరి నె
 నుక్కునంధటిదండలు * మాటిమాటికిబిగి సేనె
 పక్కనతోరణగౌళి * పలుమాటుబలికి నె || విందు ||
 తలచినట్లన్నేడు * దైవముతోడయ్యా నె
 కలికిరోయిదియేను * శారీరముయ్యా నె
 ఎలమీనీవామభ్యుక్త * మిపుడిచిగోయగరి నె
 పలుమాట్టిముప్పగో * పాటుడునినుగూడి నె || విందు || ౧౮౯ ||

ముఖారి * అది

పల్లవి — విడువిడుమన్నుయిదేటిసుద్ది

అనుపల్లవి — పడతింటికిపోలేదని * బాసచేయించుకోవలె || విడు ||

కద్దుకద్దనిమ్మచెదాక * కట్టినదేదానికోక
 సుద్దులుబల్కియిందాక * సుదతింటికివచ్చేగాక || విడు
 ఎదిరించితేకాదనెరు * పటికేయూయూరుగూరు
 పదిలేదికాదునాట్రు * అదిగోనెచెక్కిటగోరు || విడు
 ఘనునన్నేలినట్టిమేటి * ముప్పగోపాలదెప్పాటి
 దినదినమునాతోసాటి * వవిధలలోనేటిపోటి || విడు || ౧౯౦ ||

౧౩౬ శ్రీ యశవంతమ్ నెం. ౧౭
 పల్లవి - వివేకావళి
 పల్లవి - వివేకావళి

అనుపల్లవి - వివేకావళి కావ్యమున గోపాలాచార్యుని

చిన్న వాటి నే ననుజుల బతిక మాలితివి గదా

మన్నించు నుజుల బతిక మాలితివి గదా

పన్నత శయన నన్ను బలిమి బట్టితివి గదా

తిన్నగా నే నెంతో తెలియజెప్పిన గాని..... విన

తగులులు విశ్వాస మాత్రకుల నెవుగదా

సొగడ ప్రశము చెడిన సుఖము లేదాయగదా

ఎరిగి తెలులు చేక నీయగుగదా

అరగడియ మాత్రాన గుఱు నెన్నె గాని..... విన

అలుకదీరి గూ పెనీవు గలుసుకొంటివి గదా

కలకాలమీ కర్మటికి గాని నైతి గదా

చలపటి నీవు నన్ను చాక చేసితివి గదా

పలుచ నాయగదా నా బ్రతుకు మువ్వగోపాల..... విన ౧౯౦

బేడ శ్రీపుట

✓ పల్లవి - వెతకి తెరాసోయి వేరువెల్లికి

అనుపల్లవి - హిశవైన చెలులిక నెవరు వద్దను లేరు వెతకి

బట్టుబెడిన గాని క్రింది నవై నేవి

తెచ్చితిచ్చి నీవెవలంటివి

పట్టుకొంటివి రానన్ను బలిమి గూడితివి

ముట్టు నెలదప్పెను* మొగ వాడూరను లేడు||..... వెతకి||
 విందకొడిగట్టితిని* విన్ననబనిలేదు
 ఇందనీయదుహ* డిక్ నేమి నేతు
 నుంచుమాకులడిగి రా* రా* మంత్ర సానులవద్ద
 కుందరదనలుగూడి* గుసగుసలాడకమును పె||..... వెతకి||
 డొరికిపోయిననుగడు* డొట్టిపడ్డట్టువచ్చి
 ఈ రెయిననుగూడె* విక్ దూరుబాసె
 గోరినగోరిగోలెల్ల* గొనసాగెముప్పగోపాల
 నీరూపమున నేను* నీకేగందుమగ వాని||..... వెతకి|| ౧౯౨||

అనంద భై రవి* ఆది

✓ శ్రీ పతిసుతుబారికినే* నోపలేకనినువేడితే
 గోపాలముప్పగోపాల
 ఏపాద్మదానింటిలోనే* కాపైయుండినీసరిసస
 ల్లాపాలముప్పగోపాల
 పై సూతమాటల నేర్పు* జూపుదానిరితిపై నింత
 నీపేలముప్పగోపాల
 సూపులనన్మృలదేరిచూడనినాతోలేవిక
 లాపాలముప్పగోపాల
 నాపొందెల్లదానికిబ్బి* యేపొంచులేకయుసురనుజే
 నాపాలముప్పగోపాల||.....

సారాష్ట్రము*ఆది

పల్లవి — సమగ్రాడి నెలపూటలాయరా*చాలతామసమేలరా

అనుపల్లవి — సమయమురామువ్వగోపాల*

సామియేమోయనియం డేవు|| సమ||

అడుగడుగుకునిన్ను గనుగొనవలెనని*వడిగాకన్నలుబారీరా
 నడిపీధిలోనినుజూచిన నావల*యడుగుంచమదితోచదురా
 విడమీయగనే చేసోకిన నా*యొడలెల్లజల్లుజల్లునురా
 కడువేడుకతోబలు* కలసిముచ్చతైతిరా||.....సమ||
 గుబ్బులువట్టువైకిక్కిరిసెరా*కొనగోరులుంచిమనసీరా
 గొబ్బుననినుగొలిచిం చవలెనని*దోరికలెన్నోయన్నవిరా
 నిబ్బరమగునీమోవిలే నెలకు*నినుజూడనోరూరెనురా
 దబ్బరిలాడనేరనురాఅల*తావెల్లనమిదడిసెగదరా||.....సమ||
 నిన్నటినుంచివిరహముమించి*నిదురకంటికిరాదురా
 అన్నమునోటికినింపుగాదుర*ఆపనిపైభ్రమజెందనురా
 కన్నెపాయముననొకనాడైనను*గలసీతివపుడేమి తెలియదురా.
 నిన్నెడబాసియన్నియురోసి*నిమిషముస్పృహబోదురా||...సమ||౧౯౨||

బేగడ*ప్రీతులు

పల్లవి — సరసముగాదిక*సకియా

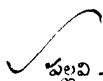
అనుపల్లవి — సరసముగాదిక*సకియరోకరిగిరి*

వరకుడునాగుణమెరుగకనడిచెను|| సరసము||

చక్రవాడిండు చచ్చి*చక్రకిన్నోని తె

నిమకలేపస్థాని* నెలరనీవనుమీ
 కదసి మెల్లినచ్చ*కములకు వాడునా
 పదములూత్తవచ్చితె*బట్టనీయకుమీ||..... సరసము||
 అతివవినవేనాలు*గైదుదినములదాక
 బతిమాలించక గాని*భయమురాదన్న
 అతితమిగొగిట*నదముకొవికెమోవి
 యతడాసవచ్చితె* అంటవదనుమీ ||..... సరసము||
 పరగమామువ్వగో*పాలుడై నకంచి
 వరదుడుననుగూడి*వదలకనుండి
 హరియేయెన్నికలేక*గరివిందిపొరిగింటి
 హరిణాక్షివడిగింఁచె* నవివింటినన్ను||..... సరసము|| ౧౯౫||

తోడి*అది

పల్లవి — సరసిజాక్షినీదన్దము*సఫలమాయెను

అనుపల్లవి — పరమాత్ముడైనమువ్వగోపాలునిహస్తముసోకినంత నెస
 నమ్మికలిచ్చినీవునన్నెంత నను*అన్నకొమ్మనగ
 సన్నతిగముద్దుముద్దుగనిన్ను * రెమ్మననుంవగ
 నెమ్మితోరాతిరిపగలువాడు*నీవదయిండుగ
 కొమ్మరోకోపమువచ్చినంత నె*కొట్టరాదటవేవోచెలియరో|| ... సరసి||
 నలివాక్షినీవెంతకసరుకొన్న *నప్పుచేయోగా
 చెలువముగానీకుదగినసాములు*సింగారింవగా
 వెలదినీకురులుడువ్వి*విరులుదురుమగా

క్షేత్రయశనంబులు.

అలుక నచ్చినచేతన*న్ననలించ రాదట వే*వో చెలియరో || సరసి ||
 సా రెకునీకుదృష్టి దాకీనని*చాటుననుంచగ
 చేరిమువ్వగో పాలుడునీకు* సేవ సేయగా
 కోరినయపు డెనిన్ను గూడి* కూరిమికో సరగ
 శ్రీ రామరామనిన్ను వాడు* చెనక రాదట వే*వో చెలియరో || సరసి || ౧౯౬ ||

ముఖారి*ఆది

పల్లవి — సామికి సరియెవ్వ రే* నాచక్కని

అనుపల్లవి — భావరోతిరువల్లుూరిపీర రాఘవ || సామికి ||

నెలగరోయెప్పుడైన* నే నెచెక్కిలిజీరి

కలగియెటుక లేకయో* చెలియజేరెనంటె

తెలుసుకొన్న నుగాని*యలగిమాగుబలుకక

చలియించగినిండుకుండ* వలెనుండునన్ను ||..... సామికి ||

కదసి నే నే నానిమోవి* గంటిచేసి మతిపున

శుకరియాలాగున నే* పడతియుంచెనందు నె

అదరీనబో పగించిన* అలసినసౌలసిన

నదిరాక్షి నాది శ్రమన*న్ను బిలుచుమునన్ను ||..... సామికి ||

భావరోమామువ్వగో* పాలుడాపీర రాఘపురు

కామురేలి హూయలుగ* గలసియుండగ

ఏనుగుపవర్తనై న*యాలాగుండువోయంటె

ఈమాటెట్లంటివని*యెంతో యుస్సుర నేనన్ను ||..... సామికి || ౧౯౭ ||

కాభోంజిశ్శ్రీపుట

ప॥సుదినమాయ సేయాస్త్రాద్దుసుదినమాయ సే * యీ * మద నావ తారుని
సేవమనకుగలిగెనె

స్త్రాద్దుననిలువుటద్దముబొడగన్నిఫలము * ఈ * ముద్దుమోముజూడ
గలిగెముద్దులగుమ్మ

ఈస్త్రాద్దుపూర్ణకుంభమెదురైనఫలము * ఈ * భూపాలకుంజరునిసేబా
డగంటినమ్మ

ద్విజరాజులసేవించిన * దివ్యశకునము * ఈ * విజయరాఘవశౌరిని
విడిదిలోగంటి॥౧౯౮॥

అనందభైరవి * త్రిది

✓ పల్లవి - హితవుగాదేమోనీకెన్నడైనమాయింటికి *
బతిమాలినరావుగోపాల

అనుపల్లవి - సతమైతివనియీడు * సరసిజాతములలోన

ప్రతిలేదనియుంటి * గోపాల

హిత

నీవెట్లజాణవైతివో * నీపైనురలుకొన్నదాని

భావముదెలియలేవు * గోపాల

నావెంటబడెనట్లు * నీవెంటబడకున్న

భావజునికేమాయ * గోపాల॥.....హిత॥

ఏపట్లదయజూడవునీ * వెవ్వరనవేనేమి

పాపముజేసితివో * గోపాల

ఈపుట్టువుబుట్టికించి * యితనన్నలయింతు

పాపపుటధి నేమందును * గోపాల || హిత ||

కలసినిన్పుచొ శీతి * గతులదేలించినను

భరియననోరురాదా * గోపాల

నలచినావలెనున్న * వనితలెందఱోనీకు

బలవంతమాముప్పగోపాలా || హితవు || ౧౯౯ ||

పున్నాగవరాళి * త్రిపుట

పల్లవి — అయ్యయో నావంటితొయ్యలి నేచేది * అయ్యలూతగునటరా

అనుపల్లవి — నెయ్యముతోనిన్ను * నెఱుచున్నలేదా

గయ్యాళిభాధన * కాదనిరాదా || అయ్యయో ||

ఇచ్చిననమ్మిక * లేమాయనలనాటి

మచ్చికలన్నియు * మఱి చిత్రహా

ముచ్చమందులమారి * ముదితననవలెగాని

యచ్చోటనిన్నన * నగునానాసామి || అయ్యయో ||

కలనై ననీమాట * కాదనలేక

చెలిమికేహితముగా * మెలగుచును

వలచినట్టిరన్ను * పద్మికిరమ్మని

పలుకిరించవునీకు * పగదాననటర || అయ్యయో ||

మాలిమిమునున * స్నేహితుముప్పగో

పాలయూచలమేల * లాలించగా

లేళిజాలవిరిహ * శాపమగ్ధలమాయ

జాలిబెటకుమీకు * సదసకురాదా || అయ్యయో || ౨౦౦ ||

పురుషవిరహము

ఘంటారవము - రూపకము

శల్లవి — అలగియేలయిందు వచ్చితి*నయ్య య్యోయింక నేనేమి సేయుదు
అనుశల్లవి—దిలుకలకొలికి వింతతో నెంత*చిన్నపోయెనో॥.....అలగి॥
జలజాక్షి నాయురమున నేకాని*శయ్యపై నెన్నడుపవ్వళించదు
అలగు నామోవిపానక మే గాని*యన్నముముట్టదు
చెలియ నాపాదముల కేగాని*చెయ్యి దేవర కైన మ్రొక్కదు
ఎల్లనాగవిరహ వేదన చేత*నెంతనొగిలెనో॥..... అలగి॥
కలికిన స్నేకానియొగులంగల్లనై న*గన్నులఁజూడనొల్లదు
ఎలమిన స్నేకానినుననున*సెమియుదలంచదు
శలుమారు నాతో నేకాని ప్రాణ*పదమైన చెలులతోముచ్చటలాడదు.
కలకంఠిననుబాసినందు వలన నెంత*కన్నీరునించెనో॥..... అలగి॥
కూరిమి నాసామియను గానిమామువ్వ* గోపాలుడనిపేరబిలువదెన్నడు
ఆరూఢిరతి కేళితా నేకాని*న్నలయినీయదు
వారిజముఖ సేసలిగి తేతా నే*వచ్చి వేడుఁగానియొగులనంపదు
ఏరితితా ధేనోయెటువలెనున్నదో*యెంతబడలెనో॥..... అలగి॥౨౦౧॥

నాధనామక్రీయ*త్రిపుట

శల్లవి — ఇంతహాయివంత

అనుశల్లవి — కంఠజనక నారెండు* కన్నులొననీతోపాండు ॥ ఇంత ॥
ఆనవాలుజుంటి తేనె*లారగించినివోయెడ
ఆననీయనాధటగా*యంకముగాను

బూనినచెక్కిలి*పుక్కిటాకులందియంది

యానగానానగాతీయ*నైయున్నదిరాగోపాల|| ఇంత||

కలపముపన్నీరుజాతి*కదంబముపైనిండ

నలదుకొన్నావుగాబోలు*నందముగాను

కులుకుగుబ్బలనురెండు*గుమ్మికాగిలీయబోవ

జలువవాసనలువెద*చల్లిరామువ్వగోపాల|| ఇంత||

ఎన్నిమంచులిడితివో*యెంతనుచువిన్నవించు

జిన్నదాననీమాయల*జిక్కితిలేరా

నిన్నుజూడజూడగ*నేడునాతమిమితి

తిన్నగానెందైనతనివి*దీరదుమువ్వగోపాల|| ఇంత|| ౨౦౨||

తోడి*జంపె

✓ పల్లవి|| ఇందుకేపగజేసెనా*కమలజుడు* యికనైనలెస్సవాసునె||

అనుపల్లవి—అందుకందుకుచెలులు*నమరికితోనున్నారు*

చందమామచల్లనుండెనా*దైవమా|| ఇందు||

బలిమితోనేనుంటినా*భాగ్యములు* తెలియలేకపొమ్మంటినా

కలకంఠిరోవినవే*కంటికలలోదాని, చెలువుండలచేరకున్నావో, దైవమా

పగవారితోగూడెనా*సామిమనసు* పాలుబోయినీల్లాయెనా [ఇం||

చిగురుబోగిరోవినవే, దిన్ననాడిచ్చినబాస, పగలెల్లనాదాయెనా, దైవమా

మ్రొక్కుమంటెమ్రొక్కునైతినా* నేనిటుల* మోముజిన్నజేసుకొంటినా||

చక్కెరకెమ్మొచ్చి, చాలదయతోరాగ*దక్కనిమువ్వగోపాలుడు, నేను

ఇం|| ౨౦౩||

మోహన*చాపు

పల్లవి— ఇద్దరికి సరివలపులాయె* నెవరికై నవశ*మా

అనుపల్లవి— ముద్దుసిల్లగోవిందునికి* మోహనాంగికి ఇద్దరికి॥

విభుడుపాంచాలభుడు* వెలదిపద్మినివంశజాతి

యుభయవాదులనునసులుసుమత* లువిదలారతేలిసితేలియలేదు ॥ఇ॥

కంటిరావింటిగావీరికూపము*కంటెగంటనుగన్నవారలు

ఓంటియొంటములుచేసియెడనేయ*నోభామినీచేతనాచేతనానా॥ ఇ॥

నాలుగుజాతులవేళలుదెలిసి*నాతివిభుడుకలసిమెలసి

తేలిందమామువ్వుగోపాలుడె*సిల్లగోవిందరాయుడైనాడె॥ ఇ॥౨౦౮॥

భైరవి*అట

పల్లవి— ఇటువంటివాడురానేలే*యీలాలగైతే* యేటివేడుకతనమె ॥

అ॥విటరాయుడచ్యుత*విజయరాఘవుడెంతో* వెలుచునమ్మాదానికిఓ

అలివేణిరాగాజూచి*చిలుక*యన్యవచ్చినాడంటెనందు॥ [చెలియ॥ఇ॥

కలికినినాయిలుయాయంతిసారుగని*చిలుకనుకండింతువా

యిలలోనయిటువంటి*నుగవారివరస*లెందైనగనుగొంటిరా* ఓచెలి

ఈగాతిరిమాయింటి*పావురము*హెచ్చుతమిగలిగినదీ [యా॥ఇ॥

సారి నావుపరతి*సల్పితేపలుక*హారకుండునటవె

యారతికూజత*మాటేమిచినేనంట*యలికినేనేమిసేతునే* యోచెలి

కలికిరోవిజయరా*ఘవుడులానునేను*గంతుకేలికూడగ [యా॥ఇ॥

పలుమారుగిలుకల*కోళ్లపట్టెనుంచముఘలుఘలుమంటెను [యా॥ఇ॥

మెలతరోయానద్దు*వాపెచినేనంటె* మొలనేననుగూ ౨౨

శ్రీ శ్రీ యశస్వత్యంబులు

శింక రాభరిణము*చాపు

పల్లవి — ఎవ్వడేయెవ్వడే*యో భాను

అనుపల్లవి—ఎవ్వడే నేను*బవ్వలించినవేళ*

బువ్వు బాణము వేసి*రవ్వ జేసిపోయే॥ఎవ్వడే॥

గరిత వారికి నేనుసతమా*నన్ను *గడ్డించుపలుకనుచితమా*నా*

పుగుఱుడూర లేని*స్రాద్దుమాపటివేళ*సుద్దులదేలించి*ముద్దు బెట్టిపోయే॥

పట్టపగలువాడువచ్చి*బలు*దిట్టగ నాయుల్లుజొచ్చి*వా* [ఎ]

డల్లైనన్ను బెట్ట*బట్టికాగిలించి*గట్టిగ నామోవి* గంటుజేసిపోయే॥ ఎ

పేదసాదలకిదియూరా*యిందు*చిన్న పెద్దలెవరులేరా*యీ*

చీచివారల్లె*వింశజూడ నెగని*దాదుపిర్యాదీ*ధరణిలోలేదాయే॥ ఎ

వెన్నదిన్నదిన్నతనమా*యల్లు*ప్రే తలగూడినగుణమా*నన్ను *

గొన్నచుగనివలె*గొంగుబట్టివీసి*రవ్వకుననుచిలిని* రాపు జేసిపోయే॥ ఎ

నీలమేఘశ్యాముడు *చుంచి*మేలుపీతాంబరధరడు*వాహ*

లీలబదియాటు*వేలగోపస్త్రీల*నేలినమువ్వగో* పాలుడనిపోయే॥

[ఎవ్వడే॥౧౦౬॥

కాంభోజి*ఆది

✓ పల్లవి—ఎవ్వగనిజూచినాడె*యిరితిరోనన్ను

అనుపల్లవి— జవ్వరిమువ్వగోపాల*సామినాచర్తము తెలియక॥ఎవ్వరని

మానగ లేని*చునసుభ్రమలే | కానగ లేని*క పటపుబాలా|

తానేయింటికి*దాగగ నేలా | ఏనుగ నెక్కి-దిడ్డి*నికయారగ నేలా॥ ఎవ్వ॥

కదసిదిగులుతో*గతిగూడతమి | సకచుదమైయాన్న *సామియితడేమి |

తుదమొదలై న నేమి*దొడ్డుకొంచ మైన నేమి । చదువక వేయింటిపె*జ

వాజమాకేమి || ఎవ్వరిన్ని

పరిపరివిధముల*బడతానైమందు । సరసవిరసమైతే* సామి నేమందు ।

మరుకేళి క్రొత్తలాయె*మామువ్వగొపాలుసాందు | యిరిగెదిమీబిరుదె*

యపుడెకూడియుందు || ఎవ్వరిన్ని ౨౦౭ ||

కల్యాణి* త్రిపుట

✓ పల్లవి-పలాదయ నేలరా* నేనీకుబలదాసా||

౧ అనుపల్లవి - చాలావలచినానురా* గోపాలప్||

దనువీయపు నామీనీకింత*చలమేలరా

ననువంటిదినికువంత*గోపాల||..... పలా||

తిరితీపెలజేసేపు*తల వాయింటికిరావు

కరుణతోననుజూడవు*గోపాల||..... పలా||

శ్రీనిధిమువ్వగొపాల*చెలులలోననుజాల

లాలించియేలితివీలీల*గోపాల||..... పలా|| ౨౦౮ ||

ఎదుకులకాంభోజి రాగము*అటతాళము

✓ పల్లవి-పలముగ్నగోపాల*యీచలమేలరా ||

విరహమునేదాళి రా*మదనునికిపుడేవేళ రా*నిన్నెడ బాయజాలగాప్||

నెనుననిమిఘన-మనినమ్మి-నిన్నేమేరా-మొక్కేనీ-చనువీరా-కాగి

లించవ-ద్దనమేరా-కొఫమేల్గు-క్కునరారా|| ప||

అందునిందుని-న్నందగ త్రైనిగా-సిందురా-ఆచెలిమాటలు-విందురా-యి

ప్రభునిమన-నలగా - - -

బలుచెలిమినినిను.గలసితినంతే. పలుకావు.మునుపటివలెనే-యళుకపు. క
సూరినాపె.జిలుకపు.మాటలకై న.నళుకపు|| యేలమువ్వగో || ౨౦౯ ||

కల్యాణి*జంపె

పల్లవి—ఓయమ్మవీరెంత*యోర్వజాలరమ్మ

అనుపల్లవి—సోయగమునదుపాకికృ*మ్మడు సేనుగూడియుంటే||ఓయమ్మ||

పంటికొద్దివామోవి*పైవిభుడునొక్క-న

గంటిజూచినవ్వే*నాకలికి

జంటబాయకనాతోము*చచ్చటలాడవద్దని

కొంటెతనమునగనరు*కొనియెనామగువ|| ఓయమ్మ||

బల్లివానిమోవివామోవి*పైనుంచగాజూచి

దత్తిగాదవియె*నాతరుణి

హత్తిమోవితోమడుపు*లందీయవెఱగంది

యిత్తరియివిగాకదయలని*యెనాయింటి||

ఓయమ్మ||

వన్నెమీరువిభుడునా*వద్దికిరాగానే మ్రొక్కితే

ఎన్నివేర్చెననియె*నాభాను

సన్నగూడితుపాకికృష్ణ*సగనాభుడాదరించితే

తన్నుదిట్టుకొనియెనా*తామరసనేత్రి||

ఓయమ్మ||౨౧||

ముఖారి * చాపు

పల్లవి — కావలెనమ్మనానికట్ల*కంబుకంటి||కా||

అనుపల్లవి— ఈవేళమువ్వగోపాలుచో*నావద్దజేసినవింతలకెల్ల|| తా||

మొందులమారదిమాయజలి*యెందుబొగడలేనిగమను

అందుబోవద్దని నేనంటిచేబట్టుక

సందెజామువేళబోయి సరగదానిల్లుజొచ్చితే

ఇందెలవచ్చితివంటిది యెన్నైన బాసలిచ్చినదట॥

కావలె॥

మగువ నేటికిటువంటి వానికి దగు నేకొమ్మ

పగలు రేయిమునుపువద్ద బాయక దానితో నె

నగవు లెక్కడనయము లెక్కడ నన్నాడుకొ నేడెక్కడ

ఇగురుబోని నామదిలో నీసులుదీగ నేసినది॥

కా ॥

మొన్నటి నేగములెంచక నేను మొదలమువ్వగోపాలదేవుని

ఎన్నిక జేసినామదిలో నే ప్రాప్తబాయక

జెన్నుగరతులగలసి మెలసి చిత్తమురాను నేవజేసి

కన్నెరో నేమించుకొన్నదెంచక గ్రుక్కనదానింటికేగినతడువ॥ కా ॥

ఎదుకులకాంభోజి * అట

[౨౧౧

✓ పల్లవి - కొపమురాదాయెవ్వరికైన

అ॥ బాపురేమువ్వగోపాలునిచెలి కాడు * చేపట్టిన మొదలు * చెప్పంది

లింగ * డాపెయింటిలోద * న్నాడుకొన్నదివింటె॥

కొ॥

నాటి నాటికి వాడు * నావద్దకి వచ్చి

వాటముగామూగ * వానివలె నెనాతో

మాటలాడక యల్లా * మగువయింటిలోనైతే

వ్రేటుగజ్జెలేతంబూర * మీటివంతపదాలెయదిగాక

మీటుజాతులెల్లా * మెలతయింటిలోనైతే॥

పరిసరానిది

నరియసొగసుగొ*రింతయినలేక

ఎరిసకువాడిందు*వచ్చియించుబోతే

బుగుసురుమాలె*బోడితలకుబొందుమల్లె*

|| కొ ||

పిరులుచరా*లెయిదిగాక*సరిగదుప్పటివల్లెవాటుతోబోతే

చెలువుడుచక్కని*చెన్నందిలింగమ

అలుకజేసిమగ*వానివలెనునాతో

గలసియిప్పుడల్ల*కిలికియింటికిబోతే

గళిరివములెపావురంపలు*కులెయిదియునుగాక

అలివేణివేణిదాని*కిళుకువాడైయింటె

|| ౨౧౨ ||

కాంభోజి*అది

✓ పల్లవి - గిలిగింతలయ్యారనాసామిచ*క్కిలిగింతలయ్యార

అనుపల్లవి - గిలిగింతలయ్యార*కిలికివిజయరాఘవ

మొలకచన్ననీపంటిమొనెనునొక్కకుమల్లె||గి||

కురులుహడనిదిరుత*పరువాననన్ననీ

వరులుమరులుజేసి*నెన్నలయించుచు

విరువాడశయ్యపె*మరువినుంత్రిములచే

బరిపరిపగవంత*పలుకునాచెప్పోకె||.....గి||

పలుపనేరివిలేత*వయసుననన్ననీ

పలుకులనేసొక్కు*జల్లికళరేచుచు

మొలనూలుగొనిపోకి*ముడిలోపలచెయ్యవేసి

అక్కిర తెలియనియరవిప్రాయాన
 దక్కినదయవానివలె*దప్పుమ్రొక్కలు మ్రొక్కచు
 బక్కిలోనేపవలింబి*బాసలెన్వైనజేసే
 అక్కునజేర్సిలోతొడ*యంచునొక్కేవు.....గీ||౨౧౩||

ముఖారి రాగం*ఆది

పల్లవి—తనది శృమువచ్చినటుల*దయసేయకునవే ।

అనుపల్లవి—పనజాక్షిరోమామువ్వగో*పాలుడైననాసామినితనది_త్త||

చెలినివేళుకున్నాడట*చెయ్యెత్తిమ్రొక్కినాడట

అలివేణితోనన్నెమేమో*అనుకున్నాడట

నలిసంతికిగుడివాకిట*నమ్మికిలిచ్చినాడట

జలజగంధివిభుడెందై నాలె*సైన్యండితెచాలునే|| తనది_త్త||

తొడరియూనికుబూచితె*దోషమువచ్చునెనట

పడతివద్దమీసముచువ్వి*పడుగుకొనెనట

తడయకనాపేరుజెప్ప*పుడకద్రుంచివె చెనట

అడుగులోవేయిగుణములయితె*అతినిదిగ్గనెవరితరమే|| తనది_త్త||

మోహనాంగుమనన్నదొలుత*మోససోయికూడెనట

ఆహరిసాక్షిగయికన*న్నంటుకొడట

సాహసురాలననినించు*పభలోవాడుకొన్నాడట

న్నేహమునాటియుండి తె*చెలుపునికెడయవచ్చిన|| తనది_త్తము|| ౨౧౪||

అహారి రాగం*ఆది తాళం

పల్లవి—తాళ గానము ౫౬౫౫

అనుష్టుప్—తాళ గాదుగదమ్మ*తరుణినాసామినిబాసి|| తాళ||

వన్నెవిగుగుపగడము*వంటివారిపాదములెన్నడు

కన్నులనొత్తుకొందునో*కలికిరొయిపుడు||

తాళ||

మురువైనవారిముద్దు*మోముకిన్నులజూడక

పరితాపమెట్లనీరునె*మరుబారిచేతను||

తాళ||

అతివెరొమువ్వగోపాలు*డైనశ్వేతవరాహుడు

రతికేళిగూడుటెప్పుడో*గతమింటివలెనె||

తాళ|| ౨౧౫||

హు శ్రేణిగాగము*అటతాళం

ష్టప్పి—తెలిసెనెవగులేనిజాడలు*శేటత్తెల్లమిగను

అవలకునిలుపుమీమాటలదేమి*వచ్చెమువ్వగోపాల*నాసామి|| తెలిసె||

మనసుకలిగితెదినమొకసారి*నూయింటికిరానాయొకసారియెంతో

చనువుమీరగొగిలించిముద్దిడి*సరసమంచుగోవా

శనివిదీరలాలించికర్పూర*తావిమడుపులీవా

శనువునీదనినమ్మికజేసిన*తచ్చనలేకానికొందకాడవా||

తెలిసె||

డోరిదాకసోయివచ్చేననియూరితెయరలేదాటియి

దారుదినములందుండిమోమొక*సారిచూడరాదా

వారిజాతీహితవైతెనేమి*పేరుతలచనీదాక

న్నీగునుంచినయనుగువకుసున్నది*నీతోనెకాదామరియూద || తెలిసె||

గూడియుండలెదానను*గూడికూరిమితోనీపూ*యిపు

రాడకాడయేమేమొకలచుక*యంతరంగమీపు

జోడుబాయిలేరనిబలిమాలితె*నేడవలననేపువా

యీడువారెక సత్యము సేయుట*యింక దేసినావునుంచివాడవు॥ తెలి॥

బిలహరి*ఆది

పల్లవి— తొయ్యలి నావిభుడెవ్వ తెన్నెనా*దోడిదెమ్మనునా
 అ—వెయ్యెననామున్నగోపాలరాయడీ * వెలదులకుజిక్కునా॥ తొ॥
 కొలువునన్నయప్పడొక్క తె*గుబ్బలుగానరాబయ్యెదదొలగించి
 మెలమతనదేవునికిన్నులజూడరా*నీయరాదేమొయెంచి
 వెలదులుచముఖాచనున్నవారిని*పినగనొత్తిముందర
 నిలచితగుకుజాపులజూచి తేతను*నిలువరమెంచక॥..... తొ॥
 గీవితోజేలునరాయుడెయన్న *యావేళదెలిసిముందునిలిచి
 సేవకువచ్చిచేయెత్తి మ్రొక్కి *చిత్తానభయములేక
 నొవ్విసెకంతముల్కుంచినవారిని*ముక్కునవేలుండిబొమ్మలునిగుడించి
 కొవరముననడవంగితమ*క్రమమువిచారించక॥.....తొ॥
 నుంచివారివలె నేతను*మాటలకులొనొసంట
 చంచలాత్ములుగుంపులుగూడుక *చరసములాడుకొంట
 పంచబాణునికేళినన్నముప్పగో *పాలునినాడియుండి
 మంచుకుబెట్టినవలెని తేతను*మనసునుర్చుమెంచక॥..... తొ॥౨౧౭॥

గౌరి*ఆది

పల్లవి— నేరమాకొమ్మ వాడెందుకే*చేరరాడన్న
 అ—వారిజముఖముటు*వలెననుభవముల. ధాగుణిపతి. నిలదినయప్పడె॥
 మాలిమియనుతన. లాలనచేరతి*వేళలోనడిచిన*వంతలుతలచుక [నే॥
 వాలోనేనేనవ్వుచునుండగ*వేళదెలిసినన్న *వించనైతనట ॥నే॥
 • చెలునా..

తలచుకన్గిన*తలవంచుక*తా*విలిదియడిగిలే*చలుకన్గినట|| నే||
 మనసుకరుగనా*మర్మములంటుచు*పెంగొలితమకంబా*ననుగలయగం
 గినసేతుపాకుల*కృష్ణునితోనే*దవిచీరలే*దవిచలికితినట|| నె|| ౨౧౨ ||

వరాళి*అటశాళం

చల్లవి—ప్రాద్దుపోదునిదుగరాదు*పొలతి నెడబాసినది మొదలు
 అనుపల్లవి—తద్దయుపాశజాతి*దేవముపగపాధించెనమ్మ|| ప్రాద్దు ||
 అనలుకొనలు బొరినట్లు*మనసు*మనసు నెనసించాల
 పెనుసుకొన్న చెలిమన్ననలుం*చినదినమునుతిసేయక||.....ప్రా||
 అరుపుమురుపుగలిగిన*చిత్తరపు*వెరపుప్రతిమవలెను
 ఉరవిరవయియున్నచెలిమి*మరువవెరపుగాననకట||.....ప్రా||
 పలుకుపలుకులనుదేనె*కాలుకు*పలుకనట్టిచెలువ
 యలసిపొలసిమువ్వగోపాలు*కిలియగనునాచెలిమిబాసి|| ప్రా|| ౨౧౬ ||

గొళిపంతుగాగం*అది

చల్లవి—మరచినాడటయేమె*మగువాహా

అనుపల్లవి—అరిమరిగలవా*అడుగరాదటయిపును||ను||

నీళ్లకు నేబోయినదెగురుతు*నీరటిరేపుననులించినదెగురుతు
 గొల్లెము మీటినదెగురుతు*నన్ను*గులుకుగుబ్బలుజూపుమనితా*
 గులికినదెగురుతు||.....చ||

వెలదివేడుకొన్నదెగురుతు*వేడుకతోజేతినుడుపువినరినదెగురుతు

తలయూచినవ్విసదెగురుతు*పాసి*తాళజాలనేనని

తాననిదెగురుతు||.....చ||

పలుగాఱుమోపిపైనుంచినదెగురుతు*అలుముకమువ్వగోపాలు*
 దెగురుతు

వదుళ్ళమును కేగురుతు * నందుకొనిచురు కెరే

సలిపిన దెగురుతు || మ || ౨౦

రేలాంటరి * జంపె

పల్లవి—మూలల చేతదరు నా * బోటి

అనుపల్లవి—పాటిమామున్నో * పాలు దెకి ని నోటి || మా ||

గ్రతు—రెర వ్వు వివిధుని * గదిమి వాని

దిక్—ందుకొని మోవి పంట * వదిమి నా

కుక్—రదీరగుబ్బులరొ * వ్వుదిమి వాని

ప్రపేరిన లెనుచు * అవతమున్నదివ రిన్ || మా ||

కృతాదు మోహాని * పలికిన సెలవా

స్థునిదిని వానికె * కురికిభు నదిల

ట్టి వేయకున్న * కిరికి మోహ

మోహానాశక వచ్చు * విభుతానా పంటి వెలికి || మా ||

జాలకోమున్న * పోపాకతను

మన * సెంతగన * ప్పులనున్న రతిగేరి

దేలిందిన దె * నాలుగుజాములు

కాలుగంటిరొకి కలి * వలెనున్న వామేలు || మా || ౨౧

ప్రేరవిరాగము * అది

పల్లవి—మానీదిరో చేరరమ్మ విలిప్పు వాని * మారి నుటివారి మే

అనుపల్లవి—పూనిదాని ప్రా యునుభవి పగ లేరి *

పురుషు చేటిపురుషు చే * యో దెలి యారో * మారి

సైబలులు దంగిరమున నుడి * వేడుకతో అం

చిన్నలువేరయిదిరునపు నవస్వనికదిత్త మేటివిత్త మే
 పన్ను శాంగిరోక నునైగ సేయనియట్టికసరసమేటిసరసవే
 శన్ను గానివర్ణంపగ లేనట్టి. చదము లేటిచదములేయో చెలియారో మా
 విరపాన్ము పైసోలి వేగింప వేనట్టి విరిహ మేటివిరహమే
 కరికు భములబోలుకుచముల పైగోనికరిము లేటికరములే
 తిరితీపుతో జాలతమక మెచ్చనియట్టికతనుపు లేటిగనపులే [రోమా
 విరిగొన్నవిధముననధరమాననియట్టిక పెదపు లేటి పెదపులే యో చెలియా
 నీవేనా ప్రాణ వాయుకియనియెంచనిక వెనరు లేటి వెనరులే
 చవుసీతి బంధమువిధము తెలియనట్టికచవు గోటిచవులే
 కవులకుబహుమానమియ్యగ లేనట్టిక కీమి లేటికలుములే
 యవుననిమువ్వగోపాలుడు మెచ్చనికయంద మేటియందమే

యో చెలియారో మా పిన్

కాంభోదిక ఆది

శల్ల: - రారామాయంతికిక రాత్రినిన్నుక

మారామారమ్మన్నదిరా రా

అనుచువి - రారామారమణినికుక రాయాభాగములంపెక

లేరానినుగోరిమరుక లూరియన్నదిరా..... రా

కరుకుకాపులగల మొలక రాయాభాగం. తలపోసిమాడగదగి యున్నది
 పిలికినైమానుకులుకు రాయాభాగం కన్నులదాది లేకరు నలూలుకు

మారా రా

మందగమననుమేరు. చెలియారో నేలల. అందముజూచిపై కొండుపుర
 చందముగాదిక సుందరమారామా సుందరరాంగినికెదురెక బా

వాది

శ్రీ సత్యపదంబులు,

పాపిధులు * బల వియున్నది రా * శ్రీ లోలానీ కెప్పులామోలే
[గొన్నదిరా || రా ||

దానితో చల. మేలరామున్న గొ. పాలామేలతడ. వేలజే సేపురా ||
రా రా మాయింటికి || ౨౨ ||

అనందభై రవి రాగం * ౨౨

చల్లవి - రేపువ శువు గానిసో గా * నేటికి తాళి * రేపువ శువు గానిసో రా ||
అనుచుల్లవి - రేపువ శువు గాని * గోపాలనా నామ * నాపై నిలలమర *
రాపు సేపుట మేల రే ||

కానిరి పగలొక్క నీరూ * నేన్నూ * రిన్ను - తెవనాయిం బివారు

సాలుది పేరు * మొవ్వాది చ్చిలనాని

నా తెరాతమ హయం * వద్దూ నేటికి తాళి, రే ||

నగువాడై ననుగూడి * నీవి * నగు కేళికల సే మెచ్చి వివి

మరియూ గిలిగిన * నీవు వై

కేరిచిచూడరతలుపు * తెల్లనా రెనుతూర్పు || రే ||

రాపు సేయక నాతోసో రా * నన్నే * రతి నేలినమువ్వి గోపాం

కోపుగించపోయేపు * కొనినా నాయనివు

తాపామణిల రా * దయతో గలసిసో రా || రేపువత్తువు || ౨౩ ||

ముఖారి రాగం * ౨౩

చల్లవి - వట్టెరల్లితిరణ

అనుచల్లవి - పాట్టుతోయినడాక * సుద్దులెతలజెన్నుక * వా

చిప్పలుమోలితే నె * నాన విప్పుని * కేతులెద్ది మొక్క గాను

కొప్పుగానుకు కేలి * కెప్పుడెప్పుడనగా

లిప్పుకేళాని కెముడి * విప్పుగాను దెలియలేక మి

